Vlaams Parlement

15 (2018-2019) – Nr. 2-D
ingediend op 11 december 2018 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Herman Wynants, Bert Moyaers, Karin Brouwers, Cathy Coudyser en Miranda Van Eetvelde
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

over het ontwerp van decreet

houdende de algemene uitgavenbegroting
van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2019

over de beleidsbrief
Cultuur
2018-2019

over de beleidsbrief
Jeugd
2018-2019

over de beleidsbrief
Media
2018-2019

en over de beleidsbrief
Sport
2018-2019

verzendcode: BEG
CUL

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Manuela Van Werde, Herman Wynants;

Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet, Orry Van de Wauwer;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Paul Cordy, Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

Documenten in het dossier:

15 (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen
– Nr. 2-A t.e.m. 2-C: Verslagen aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
14 (2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
12-A (2017-2018) – Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– Nr. 2: Verslag
13 (2018-2019) – Nr. 1: Algemene toelichting
– Nr. 2: Toelichtingen per programma
16 (2018-2019) – Nr. 1: Verslag van het Rekenhof over de begroting
21 (2018-2019) – Nr. 1: Meerjarenraming
1723 (2018-2019) – Nr. 1: Beleidsbrief
1724 (2018-2019) – Nr. 1: Beleidsbrief
1725 (2018-2019) – Nr. 1: Beleidsbrief
1726 (2018-2019) – Nr. 1: Beleidsbrief

INHOUD

I. Sport 5
1. Toelichting 5
1.1. Beleidsbrief Sport 2018-2019 5
1.2. Begroting Sport 9
2. Bespreking 11
2.1. Bert Moyaers 11
2.2. Lionel Bajart 13
2.3. Herman Wynants 14
2.4. Peter Wouters 15
2.5. Imade Annouri 16
2.6. Joris Poschet 16
2.7. Antwoordenronde 20
II. Media 26
1. Toelichting 26
1.1. Begroting Cultuur, Jeugd en Media 26
1.2. Beleidsbrief Media 2018-2019 27
2. Bespreking 31
2.1. Katia Segers 31
2.2. Karin Brouwers 37
2.3. Wilfried Vandaele 39
2.4. Lionel Bajart 40
2.5. Jean-Jacques De Gucht 41
2.6. Manuela Van Werde 41
2.7. Bart Caron 42
2.8. Antwoordenronde 43
III. Cultuur 49
1. Toelichting 49
1.1. Begroting Cultuur 49
1.2. Beleidsbrief Cultuur 2018-2018 49
2. Bespreking 54
2.1. Karin Brouwers 54
2.2. Marius Meremans 57
2.3. Tine Soens 59
2.4. Manuela Van Werde 60
2.5. Cathy Coudyser 61
2.6. Bart Caron 64
2.7. Antwoordenronde 67

IV. Jeugd 75
1. Toelichting 75
1.1. Begroting Jeugd 75
1.2. Beleidsbrief Jeugd 2018-2019 75
2. Bespreking 78
2.1. Tine Soens 78
2.2. Lionel Bajart 79
2.3. Imade Annouri 80
2.4. Tinne Rombouts 81
2.5. Miranda Van Eetvelde 85
2.6. Antwoordenronde 87
V. Indicatieve stemming 92
Gebruikte afkortingen 93
Bijlagen: zie dossierpagina van dit stuk op www.vlaamsparlement.be

Op donderdag 8, 15, 22 en 29 november 2018 behandelde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2019 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2018-19, nr. 15/1).

De commissie behandelde het ontwerp van begroting samen met de beleidsbrieven Cultuur, Jeugd en Media van minister Sven Gatz en met de beleidsbrief Sport van minister Philippe Muyters.

Over het ontwerp houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2018-19, nr. 1746/1), dat de commissie eveneens samen met het begrotingsontwerp behandelde, wordt apart verslag uitgebracht.

Op donderdag 8 november lichtte minister Muyters de bevoegdheid Sport van het begrotingsontwerp en de beleidsbrief Sport 2018-2019 toe. Op donderdag 29 november besprak de commissie de bevoegdheid Sport en stemde ze indicatief over dit onderdeel van de begroting.

Op donderdag 15 november lichtte minister Gatz de bevoegdheden Media, Cultuur en Jeugd van het begrotingsontwerp en de respectieve beleidsbrieven Media, Cultuur en Jeugd 2018-2019 toe. Op donderdag 22 november besprak de commissie deze bevoegdheden en stemde ze indicatief over dit onderdeel van de begroting.

De presentaties en schriftelijke antwoorden van de twee ministers zijn te vinden op de dossierpagina van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

I. Sport

1. Toelichting

1.1. Beleidsbrief Sport 2018-2019

Minister *Philippe Muyters* overloopt de acht kernlijnen van de beleidsbrief (*Parl.St.* Vl.Parl. 2018-19, nr. 1726/1), met telkens de acties van het afgelopen jaar en de plannen voor het volgende jaar.

1.1.1. Faciliteren van breedtesport via partnerships

Realisaties

In het nieuwe Federatiedecreet staan voor het eerst kwalitatieve subsidiecriteria. De afrekening van de subsidies geeft dus een beeld van de kwaliteit van de werking en de evoluties daarin. Sportfederaties die al inzetten op kwalitatieve omkadering, zijn beloond. Anderen kunnen daaruit leren welke acties ze moeten ondernemen om hun financiën goed te houden.

Vanaf 1 januari 2018 zijn de provinciale bevoegdheden aan Vlaanderen toevertrouwd. Sport Vlaanderen heeft in samenwerking met de provincies één Vlaams sportbeleid gevormd.

Voorts is er een project voor een naschools sportaanbod voor de eerste en tweede graad van het secundaire onderwijs. Het SportKompas is geïntroduceerd in de Vlaamse basisscholen. Daarmee krijgen kinderen van acht en negen jaar een beeld welke sport bij hen past, op basis van hun voorkeur en fysieke conditie. De bestaande producten als Multimove, Sportsnack en Sport na School, zijn uitgebreid en bereiken ondertussen meer dan 54.000 kinderen en jongeren tussen drie en achttien jaar.

Ook de acties voor kansengroepen zijn voortgezet, waaronder the Belgian Homeless Cup en de Rode Antraciet.

Prognoses

De invoering van het Federatiedecreet gebeurt geleidelijk: in het eerste jaar gebeurde 25 procent op basis van het nieuwe decreet, 75 procent op basis van het oude. In 2018 is dat 50/50, wat betekent dat de subsidiëring voor de helft gebaseerd is op de kwalitatieve outputvariabele.

Volgend jaar komt er ook een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met het ISB, opdat het instituut zijn rol als kenniscentrum en inspirator voor de lokale besturen voort kan uitbouwen. De lokale besturen zijn immers een essentiële partner in het sportbeleid. De minister zal met hen zoeken naar de ideale invulling van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

Voorts werkt minister Muyters samen met de respectieve ministers van Onderwijs en Welzijn aan een beleidsgrensoverschrijdende strategie voor sport en beweging in schoolcontext. Doel is sport en beweging nog meer geïntegreerd te krijgen in het dagelijkse leven van kinderen en jongeren.

Ten vierde zal onderzocht worden hoe virtual reality kan worden gebruikt om mensen te motiveren tot sport. Sport Vlaanderen organiseert op de sportinnovatiecampus te Brugge een kennisdag over virtual reality en sport. Ook op Supernova werden de mogelijkheden getoond, waaronder een tennismatch tussen spelers in verschillende huiskamers.

1.1.2. Optimaliseren van het sportinfrastructuuraanbod

Realisaties

Het aanbod aan sportinfrastructuur is deze regeerperiode al sterk geoptimaliseerd. De voorbije jaren waren er twee oproepen voor het decreet Bovenlokale Sportinfrastructuur. Daaruit werden 91 bovenlokale en 8 topsportprojecten geselecteerd. Met 52 miljoen euro subsidies zijn er de facto 300 miljoen euro investeringen in sportinfrastructuur gerealiseerd.

Daarbovenop komen de investeringen voor het naschools openstellen van schoolsportinfrastructuur. Vorig jaar kwamen die er voor 87 scholen.

Prognoses

Volgend jaar komt er een nieuwe oproep voor bovenlokale sportinfrastructuur. In de begroting is daarvoor 10 miljoen euro vrijgemaakt.

Voor het openstellen van de schoolinfrastructuur komt er een derde oproep. De ministers Muyters en Crevits hebben ervoor samen 3 miljoen euro veil.

Voorts komen er nieuwe initiatieven in de publieke ruimte die aanzetten tot bewegen en sport. Een ervan strekt ertoe schoolspeelplaatsen zowel bewegingsvriendelijker te maken als open te stellen voor een breder publiek. Minister Muyters werkt daarvoor samen met de ministers van Onderwijs en Jeugd.

1.1.3. Een gezond en ethisch sportklimaat blijven versterken

Realisaties

Voor de sensibilisering en beleidsondersteuning van de sector op het vlak van ethiek, gezondheid en blessurepreventie werkte Vlaanderen samen met drie partnerorganisaties: ICES, de Vlaamse Vereniging voor Sportgeneeskunde en de fitnessorganisaties. Voorts is er extra geïnvesteerd in beleidsondersteuning met betrekking tot integriteit en seksueel grensoverschrijdend gedrag. De sportsector loopt daarin voorop.

Met het project Get Fit 2 Sport werkte de Universiteit Gent een strategie voor preventie van sportblessures uit. De helft van de Vlaamse sportfederaties integreerde dat programma intussen al in hun basiswerking, onder begeleiding van de onderzoekers van de Universiteit Gent. Dat project zal verankerd worden in de VVS.

Prognoses

Volgend jaar zal minister Muyters de inspanningen voor sensibilisering en beleidsondersteuning voortzetten met de GES-partners. Via ICES zal er bijzondere aandacht gaan naar de integriteit en seksueel grensoverschrijdend gedrag, waarbij de sportfederaties hun beleid op dat vlak voort zullen uitwerken. Het jaarthema zal fair play en matchfixing zijn.

1.1.4. Dopingvrij Vlaanderen

Realisaties

De dopingcontrole op de Kristallen Fiets gebeurde niet door of in samenspraak met NADO Vlaanderen, maar door het internationale orgaan voor wielerdopingcontrole, verduidelijkt minister Muyters.

Op de agenda van de volgende vergadering van WADA in Baku staan:
– de nieuwe ‘corporate governance’-regeling ter bevordering van goed bestuur in de organisatie;
– criteria voor het nieuwe voorzitterschap, dat volgend jaar verkozen wordt en ingaat op 1 januari 2020;
– de goedkeuring van de begroting voor 2019.

Ten gevolge van het Russische dopingschandaal liet WADA op 1 april 2018 een nieuwe internationale standaard ingaan om de code nog beter te kunnen waarborgen. Elke NADO heeft op basis van een vragenlijst corrigerende maatregelen van WADA gekregen. NADO Vlaanderen is, na uitvoering van die suggesties, ondertussen WADA-compliant verklaard.

Prognoses

Als Europees vertegenwoordiger in WADA en de governancegroep, heeft minister Muyters met overtuiging meegewerkt aan een versterkt antidopingbeleid. In 2019 organiseert WADA een nieuwe conferentie in Katowice. Momenteel verzamelt de NADO daarvoor suggesties voor aanpassing van de WADA-code. Het is zaak tijdig input te geven.

Met het oog op een dopingvrij Vlaanderen blijft de minister ook investeren in preventie. Zo heeft NADO Vlaanderen meegewerkt aan een permanente expo van sport en wetenschap in Technopolis.

De samenwerking met politie, douane en justitie zal niet alleen voortgezet maar waar mogelijk ook versterkt worden met als doel een integrale dopingbestrijding.

1.1.5. Investeren in kwaliteit, professionalisering en werkgelegenheid

Realisaties

De Vlaamse Trainersschool heeft afgelopen jaar 5500 diploma's uitgereikt. Er is geïnvesteerd in nieuwe wetenschappelijke inzichten over blessures en coachingstijlen. Op 15 december is er opnieuw de Dag van de Trainer in de topsporthal van Gent.

Ter versterking van de clubbesturen waren er afgelopen jaar experimentele projecten als Clubgrade en Dynamo.

Eind oktober is in samenwerking met imec de eerste accelerator voor de sportsector ontwikkeld: SportUp. Daardoor krijgen beloftevolle startups in de sportsector de kans begeleid te worden bij de volgende stappen in hun ontwikkeling.

Dat er een federale wet is gekomen voor een statuut van verenigings- of, zoals de minister het liever betitelt, vrijetijdswerk wordt alom als positief ervaren.

Prognoses

Volgend jaar komt er een richtinggevende nota over de VTS, de visienota 2025. Om klaar te zijn voor de onderwijshervorming werkt de VTS ook aan een nieuw beroepskwalificatiedossier voor sportinrichtingen.

De VTS bereidt zich voor op het nieuwe geïntegreerde EVC-beleid van de Vlaamse overheid. In 2019 worden de eerste resultaten van SportUp verwacht. Via proefprojecten zal ook geprobeerd worden de commerciële sector en de sportsector dichter bij elkaar te brengen en alternatieve ondersteuningsvormen voor sport te bekijken.

1.1.6. Kennis ontwikkelen en delen, en sport promoten

Realisaties

In dit eerste werkingsjaar heeft het Onderzoeksplatform Sport vooral gewerkt aan dataverzameling.

De organisatoren van bovenlokale en topsportevenementen konden voor het eerst intekenen op een uniform sportevenementenbeleid, ten gevolge van de inkanteling van de provinciale bevoegdheden.

Dankzij de samenwerking met Event Flanders krijgt Vlaanderen de organisatie van het WK Wielrennen in 2021.

Prognoses

Vlaanderen blijft in 2019 investeren in onderzoek en innovatie, met onder meer een Sportinnovatiecongres, waarop de resultaten van de samenwerking met het Tomorrowlab zullen worden gepresenteerd.

De minister wil volgend jaar ook stevig inzetten op het monitoren van sport- en beweeggedrag. Er komt een sportparticipatiesurvey, maar de minister laat ook 2 miljoen euro investeren in systematische monitoring van de sportparticipatie.

De campagne #sportersbelevenmeer raakt almaar beter ingeburgerd. De actieve sporters zijn al mee. Met een aangepaste communicatiestijl worden andere profielen en doelgroepen aangesproken.

De minister wil ook enkele aantrekkelijke topsportevenementen op Vlaamse bodem krijgen, bijvoorbeeld het EK Volleybal, het EK Hockey en het Wereldkampioenschap BMX.

1.1.7. Meer rendement uit het topsportpotentieel

Realisaties

Het Topsportactieplan IV werkt duidelijk vruchten af: de spelen in Rio waren voor Vlaanderen de succesvolste Olympische Spelen ooit. Ook dit jaar breken de Vlaamse atleten een medaillerecord op de Europese en wereldkampioenschappen. Het resultaat is onze hoogste Topsportindex ooit.

Prognoses

In 2018 werd het topsportbudget voor het eerst in tien jaar structureel verhoogd, met 1 miljoen euro. In 2019 komt daar nog 1 miljoen structureel bij. In 2019, het laatste jaar voor de Olympische Spelen, wordt het topsportactieplan voort uitgerold.

1.1.8. Constructief bijdragen aan Europees sportbeleid

Realisaties

In 2018 werkte Vlaanderen mee aan de intentieverklaring over een Europese dimensie aan de Olympische Spelen in Parijs van 2024. Vlaanderen volgde het Europese sportbeleid en participeerde in de EU-expertgroepen van peer learning.

Minister Muyters is actief lid van de governance group van het WADA.

Prognoses

In 2019 zal de minister het Europese sportbeleid blijven volgen en de Vlaamse sportsector informeren over de Europese subsidiemogelijkheden.

Sport Vlaanderen organiseert in het kader van het Europese project ASPIRE op 29 januari een themadag. Daarop zal het de resultaten presenteren van een project en educatiepakket over de integratie van vluchtelingen in de sportorganisatie.

1.2. Begroting Sport

Minister Muyters legt uit dat de ontvangsten van Sport Vlaanderen afkomstig zijn uit drie interne stromen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse overheid.

Vanaf 2019 wordt de prestatiebegroting ingevoerd bij Sport Vlaanderen, wat een duidelijker koppeling tussen beleid en begroting oplevert.

De sportbegroting voor 2019 is opgebouwd rond zes inhoudelijke structuurelementen:
– sport voor allen;
– infrastructuur;
– gezond en ethisch sporten;
– topsport;

– internationaal en interregionaal sportbeleid;
– antidoping.

De lonen en werkingskredieten voor Sport Vlaanderen staan niet meer apart, maar worden verdeeld over de inhoudelijke structuurelementen.

1.2.1. Sport voor allen

Naast de lonen en werkingskredieten staan op de begroting voor 'sport voor allen' ook de middelen voor de realisatie van vier strategische doelstellingen:
– faciliteren van breedtesport via partnerschappen;
– versterken van een gezond en ethisch sportklimaat;
– investeren in kwaliteit, professionalisering en werkgelegenheid;
– delen van kennis en promoten van sport.

De wijzigingen ten opzichte van 2018 zijn het gevolg van:
– indexering;
– opgelegde besparingen;
– interne compensaties;
– het terugschroeven van de in 2018 eenmalig toegekende middelen.

Die eenmalige middelen behelsden onder meer:
– 1 miljoen euro in de beleidsfocus jeugdsport;
– 1,5 miljoen euro voor het actieplan Sport na School;
– 0,5 miljoen euro voor de vzw Sportamundi;
– 3,5 miljoen euro voor de 'bid fee' voor het WK Wielrennen.

In 2019 wordt eenmalig 2 miljoen euro toegevoegd aan de werkingsmiddelen van Sport Vlaanderen voor de ontwikkeling van een permanent meetinstrument sportparticipatie, de uitbouw van de SPAKKI-databank en de ontwikkeling van een dossieropvolgingssysteem voor NADO-Vlaanderen.

1.2.2. Sportinfrastructuur

Voor sportinfrastructuur bedraagt het vastleggingskrediet 16,826 miljoen euro.

Bijna 7 miljoen euro daarvan is bestemd voor de investeringsbijdrage voor het Sportinfrastructuurplan.

4,323 miljoen euro dient voor de uitvoering van het decreet van 14 mei 2008, ter inhaling van de sportinfrastructuurinvesteringen via alternatieve financiering. Dat is een gevolg van een beslissing van vorig sportminister Bert Anciaux, met impact op de begrotingen van zijn opvolger.

Eenmalig komt er 470.000 euro als opstap voor de participatie in de wielerpiste te Heusden-Zolder, en 5,067 miljoen euro voor investeringen in de centra van Sport Vlaanderen.

Bijna 4 miljoen euro van een begrotingsruiter wordt besteed aan de uitvoering van het Sportinfrastructuurplan Vlaanderen.

Tot slot gaat 0,6 miljoen euro van het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven naar de voornoemde wielerpiste. In totaal bedraagt het budget dus 21,422 miljoen euro.

1.2.3. Gezond en ethisch sporten

Voor gezond en ethisch sporten blijf het budget voor werking en subsidies gelijk aan dat van 2018.

1.2.4. Topsport

De topsportmiddelen worden aangewend voor de zevende strategische doelstelling van de beleidsbrief: meer rendement halen uit beschikbaar topsportpotentieel, tevens het doel van het vierde actieplan. Voor topsport komt er in de begrotingsopmaak 2019 structureel 1 miljoen euro extra.

De daling op deze begrotingspost is het gevolg van het wegvallen van eenmalige middelen – 3 miljoen euro in 2018 – en een interne compensatie voor topsportevenementen naar de begroting evenementen.

1.2.5. Internationaal sportbeleid

Het internationale en interregionale sportbeleid krijgt dezelfde kredieten als in 2018.

1.2.6. Antidopingbeleid

Onder het structuurelement antidopingbeleid krijgt NADO Vlaanderen 1,67 miljoen euro.

Het basisbedrag, de dotatie, is net als in 2018 986.000 euro.

De boetes worden geraamd op 81.000 euro, iets minder dan in 2018.

De werkingsmiddelen voor NADO Vlaanderen worden apart gehouden om een Chinese muur tussen NADO en Sport Vlaanderen te garanderen.

Omdat Sport Vlaanderen enkele dossiers op zich neemt, onder meer het opvolgingssysteem, krijgt NADO Vlaanderen een hoger werkingsbudget.

2. Bespreking

2.1. Bert Moyaers

Bert Moyaers leest in de beleidsbrief dat de minister de breedtesport wil faciliteren door het afsluiten van diverse partnerships. Als het gaat over een kwalitatief sportaanbod op maat in elke levensfase, dan moet het aanbod van de Vlaamse sportfederaties en clubs daarop worden afgestemd.

Speciaal aan 2018 was dat de veertig unisport- en zes multisportfederaties een finaal overzicht van hun subsidies kregen voor het werkingsjaar 2017. Dat gebeurde voor het eerst op basis van de kwalitatieve subsidiecriteria, met name voor een kwart van het totale bedrag. Geeft dat problemen bij federaties waar het minder goed gaat en waar het deel goed bestuur zwaarder doorweegt? Wat is de impact van de nieuwe subsidiëringsvorm op de dagelijkse werking van de verschillende sportfederaties?

Uit onderzoek blijkt dat op het vlak van goed bestuur de sporterfederaties in weinig landen op korte tijd een zo positieve vooruitgang hebben geboekt als in Vlaanderen. Maar er zijn ook andere vaststellingen. Een van de grootste federaties, Voetbal Vlaanderen, scoort over de hele lijn nogal matig, en blijkt in transparantie de slechtste leerling van de klas. Is daar een verklaring voor? Hoe staat de minister

tegenover de kritiek dat het gevoerde overheidsbeleid voor een 'zesjescultuur' zorgt waarbij de federaties vooral regeltjes volgen om geen subsidie te missen?

Volgens het onderzoek heeft zelfs de VAL, nochtans onze beste sportfederatie, nog huiswerk. Plant men ter zake nog bijkomende maatregelen of zal er in extra ondersteuning worden voorzien om die sportfederaties te begeleiden?

Het is een correct uitgangspunt dat de lokale besturen essentiële partners zijn in het lokaal sportbeleid, en dat ze actief betrokken worden bij de ontwikkeling van nieuwe of aangepaste projecten en producten die duurzame sportdeelname in Vlaanderen beogen. Het doel is een efficiënter en effectiever sportbeleid met een hoge maatschappelijke impact. Welke overleg- en netwerkmomenten zijn er om lokaal en Vlaams sportbeleid op regelmatige basis met elkaar in contact te brengen, met het oog op performantie? Hoe ervaren lokale besturen de on demand ondersteuning vanuit Vlaanderen? Maken ze er echt gebruik van? Hoe vervult Vlaanderen zijn rol als innovator in de sport?

Het naschoolse sportaanbod op maat van kinderen en jongeren is enorm verbeterd, onder meer via succesvolle gezamenlijke projecten van de ministers Muyters en Crevits. Wanneer kunnen scholen intekenen op een nieuwe projectoproep? Wanneer komt het afsluitmoment er? Zullen er net als eerder via ISB nog sessies zijn ter begeleiding van geïnteresseerde scholen?

De VSF zelf zou graag zien dat er bijkomende voorwaarden worden gesteld in het kader van de oproep inzake naschoolse sport. Het gaat dan over de diploma's van de lesgevers. Maar is het niet moeilijk om een school die haar infrastructuur wil vernieuwen of uitbreiden, en die ook wil openstellen voor naschoolse activiteiten, te confronteren met een diplomavereiste voor potentiële lesgevers?

Bij het vergroten van sociale inclusie in de sport ondersteunde ISB vooral gemeenten en de VGC in de uitbouw van een kwalitatief sportbeleid met bijzondere aandacht voor buurtsport. Er ging ook bijzondere aandacht naar de ondersteuning van bovenlokale G-sportprojecten. Wat is de stand van zaken van het project 'Supporters voor G-sporters'?

De beleidsbrief spreekt van het uitwerken van een planmatig duurzaam sportinfrastructuurbeleid en een inhaalbeweging voor sportinfrastructuur. In 2019 komt er een nieuw indienmoment voor een volgende selectie van bovenlokale sportinfrastructuurprojecten. Wanneer precies? Daarnaast is een structurele loketfunctie in voorbereiding, om goede praktijken te delen en om informatie over alle aspecten van sportinfrastructuur te verstrekken. Wanneer wordt die operationeel?

De Vlaamse Regering keurde een visienota goed voor de evaluatie van de ontwikkeling van de centra Sport Vlaanderen tot 'centers of 'excellence'. Om de veertien bestaande centra te kunnen evalueren werd een meetinstrument met kritische prestatie-indicatoren ontwikkeld. Het komende werkingsjaar zou gefinaliseerd worden. De positionering van elk centrum zou worden bepaald ten aanzien van de vier prioritaire functies. Dit moet de volgende Vlaamse Regering een degelijke basis bieden om prioriteiten te bepalen en investeringsbeslissingen te nemen. Op welke basis stoelden eerdere investeringen in de centra van Sport Vlaanderen dan? Waarom is beslist om de uiteindelijke verantwoordelijkheid over investeringsbeslissingen bij de volgende regering te leggen? Vlaanderen wil een inventief, duurzaam en innovatief sportinfrastructuurbeleid stimuleren. Wat is de timing hiervoor?

Via het GES-decreet zal ICES in 2019 prioritair het beleid ondersteunen en de sector intensief doen werken rond het thema integriteit. Het rondt het thema sportouders af en werkt in 2019 actief rond fair play en de strijd tegen matchfixing. Kan ICES

betrokken worden bij een eventuele volgende hoorzitting over de fraudegevoeligheid van het Belgische voetbal?

Nog met betrekking tot het ethische sportklimaat zijn er sinds 2017 positieve initiatieven in de strijd tegen grensoverschrijdend gedrag. Er is ook eerste monitoring gebeurd door Sport Vlaanderen bij de sportfederaties over het doelstellingenkader. De resultaten zijn bilateraal besproken met gesubsidieerde federaties. Kunnen ze aan de commissie worden bezorgd?

Voor de preventie van en educatie over dopinggebruik zijn er de terugkerende initiatieven rond de Play True Day, en de interactieve tentoonstelling in Technopolis. Daarnaast zou met alle betrokken stakeholders nog meer werk gemaakt worden van een zuivere sport op basis van de in ontwikkeling zijnde WADA-standaard rond educatie en preventie. Wanneer kan die WADA-standaard gefinaliseerd worden en is die dan toonaangevend? Zijn er in afwachting nog andere initiatieven rond zuivere sport?

Minister Muyters wil via een kwaliteitsvol aanbod van opleidingen en bijscholing het niveau van de sportbegeleiders verhogen. In 2019 bestaat de Vlaamse Trainersschool 25 jaar. Zijn er concrete plannen om die verjaardag te vieren? Komen er dan bijvoorbeeld nieuwe innovatieve opleidingen bij? Of zal er minstens een specifiek evenement georganiseerd worden om de missie 'samen meer trainers beter opleiden' nog wat kracht bij te zetten?

In het kader van het statuut van de sportbegeleider keurde de Federale Regering in 2017 een wetsvoorstel goed dat het mogelijk maakt om tot een bepaald bedrag onbelast bij te verdienen in de non-profitsector. Intussen sprak de ministerraad zich ook positief uit over de verhoging van de kostenvergoeding van een aantal vrijwilligers, met name in de sportsector. Het gaat bijna om een verdubbeling van de forfaitaire vergoedingen: van 1364 naar 2500 euro. De verhoging komt voornamelijk uit de oppassector, waar al jaren wordt gepleit voor een verhoging van de vergoedingen.

Botst dat niet met het basisidee van vrijwilligerswerk dat streeft naar een gelijke behandeling van vrijwilligers, ongeacht sector, taken of soort vereniging? Dreigt zo ook niet het statuut van vrijwilligerswerk uitgehold te worden? Het pretpark Bellewaerde wierf bijvoorbeeld via een vzw vrijwilligers aan voor taken waarvoor het eigen personeel geen tijd heeft en waarvoor het pretpark ook geen jobstudenten wil aanwerven. Hoe kan een cumul van vrijetijdswerk en vrijwilligerswerk opgevolgd en vermeden worden?

Door de opbouw van competenties en arbeidsattitudes via sport, verhogen de kansen op een betere doorstroming naar de arbeidsmarkt. Is er een opvolger voor het succesvolle project The Vertical Club? Daar konden jongeren met een migratieachtergrond – doorgaans vluchtelingen – via het enthousiasme voor klimsport begeleid worden naar industrieel hoogtewerk.

2.2. Lionel Bajart

Lionel Bajart ziet een slim sportbeleid dat in het algemeen, maar zeker van topsport, mooie resultaten neerzet. De werking van de sportfederaties en de clubs krijgt met het nieuwe Sportfederatiedecreet een boost in de richting van meer kwaliteit en meer professionaliteit, en heeft oog voor een efficiënte besteding van overheidsmiddelen.

Een ander voorbeeld van slim beleid zijn de sportinfrastructuurplannen. Overheidsmiddelen worden daar als hefboomsubsidie gebruikt en er wordt met een multiplicatoreffect gewerkt om veel minder middelen te moeten ophalen en sportinfra-

structuur vlotter te financieren. Niet alleen de overheid moet die investering dan dragen, wat past bij een goede besteding van overheidsgeld.

2018 werd deels gedomineerd door het item seksueel grensoverschrijdend gedrag, dat haaks staat op een sportbeleid dat wil laten participeren, ongeacht leeftijd, geslacht of afkomst. Grensoverschrijdend gedrag volledig uitsluiten is een utopie, maar de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag heeft aan het einde van het voorgaande parlementaire jaar toch een breed gedragen pakket van maatregelen laten goedkeuren. De volgende jaren staan in het teken van de uitvoering ervan en het is fijn dat de minister daar sterk op inzet.

Het succes van het naschools openstellen van schoolinfrastructuur voor sportactiviteiten verheugt de Open Vld-fractie. Het breed inzetten van al dan niet openbare sportinfrastructuur is een grote troef, en is tevens slim omspringen met de openbare ruimte. Gedeeld ruimtegebruik moet in kaart gebracht worden om dat door te trekken naar de toekomst. Dat de minister daar al op inspeelt, is lovenswaardig. De multiplicatoreffecten die men nastreefde met het sportinfrastructuurbeleid, werpen vruchten af. Dat toont aan dat de overheid zich veeleer moet opstellen als facilitator dan als de grote of enige financierende partij bij de bouw of renovatie van sportinfrastructuur. Het is vooral zaak de bestaande infrastructuur in kaart te brengen en tekorten te detecteren op basis van bestaande noden, en daarna een publiek-private samenwerking te faciliteren.

Bij het streven naar een dopingvrij Vlaanderen wil de minister verder investeren in preventie. Kan dat verduidelijkt worden? Welk budget wordt daarvoor vrijgemaakt?

In de begroting staat, bij de investeringsmiddelen die Sport Vlaanderen ter beschikking krijgt, dat 4 miljoen euro geschrapt wordt die vorig jaar eenmalig zijn uitgegeven. Waaraan werden die middelen gespendeerd?

2.3. Herman Wynants

Herman Wynants merkt een verhoging van het budget voor ICT met 2 miljoen euro. Hij gaat ervan uit dat dat onder meer gaat over het rapportage-instrument van Sport Vlaanderen, de digitale tool voor de aanvraag inzake het organiseren van veldtoertochten en mountainbiketochten. Zijn er nog andere doelen?

Het is een goede zaak dat federaties die zwaar inzetten op goed bestuur, daarvoor financieel beloond kunnen worden. Kan de minister meer toelichting geven bij de zogenaamde 'shared service'. Aan welke mogelijkheden denkt de minister voor die gezamenlijke diensten?

Hoe zit het met de ontwikkeling van een actieplan over sport in de natuur? Welke timing werd vooropgesteld? Wat houdt het in?

Dopingbestrijding in de sport behelst samenwerking met politie en douane. Wanneer verwacht men de resultaten van de studie over prevalentie, mogelijke preventie en curatieve maatregelen inzake anabolengebruik?

Vlaanderen behaalde recent prachtige topsportmedailles. Dat verdient beloning en genereert de nodige belangstelling. Toch mag een goed sportbeleid de talenten in minder populaire sporten niet uit het oog verliezen, al blijft het een moeilijke oefening met wikken en wegen.

Het idee van één campus per sporttak is N-VA zeer genegen. Dat leent zich tot efficiënte investeringen in talent en sportinfrastructuur.

Mensen met een gezondheidsbeperking worden via stimuleringstrajecten aangezet tot sporten. Zijn er in dit verband conclusies getrokken voor volwassenen met diabetes? Welke andere categorieën denkt de minister mee te nemen?

Welke initiatieven overweegt de minister om matchfixing en wedstrijdvervalsing een halt toe te roepen?

2.4. Peter Wouters

Peter Wouters hoopt dat de wissel van de gemeentebesturen aangegrepen wordt om de nieuwe schepenen van Sport op hun mogelijkheden en verantwoordelijkheden te wijzen. De verdere uitbouw van het naschools sportaanbod en de nieuwe oproep die ter zake werd gelanceerd, zijn in elk geval positieve elementen voor het lokale sportbeleid.

De beroepsactieve bevolking krijgt aandacht en het actieplan Sport op het Werk wordt verder uitgerold. De sport- en beweegscan is daarbij een belangrijk instrument om de sportnoden van werknemers in kaart te brengen. De beleidsbrief spreekt uitsluitend over bedrijven, maar de minister antwoordde op een schriftelijke vraag dat ook steden en gemeenten al aan de scan deelnamen (*Schriftelijke vragen* Vl.Parl. 2017-18, nr. 459, aan minister Philippe Muyters). Ook zij zouden ingezet worden als ambassadeurs. Kan dat verder geduid worden? Kan de rol van de lokale besturen worden gestimuleerd om sport op het werk bij lokaal gevestigde bedrijven te promoten?

Onder de noemer van de succesvolle campagne 'Sporters beleven meer', krijgt ook het sportaanbod voor senioren aandacht. Peter Wouters gaat ervan uit dat de minister daarmee de broodnodige inhaalbeweging wil maken, met het faciliteren van nieuwe trends en sportvormen en het verder inzetten op innovatie en virtuele realiteit. Dat laatste is steeds populairder bij kinderen en jongeren, maar kan ook traditionele trainingsschema's aanvullen. Met Zwift Indoor Cycling kan men bijvoorbeeld heerlijk indoorfietsen door een virtueel landschap.

Het met sport empoweren van kwetsbare jongeren via onder meer werkinlevingstrajecten beoordeelt de spreker bijzonder positief. Er zijn sinds de start al meer dan 10.000 jongeren ingestapt. Sport kan echt bijdragen bij het aanleren van bepaalde competenties en vaardigheden, waaronder op tijd komen, samenwerking in groepsverband, regels naleven en respect voor anderen. Rising Youth is een goed voorbeeld, dat navolging verdient.

Het stimuleren van inventief, innovatief en duurzaam sportinfrastructuurbeleid zit intussen aan de derde projectoproep voor het naschools openstellen van schoolsportinfrastructuur. De interesse is groot en de multifunctionaliteit van schoolgebouwen is een meerwaarde, waarop men moet blijven inzetten. Het initiatief in samenwerking met Jeugd en Onderwijs om speelplaatsen beweegvriendelijk te maken, is eveneens lovenswaardig.

ICES levert goed werk in verband met het GES-decreet. Vooral op het vlak van integriteit kregen sportfederaties het afgelopen jaar veel steun. Minister Muyters wil investeren in kwaliteit, professionalisering en tewerkstelling, met een kwaliteitsvol aanbod aan opleidingen en bijscholingen om het niveau van trainers en sportbegeleiders te verhogen.

Hij liet in antwoord op een schriftelijke vraag ook weten dat sportfederaties testprojecten doen rond e-learning voor bepaalde vakken uit de sportspecifieke modules van de opleidingen (*Schriftelijke vragen* Vl.Parl. 2017-18, nr. 165, aan minister Philippe Muyters). In enkele sporttakken wordt e-learning of nieuwe technologie

uit het buitenland geïncorporeerd in de hogere opleidingsniveaus. Wordt e-learning nog verder uitgebreid en ondersteund?

Er loopt een tweede reeks van het project Clubgrade. Is er al zicht op de resultaten van de eerste reeks? De rol van de vrijwilligers blijft belangrijk voor het goed functioneren van de sportfederaties. Zij verdienen de nodige aandacht in het sportbeleid.

De strategische visie, met 2025 als lange termijn, en het inzetten op digitalisering zijn goede elementen voor de VTS.

Met maatschappelijk verantwoord ondernemerschap in de sportsector wordt een extra investeringskanaal aangeboord.

Met het sportevenementenbeleid slaagde Vlaanderen erin om het EK Volleybal, het WK BMX en het WK Wielrennen aan te trekken, en deze sporten meteen ook te promoten.

2.5. Imade Annouri

Imade Annouri kan zich vinden in het grootste deel van het sportbeleid. Naar aanleiding van de hoorzitting van 26 november 2018 met vertegenwoordigers van Pro League, KBVB en Voetbal Vlaanderen, en de onthullingen over matchfixing, kijkt hij uit naar de invulling van de GES-doelstellingen. Als criminele organisaties enorme bedragen aanbieden aan jongeren om wedstrijden te vervalsen, is grote waakzaamheid geboden. Jongeren moeten door vorming en inzichten weerbaar gemaakt worden en bewust zijn van de risico's op vervolging, hun sportieve ontwikkeling en hun menselijke evolutie. Dit probleem vereist een beleidsgrensoverschrijdende aanpak. Kan de minister een voortrekkersrol opnemen?

De toenemende invloed van de gokindustrie houdt de sportwereld in een wurggreep. Hoe wordt de strijd gevoerd tegen matchfixing en omkoping? Zijn er geen nieuwe, duidelijke en transparante regels nodig om onlinegokken te counteren?

Met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft de gelijknamige commissie alvast de voortrekkersrol opgenomen en daar mag ze fier op zijn. Het VOICE-project is afgerond en ICES neemt over. Er lopen allerlei projecten en er zit nog heel wat in de planning, ook over hoe alles geëvalueerd wordt. Onderneemt de minister nog stappen om een versnelling hoger te schakelen? Gezien het actuele thema is een opvolgingsmechanisme noodzakelijk.

2.6. Joris Poschet

Joris Poschet feliciteert de minister met de goede resultaten van dit jaar op het gebied van topsport.

Alvorens inhoudelijk in te gaan op het sportbeleid, passen een aantal opmerkingen over de opmaak van de beleidsbrief. Zo ontbreekt een omgevingsanalyse. Ook de link tussen opdrachten, doelstellingen en begrotingsdocumenten is niet steeds duidelijk. In bijlage 4 van de beleidsbrief zijn voor een koppeling aan de begroting de oude begrotingsartikels gebruikt en niet die van de prestatiebegroting Er is ook geen één op één relatie opgenomen tussen prestatiebegroting en de strategische en operationele doelstellingen. Dat maakt het moeilijk om na te kijken welk budget op welke doelstelling wordt gezet. De zes inhoudelijke structuurelementen voor sport komen niet volledig overeen met de zeven strategische doelstellingen van de beleidsnota Sport. Joris Poschet hoopt dat nieuwe begrotingsregels in 2019 meer duidelijkheid zullen bieden.

Bijlage 2 moet een overzicht bevatten van de manier waarop de minister gevolg geeft aan de moties en resoluties van het Vlaams Parlement. Daar ontbreekt nog het overzicht van de uitvoering van de goedgekeurde motie bij de beleidsnota Sport 2014-2019 (*Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 143/2). In een resolutie over de aanpak van gewelddadige radicalisering (*Parl.St.* Vl.Parl. 2014-15, nr. 366/3), die kamerbreed werd goedgekeurd op 19 mei 2015, zijn eveneens links gelegd naar het sportbeleid. Ook in dat verband zou het fijn zijn om de effecten op het sportbeleid via de beleidsbrief te kunnen opvolgen.

Het is de bedoeling om zoveel mogelijk Vlamingen en Brusselaars zo lang mogelijk gezond te laten sporten. Maar uit het Vlaamse beweegrapport van professor Jan Segers van de KU Leuven blijkt dat nog geen 10 procent van de jongeren tussen zes en zeventien jaar voldoende beweegt. Daar zijn naast de bestaande acties dus zeker meer initiatieven nodig.

Het budget voor het Sportfederatiedecreet daalt met 600.000 euro. Klopt dat en waarom dan?

Op pagina 8 vermeldt de beleidsbrief over het project 'Clubgrade' het volgende: "Sportclubs zijn belangrijke hoekstenen van het sportbeleid. VSF werkt daarom met het project Clubgrade aan een ondersteuningsmodel om sportverenigingen in Vlaanderen sterker te maken.".

Op pagina 25: "De VSF werkte verder aan het sportverenigingsondersteuningsmodel dat de naam Clubgrade kreeg. In maart 2018 zijn nieuwe methodieken toegepast bij een eerste reeks van 20 pilootsportverenigingen.". Er wordt een ondersteuning aangeboden met "een vraagverkenning en een casetafel om dan te komen tot een clubproject. De vraagverkenners die in deze pilootclubs de noden en mogelijkheden van deze clubs in kaart zullen brengen en op basis waarvan de verdere ontwikkeling en ondersteuning van de clubs zal kunnen gebeuren, kregen in het najaar een opleiding." … "De VSF zal verder werken aan Clubgrade om de bestuurskracht van sportclubs te verhogen." … "In 2019 zal VSF de verschillende onderdelen van de methodiek verder testen en verfijnen. Bij een tweede groep pilootclubs wordt de appreciatie gemeten en bij een derde groep pilootclubs wordt de effectiviteit van de begeleiding nagegaan.".

Wie selecteerde de pilootclubs? Blijkbaar zijn niet alle sportfederaties daarvoor aangesproken. Krijgt de Vlaamse Sportfederatie er extra middelen voor?

Op pagina 11 van de beleidsbrief wordt verwezen naar de shared services, en het onderzoek dat gebeurt om na te gaan hoe die binnen de georganiseerde sportsector gefaciliteerd en geïmplementeerd kunnen worden. Wie staat voor dat onderzoek in en hoe gebeurt het? Wanneer mag men resultaten verwachten?

Voor het lokale sportaanbod is op pagina 12 sprake van de ondersteuning van 136 projecten van lokale besturen om in een intergemeentelijke samenwerking aan een gemeenschappelijke bovenlokale doelstelling te werken. Bijzondere aandacht ging daarbij naar ondersteuning van lokale G-sportprojecten. Kan de minister daarbij meer toelichting geven? Wat is de focus van de 104 niet-G-sportprojecten?

De provinciale bevoegdheden Sport zijn op 1 januari 2018 overgedragen aan Vlaanderen of het lokaal bestuur. G-sport, bovenlokale sportevenementen en -infrastructuur, regiowerking, uitleendiensten sportmateriaal en sport, natuur en ruimtelijke ordening kwam naar een van die niveaus. In overleg met de provincies ontwikkelde Sport Vlaanderen voor de overgedragen taken één uniform Vlaams sportbeleid. Wanneer valt de beslissing over de subsidies voor de bovenlokale sportevenementen?

Het Move@work team van Sport Vlaanderen zorgt voor een gevarieerd aanbod voor de eigen werknemers. Blijft 'Sport op het werk' beperkt tot de sportadministratie of wordt het ook ruimer uitgerold in de rest van de Vlaamse overheid? Sport Vlaanderen biedt reeds een scan aan de bedrijven aan, en wil zo de sportbehoefte van werknemers in kaart brengen. Sport Vlaanderen analyseert daarop de gegevens en geeft tips. Zowat 162 bedrijven, goed voor 18.000 respondenten, gingen met de scan aan de slag. Daaruit kan worden afgeleid dat er nog veel ruimte is voor verbetering. Dat kan allicht via de lokale schepenen van Sport, maar worden de bedrijven ook doorverwezen naar sportfederaties die een gepast aanbod hebben?

Ook bij senioren is er nog ruimte voor meer sportstimuli. De minister stelt op pagina 14 van de beleidsbrief: "Seniorensport blijft structureel deel uitmaken van de werking van Sport Vlaanderen via diverse promotionele initiatieven. In 2019 zullen er extra inspanningen gebeuren om seniorensport in het teken van de #sportersbelevenmeer-campagne te plaatsen.". Er zal toch meer nodig zijn dan die tool om meer niet-sportende senioren te betrekken bij het sportbeleid. Daarvoor zullen alle relevante partners ingeschakeld moeten worden. Er was een klankbordgroep seniorensport. Blijft die bestaan? Welke ruimte krijgt die groep om acties te ontwikkelen? Hoe denkt de minister seniorensport en kansengroepen te bereiken met de bewuste campagne? Hoeveel budget wordt aan die campagne besteed?

Een vernieuwing in het Sportfederatiedecreet is de verplichting voor de erkende en gesubsidieerde federaties om in een sportaanbod van a tot z te voorzien. Het is een doorlopende opdracht. Hoe definieert men die opdracht? Hoe worden kansengroepen bereikt? Zijn er al resultaten?

De sociale inclusie zou in 2019 voort inzetten op sportparticipatie van doelgroepen via onder meer de beleidsfocus laagdrempelig sportaanbod, de uitbouw van G-sportbeleid, de Belgian Homeless Cup, expertisecentrum buurtsport en het beleidsnetwerk gelijke kansen in de sport. Men verleent ook medewerking aan de uitvoering van de strategische transversale plannen, waaronder het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding, het horizontaal integratiebeleidsplan enzovoort. De minister lijkt de opdracht door te schuiven naar de sportfederaties, die evenwel niet voldoende middelen krijgen voor een structureel beleid op dat vlak. Waarom werd het budget voor deelname van een kansenkind aan een sportkamp afgetopt? Dat impliceert immers dat de desbetreffende federatie zelf de deelname moet bekostigen en doorgaans ook de sportoutfit.

De minister geeft aan dat hij met zijn beleid volledige medewerking zal verlenen aan het facettenbeleid van de minister van Welzijn binnen de visie van 'Health in all Policies' voor het behalen van de gezondheidsdoelstellingen 2025 voor sedentair gedrag en lichaamsbeweging. Die doelstelling is lovenswaardig, waarom moeten de sportfederaties die goedkeuring kregen voor een meerjarig project, toch nog een jaarlijkse begroting indienen bij Sport Vlaanderen?

Via de beleidsfocus laagdrempelig sporten worden sportfederaties gestimuleerd om de niet- of licht-georganiseerde sportbeoefening te promoten. Er is geen enkel beleidsfocusproject goedgekeurd voor de andersgeorganiseerde sport. Wat is de oorzaak?

Wordt er bij sport in de natuur een sportfederatie op het terrein betrokken, zoals bijvoorbeeld de bergsportfederatie? Zij beschikken over een pak expertise om het desbetreffende actieplan vorm te geven.

In het kader van het globaal sportinfrastructuurplan voor Vlaanderen werkt men sinds 2017 met een structurele subsidieregeling voor bovenlokale sportinfrastructuur en topsportinfrastructuur. Dat is vastgelegd in het decreet van 5 mei 2017. Biedt het decreet voldoende antwoord op de vraag van sportfederaties om boven-

lokale sportinfrastructuur te moderniseren? Kan een regeling zoals in FoCI voor de bovenlokale jeugd- en cultuurinfrastructuur interessanter zijn?

Met het oog op de evaluatie van de centra van Sport Vlaanderen, wordt alleen gewag gemaakt van de finalisering van de KPI's als meetinstrument. Die vertraging en het feit dat er in de lopende legislatuur geen beslissing zal zijn, is ten zeerste te betreuren.

Zeer positief is de verdere openstelling van de schoolinfrastructuur.

Het project rond sportletselpreventie 'get fit to sport' is aan het laatste werkjaar toe. De minister stelt dat het breed is toegepast door vele sportactoren. Er werden trainers opgeleid, en diverse sportfederaties hebben het ingebracht in hun sportspecifieke programma's. Men onderzoekt of en hoe het project verankerd kan worden in het sportlandschap en de werking van de VTS. Het was niet afgestemd op alle doelgroepen, maar de sportfederaties kunnen wel een aangepast pakket krijgen. Waarom moet daarvoor extra betaald worden?

Het streven naar een dopingvrij Vlaanderen verdient alle steun. Is er nog altijd een aparte procureur voor dopingbestrijding?

Er werden belangrijke stappen gezet ten aanzien van sportverenigingen, met onder meer het statuut verenigingswerk. Sportwerk Vlaanderen zou naast een breed basisaanbod aan sportbegeleiders en -ondersteuners ook voldoende aanbod voorzien aan andere opdrachten. Wat bedoelt men daarmee? Hoort ook de organisatie van sportkampen daarbij? Zo ja, is dat een kerntaak voor Sportwerk Vlaanderen? Kan dat niet bottom-up door het erkende veld?

Een heet hangijzer is de opleidingsvergoeding. Pagina 28 van de beleidsbrief vermeldt dat het regeerakkoord een billijke opleidingsvergoeding vooropstelt bij de overgang van een niet-professionele sportbeoefenaar naar een andere sportvereniging waar hij wel het statuut van professionele beoefenaar verwerft. Die problematiek leeft het sterkst in voetbalmiddens. Zijn er al plannen of lopen er nog aftastende gesprekken?

Met betrekking tot het kennis- en informatiecentrum van Sport Vlaanderen is een eerste onderzoeksagenda in 2018 uitgewerkt. Worden die onderzoeksvragen opgesteld in overleg met de sportsector?

In de ontvangstenbegroting van Sport Vlaanderen kan de bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap niet achterhaald worden. Volgens de algemene begrotingstabel (*Parl.St.* Vl.Parl. 2018-19, nr. 15/1) wordt een VAK van 135 miljoen euro aan Sport Vlaanderen toegekend. Dat is niet in de begroting van het agentschap terug te vinden. Kan dat verklaard worden?

De verschillende begrotingsposten tonen een enorm budget voor Sport voor Allen. Onder die noemer zit echter ook veel overhead, die allerlei doelstellingen dient. Het personeels- en werkingskrediet, dus de volledige overheadkosten, inclusief die van de sportcentra en Sport Vlaanderen, staat integraal in de begroting Sport voor Allen. Er is sprake van 49,3 miljoen euro – 41,4 miljoen euro voor lonen en werking, 7 miljoen euro voor ICT, 942.000 euro voor werking en onderhoud van sportcentra. Zonder die overhead blijft 57 miljoen van de 106,7 miljoen euro over. Waarom worden al die overheadkosten verrekend bij Sport voor Allen en niet bij een andere post, bijvoorbeeld Topsport? Dat zou een beter zicht bieden op de financiële doelstellingen en prioriteiten.

Voor Sportkompas en naschoolse sport is er een daling van 500.000 euro. Kan die worden toegelicht?

Voor het Sportinfrastructuurfonds is er een overdracht van 2018. Hoe komt dat? Is dat te wijten aan vertraging van goedgekeurde projecten, waardoor men moet doorschuiven naar 2019?

Met betrekking tot topsport verkreeg de minister bij de begrotingsopmaak 1 miljoen euro recurrent. Dat is uitstekend nieuws, maar waaraan zal hij die middelen besteden?

2.7. Antwoordenronde

Minister *Philippe Muyters* stelt vooraf dat een beleidsbrief een kort overzicht biedt van wat er in het volgende jaar op stapel staat. Maar bij de vraagstelling verwachten de commissieleden al eens antwoorden over alle inhoudelijke aspecten, wat niet altijd mogelijk is. De invulling van de beleidsbrief loopt immers over een heel jaar en van sommige elementen is momenteel slechts het brede kader uitgetekend.

De minister hoort graag van Joris Poschet welke resoluties niet vermeld werden in de beleidsbrief. Hij sluit niet uit dat het resoluties betreft waar sport slechts onrechtstreeks een raakvlak mee heeft, maar wil dit zeker rechtzetten.

De middelen van het Sportfederatiedecreet worden met 600.000 euro verminderd. In 2017 werd immers eenmalig 1 miljoen euro toegekend voor jeugdsport. Aangezien het eenmalige middelen betrof, kon dit in 2018 niet worden herhaald. Het uiteindelijk vastgelegde bedrag is het resultaat van een specifieke berekening van toegevoegde indexen en de vermindering met 1 miljoen euro, wat finaal neerkomt op de aangegeven vermindering van 600.000 euro.

Er komt een evaluatie van het Sportfederatiedecreet van 10 juni 2016, allicht in het voorjaar van 2019. Conform het decreet werd een jaar na de inwerkingtreding in de verschillende federaties een enquête gehouden over de ervaringen en pijnpunten. De bevraging bij de gesubsidieerde sportfederaties over het eerste werkjaar loopt. Alle gegevens worden samen verwerkt.

Wat betreft het Europees onderzoek dat 7 van de 47 Vlaamse sportfederaties meenam, kan de minister weerleggen dat Voetbal Vlaanderen er heel slecht uitkomt. Men moet het geheel in acht nemen. Die situatie kon niet van de ene op de andere dag veranderen, maar vergt voortdurende evaluatie. Er is alvast een enorme stap voorwaarts gezet in corporate governance. De minister verwacht dat groei in de toekomst verzekerd is. Hij is er zeker van dat de sportfederaties vooruitgaan, onder meer gesteund door wijzigingen aan de statuten. Voor transparantie scoorde Voetbal Vlaanderen als een van de laagste in het onderzoek. Op dat vlak is dus inderdaad nog werk aan de winkel.

De eigen screening eind 2017 gaf een gemiddelde score voor de 47 sportfederaties van 58,5 procent, in vergelijking met de 54 procent die het onderzoek opleverde voor de zeven federaties die zijn meegenomen. Na één jaar mag men zeer tevreden zijn. Er zijn bergen werk verzet. Voetbal Vlaanderen heeft een van de moeilijkste fusies achter de rug, van vier voetbalfederaties naar één. Het integreren van de corporate governance maakte het extra complex, omdat er een draagvlak moest zijn bij elk van die vier.

Wat de zesjescultuur betreft, wil de minister best aannemen dat sportfederaties proberen om geen subsidies te missen. De externe druk die uitgaat van het Sportfederatiedecreet en de kwaliteitseis van corporate governance, maken wel dat bepaalde stappen zijn gezet die men anders allicht nooit had gezet. Er is een externe verplichting. Onderzoek wees al uit dat een stimulans een goede keuze is. Een subsidie in het kader van corporate governance moet steeds een stimulans zijn.

De minister is het er volkomen mee eens dat het werk niet af is, zowel in Vlaanderen als in het buitenland. Daarom wordt gradueel 25-50-75 procent van de middelen toegekend op basis van de kwaliteitsaspecten.

De Vlaamse Sportfederatie en Sport Vlaanderen gaven de federaties enorm veel ondersteuning in 2018. Ze vingen op waar nog vragen leefden, verlaagden drempels en brachten suggesties voor verbetering en best practices aan. De minister is het dus eens met de studie, maar wil blijven gaan voor excellentie, zelfs Europees, en kan zich in die zin niet vinden in de zogenaamde zesjescultuur.

Het vernieuwde Sportfederatiedecreet wordt vanaf 2020 voor 100 procent toegepast, inclusief het verplichte sportaanbod van a tot z voor de erkende en gesubsidieerde federaties. De strijd tegen armoede maakt daar deel van uit en is ingecalculeerd in de basismiddelen. Daarom is niet in extra middelen voorzien. De federaties kunnen met die basismiddelen een beleid ten aanzien van de clubs voeren.

De sportfederaties werken inderdaad mee aan het facettenbeleid van de minister van Welzijn, binnen de visie van 'Health in all Policies' voor de gezondheidsdoelstellingen 2025 voor sedentair gedrag en lichaamsbeweging. De betrokken sportfederaties kregen een goedkeuring voor een meerjarig project, maar moeten inderdaad nog een jaarlijkse begroting indienen bij Sport Vlaanderen. Dat heeft te maken met de logica van een begroting die jaarlijks moet worden ingediend, ook al is er een goedgekeurd meerjarenplan De filosofie achter een begroting kan over vijf jaren worden gespreid, maar elke begroting moet jaarlijks worden voorgelegd. Een vijfjarige subsidie moet in die optiek elk van de vijf jaren in de begroting worden opgenomen.

Sportfederaties moeten enkel een extra vergoeding betalen voor specifieke letselpreventie-elementen en niet voor algemene letselpreventie.

Voor Sportkompas en naschoolse sport is er inderdaad een daling van 500.000 euro op de begroting. Dat is logisch omdat in de begroting 2018 eenmalige middelen stonden die in 2019 niet opnieuw kunnen worden toegekend.

De minister kan niet opsommen wat er allemaal gebeurt in samenwerking met de gemeentebesturen. Dat gaat immers erg breed. Hij vermeldt Multimove, dat specifiek gericht is op het verbeteren van de motoriek van kinderen. De bestuurswissel in de gemeenten kan een goede gelegenheid zijn om daarmee aan de slag te gaan in het kader van het gemeentelijke sportbeleid. Sport Vlaanderen en ISB zijn al bezig met het maximaal informeren van de nieuwe schepenen. Er zijn regionale infosessies in voorbereiding die vanaf januari 2019 kunnen worden uitgerold. Zo leren de schepenen van Sport de instrumenten kennen opdat ze de wisselwerking kunnen realiseren.

Voor de derde oproep voor schoolsportinfrastructuur is de uiterste indieningsdatum 23 februari 2019. ISB organiseerde in november 2018 opnieuw infosessies. De uiterste indiendatum bij de oproep voor naschools sportaanbod als activiteit is mei 2019.

De minister verwijst naar de vraag van Joris Poschet over de oproep voor lokale projecten van lokale besturen om in een intergemeentelijke samenwerking aan een gemeenschappelijke bovenlokale doelstelling te werken. Naast G-sportprojecten werden ook andere projecten ondersteund die aan de vooraf afgebakende criteria voldeden. Of er een focus was van vraagzijde kan de minister niet zeggen. Die analyse is nog niet gebeurd. Indien de vraagsteller hierover nog meer informatie wenst, kan hij steeds een schriftelijke vraag aan de minister voorleggen.

De minister verwijst naar de opmerking van Joris Poschet dat het budget voor Sport voor Allen een grote noemer is, waarin veel overheadkosten ondergebracht zijn voor allerlei doelstellingen, inclusief sportcentra van Sport voor Vlaanderen, lonen en ICT. De minister merkt op dat overheadkosten toch ergens moeten ondergebracht worden. De toewijzing ervan aan Sport voor Allen is niet zo vreemd omdat de sportcentra in grote mate op breedtesport gericht zijn. Een specifieke onderverdeling en toewijzing is niet eenvoudig.

De investeringsmiddelen van Sport Vlaanderen werden met 4 miljoen euro verminderd, omdat er voordien eenmalig extra middelen waren voor topsportinfrastructuur en de eigen centra van Sport Vlaanderen.

Voor bovenlokale sportinfrastructuur liggen de oproepen decretaal vast, behalve de allereerste. De volgende indiendatum is voor 31 maart 2019. De loketfunctie bestaat al en is er continu.

Wat betreft de begroting van de bovenlokale sportinfrastructuur, en de vraag of er bedragen werden doorgeschoven van volgende jaren, herinnert de minister aan het feit dat in 2017, bovenop het decretaal vastgelegde budget van 5 miljoen euro, 30 miljoen euro beschikbaar was. Het jaar daarna was er 20 miljoen euro extra bovenop de decretaal vastgelegde 5 miljoen euro. Bij de oproep is steeds een klassering gemaakt en moest een bepaald percentage gehaald worden. Alle projecten die het minimum haalden, zijn gehonoreerd. Zo was er effectief nog geld over, waarop een begrotingsruiter werd gezet om de middelen voor het volgende jaar beschikbaar te houden. Dat toont meteen ook aan dat de werkwijze goed zit. De minister heeft dan ook niet meteen de neiging om naar een ander systeem over te stappen. Er wordt bottom-up gewerkt en men vertrekt van de stelling dat lokale besturen, clubs en federaties zelf best weten wat nodig is en dat hun samenwerking met anderen gestimuleerd wordt om bovenlokale sportinfrastructuur te realiseren.

De minister is blijven investeren in de centra van Sport Vlaanderen, maar er is nog geen sprake van een excellentiecentrum. Dat blijft wel het uitgangspunt. Indien Vlaanderen het nodig acht eigen sportcentra te behouden die vooral op breedtesport gericht zijn, behalve enkele zoals de topsporthal in Gent, dan moet er een reden zijn waarom dat onder Vlaamse noemer gebeurt en niet onder lokaal toezicht. Dan moet het gaan om centra voor excellentie. In dat verband wordt grondig onderzoek verricht en worden alle gegevens samengebracht, maar het was niet haalbaar om dat dossier al af te ronden en beslissingen te nemen. Er wordt immers aan een visie op lange termijn gewerkt.

Wat betreft de 300.000 euro aan extra middelen in het kader van een dopingvrij Vlaanderen, is afgesproken dat er bij een aantal ICT-ontwikkelingen binnen Sport Vlaanderen modules mogelijk zullen zijn voor dopingbestrijding. Dat moet NADO een stuk ontlasten.

ICES zal vanaf eind 2018 voorzien in een laagdrempelig informatieaanbod ter bestrijding van matchfixing en wedstrijdvervalsing. In 2019 zal het ook een educatief en preventief aanbod voor sporters ontwikkelen. Binnen de regering wil de minister vanuit zijn bevoegdheid Werk bekijken hoe men de makelaars aan banden kan leggen. In het verleden was er een erkenning, maar zoiets is niet toegestaan. Registratie mag wel. Men kan geen voorwaarden aan makelaars opleggen, maar misschien wel een borg. Alle mogelijkheden worden onderzocht. De minister komt zeker naar de regering met maatregelen vanuit zijn bevoegdheid rond private arbeidsbemiddeling.

De monitoring rond seksueel grensoverschrijdend gedrag kan zeker bezorgd worden (zie bijlage 7). Daarin is uitdrukkelijk voorzien, onder meer met het vlaggensysteem. Na de vele getuigenissen is men een versnelling hoger gaan scha-

kelen. Aan de sportfederaties zijn dan verschillende voorwaarden opgelegd, met name zes elementen waaraan elke federatie dient te werken. Dat is in de bewuste resolutie (*Parl.St.* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1629/4) meegenomen met de vraag om verankering. De monitoring is uitdrukkelijk voorzien en de minister pleit voor een permanente evaluatie en bijsturing.

De nieuwe WADA-code is vooropgesteld voor november 2019. Het is de derde bevragingsronde voor de code. De bevraging van de standaarden heeft dezelfde timing, maar dan in twee rondes. Het gaat om een wereldwijde bevraging, wat een zeer intensief werk is. Het congres van WADA, waar de code goedgekeurd wordt, vindt plaats in Polen.

De VTS heeft in de voorbije jaren sterk ingezet op innovatieve opleidingen. De minister wil zeker iets extra doen voor het jubileum van 25 jaar maar wacht op suggesties.

De minister heeft al ruim aangegeven wat men op korte termijn hoopt te kunnen doen in het licht van de hoorzitting van 26 november 2018 over de fraudegevoeligheid van het profvoetbal. Het gokken blijft een moeilijk gegeven, omdat kansspelen een federale materie vormen, het fenomeen zelfs Europese dimensies heeft en niet alle landen willen meewerken.

De vraag over een specifieke gerechtelijke procureur voor dopinggevallen kan NADO eventueel toelichten.

Met 'Sporters beleven meer' wil de minister extra aandacht besteden aan specifieke profielen. Zo zijn ouderen een goed voorbeeld van werken in leeftijdscategorieën. Het lukt blijkbaar wel om dan die dynamiek op gang te brengen. Er werd nog geen afgebakend plan uitgewerkt voor het sportaanbod voor senioren, maar het is de bedoeling om samen te werken met de organisaties die daartoe de expertise kunnen aanreiken.

Rising Youth met de Vertical Club is een perfect voorbeeld van hoe competenties aan een niet-evidente groep kunnen worden meegegeven. Het project kon met subsidies worden opgezet maar is intussen zelfbedruipend. Dat is een goede evolutie, want het is niet vanzelfsprekend dat elk project subsidies blijft krijgen. Er zijn nog de Wij-trajecten, maar ook andere sportprojecten:
– De Sleutel voor jongeren met verslavingsproblemen;
– de CANO-voorzieningen waar sport geïntegreerd werd in de Bijzondere Jeugdzorg;
– een in 2017 ontwikkeld project dat is gericht op langdurig werkzoekenden.

Specifiek voor jongeren werden een aantal nieuwe initiatieven genomen, zoals het attractiever maken van speelplaatsen en het Multimoveproject, samen met ondersteuning voor gemeenten en de naschoolse sport. Om jongeren dichter bij de sport te kunnen brengen, is voorzien in de uitrol van en extra middelen voor Sportkompas. Het moet gaan om wat jongeren zelf graag doen, want al te vaak wordt er gekozen voor een sport die ouders toevallig kennen. Dit concept brengt jongeren bij de sport waar ze met volle goesting aan deelnemen en heeft zo meer kans op toekomstig succes.

Voor de andersgeorganiseerde sporter zitten momenteel heel wat projecten in de beoordelingsfase.

De minister benadrukt dat vrijetijdswerk en vrijwilligerswerk van elkaar verschillen. Bij het toekennen van vergoedingen moet men cumul vermijden. Wie een vergoeding krijgt voor vrijwilligerswerk, kan op hetzelfde moment binnen hetzelfde kader geen vergoeding voor vrijetijdswerk krijgen. Er werd altijd een onderscheid

gemaakt tussen het reguliere circuit, het vrijwilligerscircuit en het vrijetijdscircuit. De reglementering zit goed maar er is altijd opvolging nodig.

Voor Clubgrade van VSF als sportverenigingsondersteuningsmodel is de minister nog niet aan de evaluatie toe. Het project zit op schema maar verloopt in vier stappen, die allemaal doorlopen moeten zijn. Voor de selectie is een oproep gebeurd via de website. Geïnteresseerden konden erop inschrijven. Clubs worden er zelf niet extra voor gesponsord. De hele organisatie gebeurt wel vanuit de overheid. Er is voorzien in een extra subsidie van 827.000 euro voor Clubgrade.

Er is een groot tekort aan redders en dus is via de VDAB, Redfed, ISB en VTS een voortraject ontwikkeld dat aan zwemvaardigheden en sociale competenties werkt. Deelnemers krijgen dan de opleiding van hogere redder met stage in het zwembad. De eerste diploma's zijn uitgereikt. Wegens zeer succesvol wordt de volgende sessie verdubbeld van drie naar zes opleidingen. Door creatieve samenwerking wordt een oplossing gevonden voor een knelpuntberoep. Als ook dat zelfbedruipend kan worden, is dat zeker mooi, zolang het maar effect genereert.

Voor het faciliteren van tewerkstelling via Sportwerk Vlaanderen zijn er geen andere dan de decretaal opgelegde zeven opdrachten. Alles past binnen dat kader. Ze organiseren geen sportkampen.

In het kader van de shared services van de sportfederaties is er al Dynamo, dat bestuurders de nodige ondersteuning biedt inzake boekhouding, fiscaliteit en administratieve moeilijkheden. Om een stap verder te gaan zouden federaties bijvoorbeeld op een gezamenlijk boekhoudsysteem, een gemeenschappelijke ledenadministratie, en een gedeeld communicatieplatform kunnen draaien. Dergelijk initiatief moet van de federaties zelf komen. Sommige beschikken over een zeer efficiënt boekhoudpakket, wat met een kleine aanpassing ook moet kunnen worden toegepast voor andere sporttakken. Het kan evenwel ook gaan om inhoudelijke samenwerking. In een boek van Tom Teulingkx en Marc Geenen las de minister recent dat het een enorm voordeel zou kunnen zijn als een voetbaltraining eens gegeven wordt door een wielertrainer. Dat geeft variaties op oefeningen en spierontwikkeling. Technische samenwerking is dus een optie.

Op sporten in de natuur is al aardig wat ingezet, zoals mountainbikeroutes en de 100% Natuurlopen. Bij Sport Vlaanderen loopt een studie naar de behoeften van mensen die buiten of anders willen sporten. Men probeert de profielen te achterhalen om dan gerichter te kunnen handelen met infrastructuur en omlopen, maar evengoed met sportpromotie. Een actieplan Sporten in de Natuur wordt in het voorjaar van 2019 mee uitgewerkt in het ruimere kader van een visie over sporten in de openbare ruimte.

De tool 'organisatie mountainbiketochten' wordt vanaf september uitgerold in de rest van Vlaanderen. In Oost-Vlaanderen is hij al in gebruik. De screeningtool 'evaluatie bestaande routes' is zo goed als klaar voor mountainbikeparcoursen en moet qua toepasbaarheid nog uitgebreid worden naar looppistes en ruiterpaden. Ook dat staat gepland voor het voorjaar van 2019.

Het diabetesproject is nog maar in november 2018 van start gegaan. Het is nog te vroeg voor evaluatie en er zijn nog geen concrete nieuwe doelgroepen in het vooruitzicht gesteld.

Het onderzoek naar anabolengebruik wordt mee gefinancierd vanuit het federale niveau met BELSPO-middelen, met name vanuit het bevoegdheidsdomein Wetenschapsbeleid. Daardoor gebeurt de selectie niet op Vlaams niveau. Het project liep vertraging op en is daarom nog niet gestart.

De 1 miljoen euro extra die recurrent voor topsport verkregen is, wordt specifiek ingezet voor ontwikkelings- en prestatieprogramma's. Dat biedt meer mogelijkheden voor de sporters. Zo kunnen de sportfederaties meer projecten indienen.

Voor de financiële ondersteuning van topsporters wil de minister een onderscheid maken. Er zijn niet langer tien focustopsporten, zoals na de Olympische Spelen in Londen en in de aanloop naar Rio. Het vierde topsportactieplan stak nog een tandje bij, met nog meer inzet op topsporttalent en de topsporter zelf. De middelen gaan dus doelgerichter naar topsporters waarvan men de kans op slagen hoog schat. Er worden welgekozen talenten gesubsidieerd. Dat gebeurt aan de hand van detectie- en ontwikkelingsprogramma's voor talenten op langere termijn en prestatieprogramma's voor de topsporters op korte termijn. De focus is verlegd van een sport naar een talent.

Via het Agentschap Overheidspersoneel wordt de scan in het kader van het actieplan 'Sport op het Werk' bij andere overheden gepromoot. Niet iedereen staat ervoor open, maar dat geldt ook voor bedrijven en lokale besturen. De scan laat zien welke actie er kan ondernomen worden als sportpromotie, bijvoorbeeld woonwerkverkeer met de fiets, wat dan een douchefaciliteit nodig maakt. Het is niet aan Sport Vlaanderen om aan bedrijven verdere ondersteuning te bieden na de scan. In die zin wordt wel degelijk verwezen naar federaties, fitnessclubs en privéinstellingen. Ook lokale besturen worden aangemoedigd om de scan te doen. Als men good practices ziet, worden die ook met anderen gedeeld.

In 2019 wordt tevens ingezet op de faciliterende rol van lokale besturen ten aanzien van bedrijven op hun grondgebied. Het blijkt goed om met bijvoorbeeld toolkits, tips en valkuilen aan het werk te gaan zodat de gemeenten die kunnen meenemen naar de bedrijven.

De eenmalige verhoging voor ICT-investeringen met 2 miljoen euro wordt integraal ingezet om meet- en monitoringinstrumenten te ontwikkelen, in het kader van de doelstelling om meer Vlamingen aan het sporten te krijgen. Zo hoopt de minister een beter zicht te krijgen op wie al dan niet sport en waarom. Sport Vlaanderen werkt al een hele tijd aan een datawarehouse dat de basis kan zijn voor sportparticipatiemonitoring. Zo wordt er ook een toepassing ontwikkeld om sport- en bewegingsgedrag op te volgen.

Het draagvlak voor digitalisering en e-learning wordt zeer groot. Men probeert het steeds meer toe te passen bij theorievakken. Voor de praktijk ligt dat moeilijker. De minister alludeert op de mogelijkheid van virtual reality, maar die is nog niet ingecalculeerd. In de strategische visienota van de VTS richting 2025 vormt het een van de prioriteiten. Er zijn al een tiental platformen onderzocht waarmee verdere operationalisering mogelijk is.

Voor de evenementen die vroeger door de provincies ondersteund werden, heeft Sport Vlaanderen een duidelijke filosofie. Daartoe werd een evenementenbeleid uitgewerkt, met tweemaal per jaar een oproep voor wie evenementen wil indienen. Het evenementenbeleid van de provincies is nu dus eenvormig over Vlaanderen ingevuld geraakt.

Er zijn nog aftastende gesprekken aan de gang over de opleidingsvergoeding, die al geruime tijd meegedragen wordt in de discussies.

II. Media

1. Toelichting

1.1. Begroting Cultuur, Jeugd en Media

Minister *Sven Gatz* noemt de vrijmaking van recurrente beleidsmiddelen voor de erfgoedsector een primaire doelstelling van de begroting CJM 2019. In totaal werden de werkingsmiddelen voor die sector met 9,6 miljoen euro verhoogd.

Voorts is er door interne verschuivingen een beleidsruimte van 55.000 euro vrijgemaakt voor het actieplan Cultuur en Onderwijs. Intussen is beslist dat Vitamine C fuseert met Publiq vzw. Samen met de ministers van respectievelijk Onderwijs en Sport heeft minister Gatz een open oproep uitgewerkt voor het hergebruik en openstellen van speelplaatsen. Dat is belangrijk voor de lokale gemeenschap maar vooral voor het jeugdwerk. Hiervoor hebben de drie ministers samen 1 miljoen euro uitgetrokken. Aan de projectpot Jeugdbeleid werd daarvoor 125.000 euro toegevoegd.

Naast een aantal kleine verschuivingen zijn de werkingsmiddelen voor de filmkeuring recurrent versterkt met 50.000 euro. Tegelijk heeft de minister de modaliteiten van het begrotingsfonds Filmkeuring uitgebreid om naast de loonuitgaven de werkingsmiddelen te bekostigen.

De werkingsmiddelen voor het Frans Masereel Centrum werden verhoogd met 250.000 euro. Het centrum leverde steeds goed werk met weinig middelen. Dat wou de minister belonen. Vanaf 1 januari krijgt het centrum grotere autonomie en zal het beheerd worden als een DAB. De oprichtingsbepaling zal in het verzameldecreet Cultuur terug te vinden zijn.

Het Topstukkenfonds zal soepeler kunnen inspelen op aanbiedingen van de privémarkt. Hiervoor worden de overgedragen machtigingskredieten in de begroting 2019 vrijgegeven. Het uitgavendecreet voorziet in de mogelijkheid om het saldo, dus de betaalkredieten, snel vrij te geven. De goedkeuringsprocedure daarvoor is met andere woorden substantieel ingekort.

Voor de eerste keer wordt de structuur van de prestatiebegroting gehanteerd, zodat de beleidsvelden eenduidig gekoppeld worden aan begrotingsprogramma's. De structuur van de prestatiebegroting en de betreffende tools vloeien voort uit het project 'Transparantie en leesbaarheid van de begrotingsdocumenten'.

Sigrid Callebert, raadgever begroting op het kabinet van minister Gatz, herinnert aan de beslissing van de vorige Vlaamse Regering om een prestatiebegroting te ontwikkelen met een link tussen beleidsvelden en begrotingsdocumenten. Omdat de oorspronkelijke structuur niet werkte, is naar een nieuwe gezocht. Vorig jaar zijn al enkele domeinen begonnen met die prestatiebegroting. Door de transitie van het departement kreeg CJSM uitstel tot deze begrotingsopmaak 2019.

Voorheen bestond de begroting Cultuur, Jeugd, Sport en Media uit acht begrotingsprogramma's met een groot aantal begrotingsartikelen, wat weinig inhoudelijke transparantie bracht. Vanaf 2019 zijn er nog maar zes programma's:
– apparaatskredieten voor het departement;
– beleidsdomeingrensoverschrijdend programma;
– Cultuur;
– Jeugd;
– Media;
– Sport.

Onder het programma Cultuur komen voortaan het sociaal-cultureel werk, de kunsten, het culturele erfgoed en het transversale beleid. Jeugd, Media en Sport zijn gebleven zoals ze waren.

Elke begrotingsprogramma heeft in essentie drie doelen:
– organisaties van allerlei slag ondersteunen;
– projecten stimuleren;
– internationale acties steunen, van bijvoorbeeld kunstenaars en leden van een jeugdorganisatie.

Voor het programma Media zijn er nog twee bijkomende inhoudelijke structuurelementen:
– de onafhankelijke toezichthouder;
– de openbare omroep.

Daarnaast passen sommige aspecten niet in die programma's omdat ze de beleidsvelden overstijgen. Het gaat onder meer om de investeringen in infrastructuur, het FoCI. Het is evident noch efficiënt die investeringen op te delen. Andere voorbeelden betreffen de beleidswerking: het departement, maar ook de aflopende tewerkstellingsprogramma's als DAC, gesco, en het gouvernementele aspect van de steun aan internationaal beleid.

Elk programma is onderverdeeld in begrotingsartikelen. Voor het programma Cultuur blijft de onderverdeling in kunsten, cultureel erfgoed en sociaal-cultureel werk bestaan. De spreker laat een tabel aan het verslag toevoegen waarin duidelijk wordt welke artikelen onder elk programma staan (zie bijlage 11).

1.2. Beleidsbrief Media 2018-2019

1.2.1. Digitale radio

Het digitale radiolandschap heeft met de Week van de Digitale Radio zijn eerste publieke stap gezet, aldus minister *Sven Gatz*. Hij somt enkele elementen op van de ontstaansgeschiedenis:
– de conceptnota en het decreet;
– de tijdelijke verlenging van de landelijke omroepen;
– de digitalisering naar DAB+;
– de bijkomende categorie netwerkradio-omroepen;
– de erkenningsrondes.

Ondanks de perikelen en kleinere bijsturingen, die altijd nodig zijn, is de beleidslijn die vanaf het begin duidelijk was, steeds gevolgd.

De drie samenwerkingsakkoorden kregen deze zomer hun juridische corpus en moeten nu nog afgewerkt worden. Het gaat om:
– het grote akkoord met de federale overheid, de Franse en Duitstalige Gemeenschap;
– een akkoord met de Duitstalige Gemeenschap over een zendmast ten noorden van Brussel;
– een akkoord van wederzijdse toestemming voor uitzendingen van DAB+ dichtbij de taalgrens, namelijk in Vliesberg, Waver en Sint-Pieters-Leeuw.

Deze akkoorden worden momenteel beoordeeld door de Raad van State.

Eerst moeten er voldoende DAB+-radio's in de ether zijn. Dan moet er voldoende inhoud op die radio's zijn. Dan zal de publieke opinie ingelicht worden en zullen de radioverkopers en de automobielsector mee in de coalitie opgenomen worden.

Alle landelijke zenders zenden ondertussen uit op DAB+. Ook voor andere zenders verloopt de overschakeling vlot. Alleen de netwerkradio's krijgen uitstel. Minister Gatz verwijst naar het verhelderende debat over de digitale radio en DAB+ dat de VRM heeft georganiseerd. Daaruit bleek dat de meeste partners oordeelkundig en in goed overleg tewerk gegaan zijn. De minister hoopt dat de komende jaren het draagvlak voor digitale radio zal vergroten. Het aanbod wordt in ieder geval groter. De uitspraak van Norkring dat ook lokale radio's digitaal kunnen gaan, wordt onderzocht. De minister heeft geen voorkeur voor een bepaald systeem – bijvoorbeeld louter digitaal of digitaal en FM naast elkaar – maar zijn keuze zal het algemene belang moeten dienen en zoveel mogelijk spelers aan hun trekken laten komen.

1.2.2. Regionale televisie

Voor de regionale televisieomroepen zijn de regionale gebondenheid, het onafhankelijke en pluralistische karakter en het vzw-statuut gewaarborgd. Het is zaak ook vooruit te kijken en de leefbaarheid te versterken. Per slot van rekening gaat het om privéorganisaties, die dus in hoge mate hun eigen boontjes moeten kunnen doppen. Ze kunnen daartoe de samenwerking met de exploitatiemaatschappijen versterken, maar zijn daar niet toe verplicht. Als tegenwicht hebben de vzw's autonomie op redactioneel en bestuursorgaanvlak. Ze moeten ook met het oog op het Cultuurpact een groter draagvlak vinden.

De bereikvergoeding en -regeling is als belangrijke bron van inkomsten overeind gehouden. Dat er een objectieve oplossing gevonden is voor Ringtv, vindt de minister een goede zaak. Aan de zendgebieden wordt niet geraakt. Fusies zijn altijd mogelijk. De normen van waardering en bereik blijven eveneens behouden.

Er wordt nog nagegaan hoe de samenwerking met de VRT daadwerkelijk kan worden verbeterd.

Ook het gezamenlijke meetinstrument staat nog op de agenda. Aan de regionale omroepen heeft de minister een gedragen en algemeen voorstel gevraagd. Dat proces loopt moeizaam, maar is nodig voor de samenwerkingsovereenkomsten en hun rapportering. Die engagementen zijn immers niet vrijblijvend.

Het is evenmin de bedoeling dat de overheid alle oplossingen aandraagt. Mediahuis De Buren heeft met TV Limburg, ATV, TV Oost en ROB-tv een duidelijke samenwerking. AVS en TV Oost gaan nauwer samenwerken. In een nog pril stadium zijn er gesprekken van De Buren met RTV, en met Ringtv.

Voorts is er geen nieuws van het West-Vlaamse front, waar de situatie dus moeilijk blijft.

Inmiddels zitten alle omroepen in de lucht en leveren ze goed werk. Het is zaak dat de komende jaren zo te houden.

1.2.3. Mediafonds en Gamefonds

Uit het Gamefonds kunnen bedrijven naast productiesteun nu ook promotiesteun krijgen. De gamessector zal nauwer betrokken worden bij de werking van het Gamefonds. Daartoe is een gamecoördinator aangesteld.

Voor games met een maatschappelijke en/of artistieke inslag zijn er bijkomende middelen vrijgemaakt.

Er is steun om het aspect storytelling in videospelletjes te versterken.

De internationalisering van de sector wordt in het oog gehouden. Daartoe is er een goede samenwerking tussen het Filmfonds/Gamefonds, Flanders DC en Flanders Investment & Trade. De prijsuitreiking in het begin van 2019 zal het grote en toenemende economische belang van gaming duidelijk maken bij het grote publiek. Daarom is het belangrijk dat ook Vlaanderen erop inzet, maar het overheidsingrijpen zal in eerste instantie gericht zijn op de culturele, educatieve en maatschappelijke meerwaarde van de games.

1.2.4. Over the top

De regeling voor de OTT-spelers heeft zijn grondslag gekregen in het decreet. Het parlement wacht nu op het besluit van de Vlaamse Regering om het te bekrachtigen.

De niet-lineaire omroeporganisaties zal gevraagd worden om bij te dragen tot het media-ecosysteem. Omdat die bijdrage gebaseerd is op de omzetcijfers van het jaar x-2, kan de regeling onmiddellijk ingaan.

De definitie van de omzet waarop de stimuleringsverplichting zal worden berekend, is eenvoudig en sluitend: het abonnementsgeld, de valorisatie van data, de reclame-inkomsten en de inkomsten van de verdeler.

De spelers – momenteel is er overigens nog maar één – zullen de keuze hebben tussen een forfaitaire betaling van 3 miljoen euro aan het Vlaams Audiovisueel Fonds of deelname aan coproducties ten belope van de stimuleringsverplichting.

Uitzonderingen komen er voor lineaire omroepen en voor dienstenverdelers die onder andere stimuleringsregelingen vallen. Niet-lineaire omroeporganisaties met een omzet van minder dan 500.000 euro per jaar zijn eveneens vrijgesteld.

Gezien het aantal abonnees van de grote OTT-spelers hoopt minister Gatz op relatief korte termijn op bijna een miljoen euro extra input in het lokale media-ecosysteem. Normaal zal die inbreng de komende jaren nog groeien tot vergelijkbare bedragen met die van de dienstenverdelers. Gezien de vervaging tussen dienstenverdelers en spelers als Netflix verwacht de minister dat later een nieuwe regeling nodig zal blijken.

De doelstelling van alle partijen blijft van alle spelers een redelijke investering te vragen in lokale producties. Dat is goed voor de lokale economie en cultuur, de kijker en dus ook voor de mediaspelers zelf. De minister hoopt binnen afzienbare tijd, vanaf de beschikbaarheid van de adviezen van SARC en Raad van State, het uitvoeringsbesluit decretaal te laten bekrachtigen.

Voorts zal de minister het parlement vragen twee artikels te wijzigen via zogenaamde ontwerp van minidecreet. Het eerste wijzigingsvoorstel zal behelzen dat in artikel 157 van het Mediadecreet ‘onder de bevoegdheid vallen van’ wordt vervangend door ‘gevestigd zijn in’. Dat is nodig om de Vlaamse regels te conformeren aan de nieuwe AVMD-richtlijn. Een tweede wijziging gaat over de VRM.

1.2.5. Economische leefbaarheid

Minister Gatz wijst op het spanningsveld tussen autonome omroepbedrijven en het overheidstoezicht, dat onder meer lokale producties wil beschermen. Als facilitator heeft de minister bij een derde partij een onafhankelijke en geobjectiveerde studie besteld. De eerste conclusie van die studie is dat het uitgestelde kijken toeneemt. Het is niet de bedoeling van de overheid op dat kijkerscomfort in te grijpen, maar het zet natuurlijk een druk op de advertentiemarkt voor lineaire televisie. Daar-

voor zijn er wel oplossingen mogelijk, die de minister graag met het parlement zal bespreken.

De studie suggereert voorts de economische haalbaarheid van een Vlaams Netflix te onderzoeken. Het Britse voorbeeld leert dat mensen doorgaans één, twee en zelfs drie abonnementen nemen op dergelijk platform. In Vlaanderen is er nog maar één grote speler, hoewel enkele kleinere zich naar het voorplan werken. Nu is het nog mogelijk een Vlaams platform te laten meedingen naar de tweede of derde plaats. Wie precies in aanmerking komt en hoe de samenwerking dan verloopt, zijn moeilijker kwesties. Bij de actoren is gepeild naar interesse. Begin december zal bekeken worden of ermee wordt voortgegaan.

De derde pijler van de aanbeveling gaat ten slotte over het kijk- en gebruikscomfort.

1.2.6. Mediawijsheid

Wat betreft mediawijsheid, zal minister Gatz de ingeslagen weg verder bewandelen. De nieuwe overeenkomst met het kenniscentrum treedt in werking. Het centrum wordt steeds meer het referentiepunt. Het werkt samen met Onderwijs, Jeugd en Welzijn. Het heeft de taak om zijn communicatie en zichtbaarheid permanent uit te bouwen. Zijn projecten – de Schaal van M, medianest.be, Nieuws in de Klas, Mediacoach, Digitale Week – geraken almaar beter ingeburgerd. Het centrum werkt ook aan nieuwe dossiers over desinformatie, diversiteit in de media, mediagebruik enzovoort.

1.2.7. VRT

In 2019 staat een beknopte aanpassing van de VRT-beheersovereenkomst op de agenda. De Europese Commissie oordeelt strenger over marktverstoring door openbare omroepen, onder meer aan de hand van gratis diensten aan de kijker. De aanpassing wil daaraan op een pragmatische manier tegemoetkomen.

Daarnaast is er een beperkte aanpassing voor DAB+. Een van de belangrijkste uitdagingen voor de VRT in 2019 is de digitale focus, die niet los kan worden gezien van de Econopolisstudie.

Binnen de basisopdracht informatie, cultuur en educatie zal de openbare omroep in 2019 streven naar culturele verdieping en een hoger bereik bij een jong publiek.

Voorts zal de omroep de toegankelijkheid verhogen door meer ondertiteling op het onlineaanbod.

De VRT zal samenwerken met de sector over een toekomstgericht businessmodel, en een efficiënte organisatie nastreven.

1.2.8. Overig mediabeleid

Minister Gatz werkt aan de omzetting van de nieuwe AVMD-richtlijn. Binnenkort wordt die richtlijn gepubliceerd. Pas dan begint de omzettingstermijn te lopen. De omzetting zal dus hoofdzakelijk een opdracht zijn voor de volgende regering.

Tot slot wil de minister ook aan de elektronische communicatiecode een en ander aanpassen.

Over de Toegankelijkheidsrichtlijn lopen de onderhandelingen nog.

De verdeling van de opbrengsten van de veiling van de 800 MHz-band is in september voltooid met de goedkeuring op het overlegcomité. Over de veiling van de andere frequentiebanden, onder andere die van 700 MHz, was er vorige week een constructief overleg op datzelfde overlegcomité. Er is besloten dat er nog dieper ingegaan moet worden op enkele juridische en feitelijke kwesties, opdat de verschillende gemeenschappen een correct deel van de koek zullen krijgen en het dossier tegelijk snel genoeg opschiet.

2. Bespreking

2.1. Katia Segers

Katia Segers grijpt deze laatste beleidsbrief van de zittingsperiode aan om een balans van het beleid van minister Gatz te maken.

Dat het medialandschap in voortdurende evolutie is, geeft kansen voor een vooruitstrevend beleid, maar bemoeilijkt anticiperen. Het lid apprecieert het voluntarisme van de minister, met de hervorming van het radiolandschap en de versterking van het Vlaamse media-ecosysteem ter illustratie.

De bijkomende middelen voor het Game- en Mediafonds, de creatie van het Vlaams Journalistiek Fonds, de bestendiging van het Vlaams Kenniscentrum Mediawijsheid, de uitbreiding van toegankelijkheidsinitiatieven zoals de verplichting van audiodescriptie bij VAF-steun, en de stimuleringsverplichting voor OTT-spelers, dat alles zijn knappe en noodzakelijke verwezenlijkingen.

Voorts drukt Katia Segers haar appreciatie uit voor de openheid en de constructieve toon waarmee de minister het debat met de commissie heeft gevoerd.

Haar kritische kanttekeningen bij het mediabeleid vallen grosso modo in drie categorieën uiteen:
– fundamentele bezwaren;
– desillusie over de uitvoering van bepaalde beleidsbeslissingen;
– het niet-oormerken van meer geld voor mediabeleid, terwijl de sector toch extra inkomsten genereert.

Dat laatste is uiteraard een gedeelde verantwoordelijkheid van de Vlaamse en de Federale Regering.

Omdat de minister niet mee de pen vasthield bij het regeerakkoord, is niet duidelijk of het ook zijn beleidskeuze zou geweest zijn, maar de vleugels van de VRT zijn serieus geknipt. Argumenten waren het meer wendbaar maken van de openbare omroep en de economische leefbaarheid van de hele sector garanderen. Tegen die ideologische keuze zet de spreker zich af. Internationaal onderzoek toont net aan dat een sterke openbare omroep een sterk algemeen medialandschap garandeert, en dat mensen in landen met een sterke omroep ook meer tevreden zijn over het media-aanbod in het algemeen. Het zou sterk verbazen mocht het onderzoek over de economische meerwaarde van de VRT, dat hier binnen twee weken wordt toegelicht, iets anders aantonen.

Voor het gemak wordt al eens verzwegen dat ook vóór deze regeerperiode serieus beknibbeld was op de basisdotatie van de VRT. Het beeld van een belastingen verslindende monoliet, waar op vijf jaar tijd nog wel eens 30 miljoen euro bespaard zou kunnen worden, was nooit terecht.

De Vlaamse Regering heeft zich bovendien geen loyale partner getoond door – in tegenspraak met de beheersovereenkomst – de werkingsmiddelen niet aan te passen aan de gezondheidsindex.

Aan een openbare omroep dienen hoge eisen gesteld te worden. De VRT heeft een voorbeeldrol op alle vlakken – informatieopdracht, hrm, diversiteit enzovoort – en moet zich onderscheiden met aandacht voor cultuur, educatie, kwaliteitsvolle ontspanning en kleinere sporten. De omroep hoort het voortouw te nemen op het vlak van innovatie, moet tegelijk een katalysator zijn in het bredere mediaveld en een versterkende rol spelen in zeer uiteenlopende samenwerkingsverbanden. Tegenover dat alles moet de Vlaamse Regering dan een stabiel financieel kader garanderen.

Dan komen er na ellenlange onderhandelingen en marchanderen onder de dreiging van nog maar eens extra banenverlies, creatieve oplossingen uit de bus, zoals die om de VRT een overdracht uit de Var-reserve toe te staan ter compensatie van de niet-indexering van het aandeel uit de basisdotatie voor de werkingsmiddelen. Zoiets is geen manier van werken.

Bovendien werd hiervoor als bargaining chip Ketnet Junior ingezet, het nieuwe kanaal dat de VRT wilde lanceren voor de allerkleinste Vlaamse kijkertjes. Nochtans werd het door alle pedagogen en andere experts toegejuicht en vergde het geen significante investeringen van de VRT. De openbare omroep mag zich volgens deze Vlaamse Regering vooral niet te veel veroorloven. Dus wordt – in een tijd waarin het vechten tegen de bierkaai is om kinderen op zo jong mogelijke leeftijd wat reclamewijsheid bij te brengen – een reclamevrije peuter- en kleuterzender, die ook toegankelijk is voor gezinnen waar driejarigen niet met een tablet op schoot zitten, zonder veel poeha opgeofferd, om de commerciële zenders niet voor het hoofd te stoten.

Het besparingstraject noodzaakt de VRT tot beslissingen waarvoor Katia Segers geen begrip kan opbrengen, zoals het stoppen van de uitzendingen via DVB-T op 1 december 2018. De jaarlijkse kostprijs van 1 miljoen euro plus de bijkomende investeringen om over te schakelen naar DVB-T2, waren volgens de openbare omroep niet langer te verantwoorden vanwege het lage bereik.

De openbare omroep heeft echter de opdracht er voor alle Vlamingen te zijn, wat impliceert dat er op minstens één gratis open kanaal wordt uitgezonden. Het onlineaanbod VRTnu, dat als alternatief naar voren werd geschoven, voldoet daar nog niet aan omdat het technologisch en in gebruiksgemak niet op punt staat. Zo moet men een gebruikersprofiel aanmaken in verband met een scherper privacybeleid. Streaming via internet is geen inclusieve mediabeleving en staat haaks op de doelstelling van de minister in de richting van een toegankelijk en betaalbaar media-aanbod.

De afschaffing van DVB-T is weliswaar een autonome beslissing van de VRT, maar duidelijk het rechtstreekse gevolg van de besparingsoperatie en van de schrapping uit de beheersovereenkomst van de verplichting om via de ether uit te zenden. Die harde les heeft Katia Segers geleerd: als het niet expliciet op papier staat, bestaat de kans dat het afgeschaft wordt.

In dezelfde besparingslogica passen wellicht andere recente beslissingen zoals: de ontslagen bij Klara en de gevolgen ervan op het cultuuraanbod van de VRT; en partners kosten laten helpen vergoeden bij radio-uitzendingen op locatie.

De significante daling van de overheidsdotatie – tot 30 miljoen euro minder in 2020 – en het plafond voor de personeelsuitgaven op 43,25 procent van de inkomsten, stelden de VRT voor de monumentale opdracht om banenverlies zoveel mogelijk te beperken. Met het sociaal plan en de maatregelen om het arbeidsvolume te verminderen en de personeelskosten te beheren, zal de omroep daar ook relatief goed in slagen. Maar alle initiatieven zoals 'Fier op de VRT' ten spijt, heeft het besparingstraject zwaar ingehakt op het personeel. Veel getalenteerde mensen

hebben de vlucht vooruit gekozen en zijn elders op zoek gegaan naar een nieuwe uitdaging. Het personeel, het kloppende hart van de VRT, heeft deze regeerperiode een serieuze knauw gekregen.

Van de 14 miljoen euro herstructureringsmiddelen voor de uitvoering van het toekomstplan, worden de herstructureringskosten personeel over de periode 2016-2020 geraamd op 8,4 miljoen euro. Het restant van de herstructureringsprovisie bedraagt 5,6 miljoen euro, waarvan in 2019 3,1 miljoen euro zal opgenomen worden. Wat zal de VRT precies financieren met dat restant?

Hoewel ze vindt dat de VRT veel doet met weinig middelen, vraagt Katia Segers zich af of de organisatie er nog in slaagt haar rol als aanjager van het medialandschap te spelen. Om te helpen het rijke Vlaamse medialandschap op de kaart te zetten, heeft een sterke openbare omroep meer middelen nodig.

De hertekening van het radiolandschap was een moeilijk dossier waarvan iedereen besefte dat er veel verliezers zouden zijn en dat vele actoren zich gepasseerd, ondergewaardeerd en incorrect behandeld zouden voelen. Dit dossier is dan ook het toonbeeld van de moed van de minister. Sp.a staat nog steeds achter de ambities van het Radiodecreet, maar is ontgoocheld in het verloop van de erkenningsprocedure van zowel de netwerk- als de lokale radio's.

Die erkenning is gestoeld op een louter ambtelijke evaluatie. Katia Segers heeft zelf de dossiers kunnen inkijken en raakte daarbij gesterkt in de overtuiging dat deze evaluatie affiniteit met het veld miste. Minister Gatz zal geen aanpassingen meer doen aan de manier van evalueren. Dat werk is dan voor een volgende mediaminister. Katia Segers raadt alvast aan om – naar analogie met het Kunstendecreet – plaatsbezoeken, interviews en een mogelijkheid tot wederwoord toe te voegen aan de procedure. Daarvoor moet er dan een wettelijk kader komen. Nu vindt een dergelijke toetsing aan de realiteit ironisch genoeg alleen plaats bij de klachtenbehandeling door de VRM.

Er is een klimaat van algemeen wantrouwen ontstaan, door:
- het verloop van de erkenningsprocedure zelf;
- vervolgens de intrekking van de erkenning van sommigen en de toekenning ervan aan anderen, al dan niet naar aanleiding van procedures en/of uitspraken van de Raad van State;
- de recente vernietiging van het frequentieplan door de Raad van State.

Dat wantrouwen leeft nu tussen radiozenders onderling en ten opzichte van het Departement CJM en het kabinet van minister Gatz. Het scenario van de gemiddelde conspiracy thriller verbleekt bij de complottheorieën en sinistere speculaties die in de mailbox van de parlementsleden belanden. Dat deze beschuldigingen soms kant noch wal raken, doet er niet meer toe: er is sprake van een vertrouwensbreuk tussen de wetgever en het werkveld.

Met het oog op de uitrol van DAB+ moet die vertrouwensbreuk met de radiosector hersteld worden, want ook hier raakt het draagvlak geërodeerd doordat veel spelers zich niet betrokken of slecht geïnformeerd voelen. Het is zaak om de waardevolle expertise waarover de brede radiosector beschikt, optimaal te benutten, want uit de nulmeting digitale radio blijkt dat er nog een pak werk aan de winkel is. Vlamingen mogen dan wel meer naar digitale radio luisteren – het gaat nu om 21 procent – maar slechts 3 procent geeft aan dat via DAB+ te doen. Slechts één op de vier Vlamingen kent DAB+ überhaupt. Die cijfers strekken niet tot enthousiasme. Katia Segers vraagt dan ook om de nulmeting en het verdere verloop van het stappenplan DAB+ later in de commissie toe te lichten.

In zijn persbericht over de nulmeting en de Week van de Digitale Radio spreekt minister Gatz de verwachting uit dat het percentage auto's met DAB+ in de standaarduitrusting snel zal toenemen. Op een recente studiedag van de VRM benadrukte de automobielsector echter het belang van DAB+ als inkomstenbron. Klaarblijkelijk verdient de sector tegenwoordig enkel nog geld aan een nieuwe wagen indien ze opties kan verkopen, zoals een DAB+-radio. Daarom suggereert Katia Segers om een DAB+-radio een verplicht onderdeel van de standaarduitrusting te maken van zodra een zekere penetratiegraad bereikt is. Op Europees niveau beweegt daaromtrent wel een en ander, zij het traag, maar dat neemt niet weg dat er intussen bij de federale overheid en de andere gewesten kan worden gepolst.

Hebben de contacten van de stuurgroep digitale radio met de retail-, detail- en automobielsector tot concrete engagementen geleid? Sporadisch bieden winkels kortingen op DAB+-toestellen aan, maar het zou goed zijn om een strategie te ontwikkelen.

Zijn er plannen om de stuurgroep uit te breiden met nieuwe partners? De lokale radio's zouden zeker vertegenwoordigd moeten zijn. De minister rept in zijn beleidsbrief niet over het technische plan dat Norkring heeft ontwikkeld om op de DAB+-multiplex ruimte te creëren voor alle lokale radio's. De beleidsbrief spreekt helemaal niet over een gecoördineerd stappenplan om lokale radiozenders via DAB+ te laten uitzenden. Nochtans is dat nodig om het huidige 'first come first served'-principe te vervangen. Heeft de minister inzage gekregen in de technische plannen van Norkring? Hoe zal hij ermee aan de slag te gaan?

Hoe zullen de begrotingsmiddelen voor DAB+ aangewend worden? Welk budget is bestemd voor verder beleidsvoorbereidend werk, welke middelen voor campagne?

Bij de bespreking van zijn beleidsnota Media 2014-2019 pikte minister Gatz de suggestie van de spreker op om na te gaan hoe het sociaal charter voor de audiovisuele sector kon uitgebreid worden tot de geschreven pers. Dat is noodzakelijk daar de werkomstandigheden op de steeds meer geconvergeerde redactievloeren er niet op verbeterd zijn. In zijn beleidsbrief Media 2017-2018 zei de minister dat hij het charter voor de audiovisuele sector "eens ging bekijken". Nu staat er: (dat) "de mogelijkheid van een Sociaal Charter voor de Vlaamse Mediasector besproken werd op de adviesraad van de MediAcademie. Die verklaarde zich echter niet bevoegd wegens niet in de opleidingssfeer.".

Kortom, vier jaar rond de tafel zitten heeft geen vooruitgang opgeleverd. In de beleidsopties voor 2019 staat nogmaals dat met de verschillende relevante partijen en vertegenwoordigers aan tafel zal worden gezeten om over het charter te onderhandelen en een compromis te bereiken. Hoe denkt de minister in vijf maanden tijd alsnog een doorbraak te forceren? Wie blijft de realisatie van een sociaal charter voor de geschreven pers tegenwerken? Welke onderhandelingsruimte wil de minister creëren? Dezelfde mediagroepen kijken wel in de richting van de minister om hun verlies van reclame-inkomsten op te lossen. Dat hij bereid is daarvoor zijn nek uit te steken, is prima, maar dan mag hij ook iets terugvragen, bijvoorbeeld een sociaal charter voor alle werknemers in de mediasector.

In elk beleidsdomein hoort men natuurlijk de vraag om meer geld. Daarop vormt Media geen uitzondering. Maar de mediasector genereert ook geld voor de Vlaamse overheid. Katia Segers betreurt dat die middelen niet op zijn minst gedeeltelijk geoormerkt worden om ze opnieuw in mediabeleid te investeren. Ze doelt in eerste instantie op het excedent aan inkomsten uit commerciële communicatie en boodschappen van algemeen nut van de VRT. Volgens de begrotingsaanpassing 2018 moest het volledige excedent, min het bedrag dat nodig is voor de financiering van de verhuis van Radio 2, teruggestort worden. Het ging om 16,099 miljoen euro. Heeft de Vlaamse Regering al een beslissing genomen over de aanwending van die

middelen? Volgens de beheersovereenkomst gaat het eerste miljoen euro naar het Mediafonds en de rest naar de algemene middelen van de Vlaamse overheid. Katia Segers vraagt minister Gatz om er bij de Vlaamse Regering op aan te dringen dat de rest van het bedrag of minstens een deel ervan zou terugvloeien naar de sector.

In 2019 mag de Vlaamse overheid zich verwachten aan de doorstorting van de middelen uit het digitale dividend ten gevolge van de veiling van de 800 MHz-band. Op het overlegcomité van 5 september werd de Federale Regering immers gelast met het vastleggen van de middelen voor overdracht aan de gemeenschappen in 2019. Het betreft hier afgerond 41,5 miljoen euro. Is de minister bereid om bij zijn collega's te bepleiten dat een deel van deze inkomsten geoormerkt worden voor mediabeleid?

In het Vlaamse regeerakkoord staat dat de verdeling van de opbrengsten tussen de overheden in verhouding moet staan tot het gebruik van de frequenties voor omroepdiensten of digitale datacommunicatie. Minister Gatz verklaarde eerder dat het aandeel van de gemeenschappen in de vergoeding moet kunnen worden onderzocht en besproken, maar wil zich nu niet langer op een plan van aanpak laten vastpinnen. Misschien is die houding ingegeven door de overweging dat zijn partijgenoot en federaal minister Alexander De Croo een andere opbrengstverdeling op basis van frequenties van omroepdiensten of digitale datacommunicatie onwenselijk en zelfs technisch onmogelijk acht.

Dit standpunt lijkt Katia Segers echter onverenigbaar met de engagementen van het Vlaamse regeerakkoord. Hoe ziet minister Gatz dat? Heeft hij al een officieel standpunt ontvangen van de federale overheid en de andere gemeenschappen? Zijn er de afgelopen maanden gesprekken gevoerd? Zo ja, wat is de uitkomst? Hoe denkt de minister tot een plan van aanpak conform het Vlaamse regeerakkoord te komen? Heeft hij al meer zicht op welke criteria in een dergelijk plan moeten staan en welke technische hindernissen er zijn?

Er zijn nog wel meer voorbeelden van verschillen in de mediaopvattingen tussen het federale en het Vlaamse niveau, ondanks dezelfde meerderheid. De Vlaamse Regering stelde in haar regeerakkoord te zullen onderzoeken hoe mediasubsidies en steun aan papieren kranten meer mediumneutraal en toekomstgericht kunnen worden, ten gunste van kwalitatieve journalistiek. Daarmee doelde ze niet op de – prima – uitbreiding van Kranten in de Klas naar Nieuwsmedia in de Klas, maar op de federale steunmaatregelen. Het btw-nultarief op papieren kranten en weekbladen en de tot 2020 verlengde distributiesteun heeft de grote mediagroepen deze legislatuur jaarlijks zo'n 400 miljoen euro opgeleverd. Alle goodwill van minister Gatz ten spijt wordt Dag Allemaal beter gesubsidieerd dan de Vlaamse onderzoeksjournalistiek.

Steeds meer mensen vergaren hun nieuws op sociale media en zijn daardoor minder goed geïnformeerd over politiek. Zo bleek nog maar eens uit het onderzoek van Universiteit Antwerpen over de effecten van mediagebruik op kennis van actualiteit. In een maatschappij waarin fake news welig tiert en de mediaconcentratie verontrustende proporties bereikt, zijn pluriformiteit in de media en kwaliteitsvolle journalistiek kostbare goederen geworden. De oprichting van het Vlaams Journalistiek Fonds, waarin ook de bestaande projectsubsidies voor innoverende journalistieke projecten ondergebracht worden, is een eerste stap in de goede richting en komt in zekere mate tegemoet aan het voorstel van resolutie van sp.a (*Parl.St.* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1599/1), waarvoor dank. Minister Gatz belooft in de voorliggende beleidsbrief nog in 2019 de optimale benutting van de middelen voor journalistiek te onderzoeken.

Het is echter vooral zaak te onderkennen dat er véél meer middelen nodig zijn. Precies daarom hamert Katia Segers op de herverdeling of oormerking van de

middelen die de mediasector zelf genereert. Dat is immers een manier om in te spelen op de uitdagingen van het veranderende medialandschap zonder te raken aan het aanbod, het comfort en de portemonnee van de kijker, luisteraar en lezer.

In verhouding tot de beschikbare middelen doen het Mediafonds en het Kenniscentrum Mediawijsheid bijzonder veel, maar er blijft een gebrek aan slagkracht om het hoofd te bieden aan maatschappelijke uitdagingen als cyberpesten, secundaire sexting en sextortion, met hun verwoestende impact op een mensenleven. Hetzelfde geldt voor de stroom aan fake nieuws en desinformatie, die het democratische model ondermijnen, en de te nauwe verwevenheid tussen content en reclame op sociale media. Katia Segers wil geen defaitistische houding aannemen. Ze maant andere politici aan om daaraan te denken als ze nieuwe partijprogramma's schrijven. Hoe goedbedoeld de huidige initiatieven ook zijn, zonder betere afstemming en vooral meer middelen zullen ze geen kentering teweegbrengen.

Met de recentste aanbevelingen van Econopolis in het achterhoofd herhaalt Katia Segers dat het Mediafonds ondergefinancierd is. Nog voor de bespreking van het nieuwe onderzoek vraagt ze de minister naar het basisprincipe. Komt dat neer op het vrijwaren van inkomsten van commerciële omroepen, of op de blijvende garantie van de investeringen van deze omroepen in Vlaamse audiovisuele producties? Voor Katia Segers is de tweede keuze de juiste. Ze opteert ook voor een versterking van het Mediafonds, conform de aanbevelingen van de eerste studie van Econopolis, in plaats van het kijkcomfort van de Vlaming te eroderen door het doorspoelen van reclame te verbieden of nogmaals een investering van de kijker te vragen onder de vorm van een Vlaamse Netflix.

De wetgever kan wel degelijk zelf initiatief nemen in plaats van te wachten op acties van de sector. Van elk miljoen euro aan reclame-inkomsten wordt minstens de helft besteed aan aankoop, waarvan ongeveer twee derde in Vlaamse audiovisuele producties, naar boven afgerond dus ongeveer 335.000 euro. Daaruit kan dus de impact van de terugvloeiende reclame-inkomsten op het investeringsvermogen van de commerciële omroepen in Vlaamse audiovisuele content berekend worden. Het is toch niet onoverkomelijk om naarmate het uitgesteld kijken evolueert, de nodige bijstellingen te doen in de financiering van het Mediafonds, met een verdeelmechanisme dat ervoor zorgt dat dit naar de betrokken omroepen terugvloeit.

In het ideale scenario van de Econopolis-studie beschikt het Mediafonds over 12,4 miljoen euro aan creatiesteun en een totaalbudget van 13,6 miljoen euro. Katia Segers beseft dat de minister de investeringsverplichting van de distributeurs in rekening brengt om te stellen dat het fonds al nagenoeg 10 miljoen euro bevat en dat daar binnenkort de bijdrage van de OTT-spelers bijkomt. Ze verschilt echter fundamenteel van mening met de minister. Het staat de distributeurs immers vrij om rechtstreeks te investeren in audiovisuele producties, en precies dat is momenteel hun preferentiële manier van werken. Ze ziet dat niet onmiddellijk veranderen. De sommen uit de investeringsverplichting kunnen dus niet langer zomaar bij het budget van het Mediafonds geteld worden, want ze vallen buiten de middelen die het fonds ter beschikking heeft om een structureel beleid op lange termijn uit te tekenen.

De spreker herhaalt haar oproep om een deel van het VRT-excedent aan te wenden om het Mediafonds te versterken, een denkoefening die de sectorraad Media van de SARC ter overweging aanbeveelt. Gewoon doen dus, want het is een slimme investering. De VAF-steun kent volgens de Econopolisstudie, afhankelijk van de sector, een multiplicatoreffect van 2,4 tot 6,6, zorgt zo voor meer en betere audiovisuele producties, en economische en culturele meerwaarde. Wie kan daar nu tegen zijn?

Katia Segers eindigt met enkele detailvragen.

De minister zal onderzoeken hoe middelen ter ondersteuning van de journalistiek optimaal kunnen aangewend worden. Maar is hij ook bereid de mediaconcentratie systematisch kwalitatief te laten onderzoeken? Dat behelst dan meer dan de VRM doet in zijn kwantitatieve concentratierapport.

De streefcijfers inzake diversiteit in de beheersovereenkomst met de VRT getuigen van geen enkele ambitie. Ook andere initiatieven om de diversiteit op het scherm en elders te stimuleren, lijken ter plaatse te trappelen. Hoe staat het met de Expertendatabank 2.0? Zijn er positieve evoluties merkbaar in het gebruik van de databank? Op welke manieren wordt die bekendgemaakt bij redacties en het bredere publiek?

Misschien heeft ze erover gekeken en zit het verstopt in een nieuw beleidsveldoverstijgend structuurelement – die elementen maken de begroting allesbehalve leesbaarder – maar Katia Segers vindt niet terug welke middelen voor 2019 begroot worden om vorm te geven aan het actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag in de cultuur- en mediasector. Eind juni 2018 kondigde minister Gatz aan daarvoor 102.500 euro vrij te maken.

Bij de start van deze regeerperiode werd bekend dat het media-innovatiecentrum MiX zou opgedoekt worden. Katia Segers is tegen een wildgroei aan expertisecentra, maar voor een sector waar innovatie cruciaal is om de leefbaarheid te garanderen zijn stimulansen vanwege de overheid een noodzaak. Minister Philippe Muyters toonde zich de afgelopen jaren een koele minnaar van innovatiesteun aan de mediasector, waardoor Sven Gatz dan maar zelf dat gat moet dichten, onder meer met de samenwerking tussen de VRT en PMV voor Media Invest Vlaanderen. Kan hij daarover een stand van zaken geven?

De Kijkwijzer voor bioscoopfilms zal volgend jaar eindelijk gelanceerd worden. Waaraan was de vertraging te wijten? Zal de minister nog deze legislatuur onderzoeken hoe, desnoods voor de Vlaamse Gemeenschap alleen, een technologie- en mediumneutraal kijkwijzersysteem mogelijk wordt?

In welke mate heeft de minister in het uitvoeringsbesluit over de deelname van particuliere niet-lineaire televisieomroeporganisaties aan de productie van Vlaamse audiovisuele werken rekening gehouden met de opmerkingen van de SARC dat de doelstelling van het creëren van een gelijk speelveld onvoldoende werd opgevolgd?

2.2. Karin Brouwers

Voor *Karin Brouwers* geeft de beleidsbrief opnieuw een goed overzicht van de uitvoering van het regeerakkoord en de beleidsnota Media 2014-2019. Het lid zal niet alle doelstellingen even diepgaand bespreken, want sommige thema's komen binnenkort sowieso naar de commissie:
– de Econopolisstudie over media-ecosysteem;
– het actieplan Gaming;
– de samenwerkingsakkoorden over de radiofrequentieplannen;
– de omzetting van de AVMD-richtlijn.

Andere zijn nog maar net behandeld, zoals de digitalisering van de radiosector en de uitvoering van het Radiodecreet.

CD&V kijkt uit naar het advies van de Raad van State bij het herstelbesluit voor het frequentieplan en de reacties op de publieke bevraging nadien. Ook de beslissingen van de VRM en de Raad van State over betwiste radiovergunningen zullen mogelijk nog aanleiding geven tot parlementaire debatten en beleidsbijsturingen.

Het belang van mediawijsheid kan in tijden van vals nieuws en gemanipuleerde berichtgeving niet onderschat worden. Dat zei ook premier Charles Michel in zijn toespraak voor Koningsdag, waar hij zich schaarde achter de oproep van 24 internationale prominenten, Nobel- en Sacharovprijswinnaars om een pact over informatie en democratie uit te werken. Democratie wordt volgens de premier gemeten aan de kwaliteit van het debat en het engagement van de burgers. De sociale media spelen daarin een belangrijke rol. Persvrijheid is een hoeksteen van de democratie, maar ook de kritische geest en 'fact checking' zijn meer dan ooit nodig.

Minister Gatz investeert dan ook terecht in het Kenniscentrum Mediawijsheid. CD&V is erg tevreden over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met dat centrum. De inhoudelijke werking ervan is erg sterk, maar het mankeert nog aan bekendheid. Terecht heeft de minister het centrum de opdracht gegeven om uit te groeien tot hét referentiepunt voor mediawijsheid in Vlaanderen. Dus behelst die opdracht ook om de communicatie nog uit te bouwen en sterker in te zetten op bekendheid en zichtbaarheid bij de Vlamingen. Wordt er een nulmeting gedaan om de effecten van deze inspanningen te meten?

Ook de samenwerking met de bedrijven in de mediasector blijft een aandachtspunt. De mediabedrijven beschouwen het kenniscentrum nog te weinig als partner bij hun mediawijsheidsbeleid.

CD&V is tevreden dat haar suggestie opgepikt is om ook de audiovisuele partners te betrekken bij Nieuws in de Klas. Karin Brouwers suggereert om daarbij niet enkel de nationale zenders maar zeker ook de regionale televisiezenders te betrekken, opdat NiK kan uitgroeien tot een volwaardig educatief platform voor leerkrachten als actuele aanvulling op het Archief voor Onderwijs van VIAA.

CD&V apprecieert dat de minister een passus in zijn beleidsbrief besteedt aan fake news, al betreurt de partij de term op zich, die te zeer verwijst naar de grootste gebruiker ervan. Het overzicht van de Vlaamse, federale en Europese initiatieven is erg nuttig. Wel is het jammer dat de minister geen melding maakt van de inspanningen die de VRT levert met de bijdragen van haar ombudsman, net zo min als van de extra inspanningen tot fact checking van de commerciële mediabedrijven.

Over het media-innovatiebeleid heeft Karin Brouwens vaak van gedachten gewisseld met de ministers Gatz en Muyters. Jammer genoeg worden de beleidsplannen over media-innovatie in elke beleidsbrief een beetje vager. Op het terrein gebeurt er bijzonder weinig, behalve de oprichting van de Mediahub Brussel en wat meetings en events, die dan nog vooral toegespitst zijn op de gamessector. CD&V hoopt dat de volgende ministers van Media en Innovatie wel bereid zijn om hier een ambitieus en coherent beleid voor uit te tekenen. Succesvolle voorbeelden uit het buitenland tonen immers aan dat de overheid met de sector samen kan zorgen voor een innovatief klimaat.

Over het uitvoeringsbesluit van de bijdrageplicht voor niet-lineaire televisieomroeporganisaties zal het Vlaams Parlement zich nog buigen. Intussen wil Karin Brouwers wel al de mening van de minister kennen over de toch wel heftige negatieve reactie van de VOFTP. Die maakt gewag van ambitieloosheid, gebrek aan visie en zelfs een kwalijk precedent. Heeft de minister over dit persbericht al een gesprek gehad met de VOFTP? Zo ja, kan hij daarover wat meer toelichting geven? Wat staat er in het advies van de SARC over het ontwerp van uitvoeringsbesluit?

Deze legislatuur werden enkele belangrijke afspraken gemaakt met de regionale televisiezenders om hun economische leefbaarheid te verbeteren. CD&V is het niet eens met de minister dat de omroepen de leiding moeten nemen in het zoeken naar een betaalbaar, accuraat en crossmediaal bereikmeetinstrument op niveau van het zendgebied. Ook de overheid moet innovatiemiddelen ter beschikking stellen of

hiervoor het excedent uit de VRT-reclame-inkomsten gebruiken. Dat meetinstrument is immers niet enkel nuttig en nodig voor de regionale televisiezenders. Op de studiedag van de VRM bleek dat iedereen erop zit te wachten. Ook onlinemediagebruik moet gemeten en verrekend worden in de reclametarieven. Zelfs de lokale radio's hebben online een groter bereik dan via FM. CD&V moedigt de minister dus aan om de regionale televisiezenders te blijven betrekken bij het globale mediabeleid, want voor hen gelden de algemene uitdagingen van de hele sector: uitgesteld kijken, druk op reclame-inkomsten, verschuiving naar digitale mediaconsumptie enzovoort.

Regionale televisie mag met haar kleinschaligheid en nabijheid niet het slachtoffer worden van globale evoluties. Haar maatschappelijke opdracht blijft relevant. Nieuws uit de regio vanwege een professioneel geleide redactie – met journalisten, een redactiestatuut, een deontologische code en zo meer – vormt een essentieel onderdeel van een divers, geloofwaardig en betrouwbaar nieuwsaanbod.

De minister stelde hoge verwachtingen in het vernieuwde Centrum voor Informatie over de Media, CIM 2.0. Zijn er intussen resultaten? Schuilt daarin nog een oplossing voor de problemen van de regionale tv-zenders, nu die niet meer bijdragen aan het CIM?

Zijn uit de contacten van minister Gatz met minister-president Bourgeois over de overheidscommunicatie, concrete afspraken en bijsturingen voortgevloeid om de regionale zenders een deel van de koek te gunnen?

Voorts wil Karin Brouwers meer informatie over de concrete samenwerkingsafspraken van de regionale omroepen met de VRT. Met welke zenders is al een afspraak gemaakt over uitwisseling en samenwerking? Handelt die samenwerking ook over de Var, die bijvoorbeeld boodschappen van algemeen nut zou kunnen verkopen voor de regionale zenders? Welke rol wil de VRT spelen in de ontwikkeling van het nieuwe meetsysteem, dat ook voor haar essentieel zou zijn? Is de VRT bereid om de zenders te ondersteunen bij journalistieke innovatie en contentdistributie, dus om het nieuws bij doelgroepen te brengen?

De bijsturing van de projectoproep voor innovatieve journalistiek lijkt geslaagd, want er werden veel meer projecten ingediend. Het is nu wachten op de beoordeling door vier onafhankelijke experts. Positief is ook dat de geselecteerde projecten beter begeleid zullen worden en dat er meer budget werd uitgetrokken. CD&V is trouwens ook tevreden over de budgetverhoging voor het Fonds Pascal Decroos.

De uitvoering van de beheersovereenkomst zit op schema. CD&V is tevreden dat de Vlaamse Regering en de VRT tot een overeenkomst zijn gekomen over het saldo van 3 miljoen euro. Voorts is het goed dat de VRM in haar concentratierapport aandacht zal besteden aan de verschraling van lokale nieuwsgaring. Hopelijk komt dat rapport tijdig voor de beleidsnota van de volgende minister van Media.

2.3. Wilfried Vandaele

Wilfried Vandaele merkt op dat Katia Segers de plaat over de noodzaak aan Ketnet Junior uitentreuren laat draaien. Op de B-kant staat dat de VRT te weinig middelen krijgt. Het commissielid herinnert eraan dat de herstructurering niet de 14 miljoen euro heeft gekost die de VRT er zelf voor had gevraagd, maar slechts 8,4 miljoen euro. Daarvan is nog altijd 370.000 euro over, die in 2020 zal worden benut. Dat illustreert hoe de regering en de N-VA de VRT allerminst muilkorven. Ook bij de bestemming van de excedenten zijn daarvan voorbeelden te vinden.

N-VA is blij dat er verder ingezet wordt op toegankelijkheid. De eindapparaten van de dienstenverdelers blijven echter een teer punt. Kan het beleid daarvoor niet wat

meer druk uitoefenen? Er starten immers ook gesprekken om de Europese toegankelijkheidsrichtlijn te implementeren. Voor N-VA moet er een billijkere verdeling tussen de federale overheid en de gemeenschappen komen van de opbrengsten uit de 700 MHz-bandveiling. Iedereen weet immers dat het aandeel Media steeds toeneemt, dus logischerwijze ook het aandeel van de gemeenschappen in die veiling. De afspraak van het overlegcomité 2013 was een vooruitgang, maar ondertussen is het aandeel Media alleen maar toegenomen. Zo Alexander De Croo een andere mening toegedaan is, raadt de spreker Vlaams minister Sven Gatz aan de federale minister tot het juiste inzicht te brengen.

Wilfried Vandaele heeft de indruk dat de campagne om DAB+ bekend te maken, niet echt veel ruchtbaarheid heeft opgeleverd. Wat was de actie precies?

Het lid polst hoe ver het staat met de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Journalistiek Fonds. Is het onderzoek naar de besteding van de middelen van de journalistiek al gestart? Wat is de timing? Over de stimuleringsregeling voor de niet-lineaire televisieomroeporganisaties is er ondertussen een advies van de sectorraad Media van de SARC. De raad vindt onder meer dat er onvoldoende aandacht is voor het creëren van een gelijk speelveld en pleit om de regeling te spiegelen aan die voor de dienstenverleners. De minister heeft er echter bewust voor geopteerd dat niet te doen. De raad heeft ook veeleer technische opmerkingen, bijvoorbeeld dat omroepen met minder dan 500.000 euro omzet niets hoeven te betalen. De sectorraad vraagt juridisch te onderzoeken hoe om te gaan met spelers van buiten de Europese Unie. Hoe zal de minister omgaan met het advies? En hoe ziet hij de verdere timing? De stimuleringsregeling past in andere nijpende kwesties zoals het stimuleren van de Vlaamse producties en de vraag over doorspoelen verbieden of niet.

De schrapping van DVB-T is geen beslissing van de politici maar van de VRT. Ter compensatie zou ingezet worden op VRTnu. Dat verloopt nog niet helemaal vlot. Uit de Digimeter 2017 blijkt dat 41,9 procent van de Vlamingen een smart-tv bezit. Hoe ver staat het met het onderzoek om VRTnu te optimaliseren voor dergelijke televisies? Zijn er al conclusies? Zijn er al nieuwe acties gepland?

2.4. Lionel Bajart

Lionel Bajart verwacht van enkele zwaartepunten van het beleid dat ze het komende jaar nog zullen worden uitgeklaard. Het radiodossier is daar één van. De leefbaarheid van de Vlaamse audiovisuele sector stimuleren is geen kleine horde. Het komt erop aan een goed evenwicht te vinden tussen enerzijds uitvoering van regeerakkoord en beleidsnota, en anderzijds inspelen op recente evoluties. Daarnaast staat ook de implementatie van de AVMD voor de deur. Hoewel het zware werk voor de volgende regeerperiode zal zijn, moeten regering en parlement zich beraden over eventuele voorbereidingen.

De problemen met de radiohervorming kunnen vrij eenvoudig opgelost worden. Lionel Bajart herinnert aan de goede aspecten: de leefbaarheid van de lokale radio, een grotere concurrentie op de private radiomarkt, en minder storingen in de grensgebieden met de Franse Gemeenschap. Een herstelbesluit volstaat om de zaken op te lossen en het goede te behouden. De rechtszekerheid van 90 procent van de radio's komt niet in het gedrang. Over het herstelbesluit komt er trouwens een raadpleging, wat de stabiliteit ten goede zal komen. Van nul beginnen, zoals sommigen suggereren, zou de rechtszekerheid van alle spelers voor langere tijd onder druk zetten. Op 9 november 2018 keurde de regering een voorontwerp van herstelbesluit goed. Kan de minister al wat zicht geven op de rest van de procedure en de timing ervan?

Open Vld is tevreden dat het Kenniscentrum Mediawijsheid meer middelen krijgt. Mediawijsheid is een belangrijk schild tegen fake news, pesten enzovoort. Een grotere bewustwording over privacy is een belangrijk onderdeel. Lionel Bajart zou graag zien dat ook de openbare omroep zich hiervoor inspant. Zo is er op dat vlak nog wel wat werk aan de winkel bij de VRTnu-dienstverlening. Het lid vraagt de minister om daarop aan te dringen bij de VRT.

Daarnaast vraagt hij het kenniscentrum niet te pas en te onpas in te zetten. Niet elk samenlevingsprobleem valt aan te pakken met maatregelen aangaande mediawijsheid. Lionel Bajart wil vermijden dat, naar analogie met de almaar uitdijende eindtermen van het onderwijs, de werkbaarheid in het gedrang komt. Aan elk maatschappelijk domein is er wel een digitaal aspect, maar tenzij er structurele middelen van andere beleidsdomeinen komen, zou het een vergissing zijn het takenpakket van het centrum te zwaar te maken.

Bij het actieplan tegen grensoverschrijdend gedrag hoort een ombudsfunctie voor de culturele en audiovisuele sector, aanvullend aan het meldpunt 1712. Een zaak bij de VRT heeft duidelijk gemaakt dat er beperkingen zijn aan de wettelijke bescherming van anonieme getuigenissen bij andere personen dan de preventieadviseur. Zijn beroepsgeheim werkt drempelverlagend voor getuigen of slachtoffers. Voor een getuigenis van iemand buiten het bedrijf geldt dat beroepsgeheim echter niet. Het is dus zaak de ombudsfunctie te koppelen aan een goede vorm van beroepsgeheim. Zo dat niet kan, moeten potentiele getuigen weten dat die persoon niet gebonden is aan een beroepsgeheim. Hoe zal de minister dat probleem aanpakken?

2.5. Jean-Jacques De Gucht

Jean-Jacques De Gucht vindt de driejarige samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Journalistiek Fonds, Journanalismfund.eu en de Vlaamse Verenging van Journalisten een goede zaak. Op welke krachtlijnen is die overeenkomst gebaseerd? De Vlaamse journalistiek staat van oudsher sterk, maar vandaag gaan jongeren anders om met nieuws. Het is dus zaak te blijven inzetten op mediawijsheid en innovatie. Hoe ziet de minister dat en kan hij wat meer informatie geven over de inhoud van de overeenkomst?

Voor mediawijsheid is de samenwerking met onderwijs heel belangrijk. De manier waarop de jeugd nieuws vergaart, is verontrustend. Het is goed dat minister Gatz daarop extra inzet. In de beleidsnota Media 2014-2019 beloofde de minister de digitale kloof verder weg te werken. Hoe staat het daarmee? GRIP zou in de beheersovereenkomst garanties willen over de aanwezigheid van personen met een handicap op het scherm. Voor vrouwen en nieuwe Vlamingen zijn er al streefcijfers. Schermaanwezigheid kan zorgen voor een bredere bewustwording van de problemen die bepaalde groepen ervaren. Hoe denkt de minister daarover? Heeft hij daarover al contacten gehad met de VRT?

2.6. Manuela Van Werde

Manuela Van Werde vraagt de resultaten van de acties die het Kenniscentrum Mediawijsheid in 2018 heeft ondernomen voor meer externe bekendheid en zichtbaarheid. Is er zicht op de concrete impact van het centrum? Zo neen, wil de minister dat onderzoeken?

Welke matchmaking en kruisbestuiving met andere relevante sectoren verricht het Gamefonds? Het Vlaams Audiovisueel Fonds zou onderzoeken of ondersteuning voor matchmakingevents nuttig en haalbaar is. Is dat onderzoek al gestart? Wat is de timing? Wie zal deel uitmaken van het structureel overlegplatform Gaming? Wanneer zal dat platform starten? Wat zijn de doelstellingen? In het actieplan krijgt de VRT een duidelijke rol voor de gameontwikkeling. Wat houdt die rol precies in?

Werkt de VRT al mee aan games? Welke nieuwe vormen van samenwerking worden op touw gezet?

Met welke partijen wil de minister rond de tafel zitten om een sociaal charter voor de Vlaamse en Brusselse mediasector af te sluiten? Wanneer wil de minister de onderhandelingen afronden?

De VRT zal werk maken van haar rol als cultuurgids voor de Vlamingen en cultureel stimulator, met een specifieke rol voor Klara. Klara zou nog meer katalysator worden voor het cultuuraanbod op de openbare omroep. Het verbaast Manuela Van Werde dat bepaalde besparingen van VRT in het afgelopen jaar de culturele verdieping onder druk zetten.

N-VA is ertegen gekant dat aanpassingen van de beheersovereenkomst een verhoging van het reclameplafond of minder investeringen in Vlaamse producties zouden impliceren.

Manuela Van Werde polst ten slotte naar de nieuwe basisprincipes voor samenwerking in coproducties, waarover de VRT een beleidsnota plant. Ze vraagt die zeker te bespreken in het parlement.

N-VA volgt de ontwikkeling van het nieuwe gebouw nauwlettend, maar is vooralsnog tevreden over de visie en de uitvoering.

2.7. Bart Caron

Dit laatste jaar van de regeerperiode staat er heel wat afwerkwerk gepland, aldus *Bart Caron*. De hervorming van het radiolandschap heeft bewezen dat er tussen droom en daad wetten en praktische bezwaren staan. De spreker blijft het decreet verdedigen maar noemt de technische implementatie en dossierbehandeling problematisch. Als parlementslid kan hij onmogelijk beoordelen of bepaalde kritiek in verband met antennegerichtheid, wattages van zendmasten, grensstoringen enzovoort kloppen. Hij kan dus niet anders dan de administratie en de ingenieurs geloven, maar dat dit alles zo omstreden is, verontrust Bart Caron. De Raad van State komt plotseling op voor 26 moeilijke frequenties, terwijl de sector de acht vrijgegeven frequenties quasi onbruikbaar noemt. De overheid moet een duidelijk antwoord geven op dergelijke kritiek.

Op het colloquium van de VRM verklaarde Norkring dat op DAB+ plaats kan worden vrijgemaakt voor lokale radio's. Wallonië zou echter doordachter tewerk zijn gegaan dan Vlaanderen, dat ook aan landelijke stations regionale MUX'en heeft toegekend, waardoor er minder plaats blijft voor regionale zenders. Hoe komt dat? Deze week nog lanceerde de Franstalige tegenhanger enkele DAB+-frequenties voor lokale radio. Loopt Vlaanderen achterop?

Hoe vaak is het cultureel overlegplatform van de VRT sinds zijn oprichting samengekomen. Werpt het vruchten af?

Bart Caron heeft vertrouwen in de VRM, maar heeft wel een paar opmerkingen. Hij hoopt dat de regulator na de ronde voor lokale radio werk zal maken van toezicht en handhaving. Zo hoort de VRM te controleren of de lokale radio's inderdaad binnen het jaar uitzenden op hun toegewezen frequenties, of hun concept overeenstemt met het aanvraagdossier enzovoort. Bart Caron dringt aan op een snelle controle en zo nodig bijsturing.

Heeft de minister de ambitie om bepaalde aspecten van de vernieuwde AVMD-richtlijn snel in Vlaamse regelgeving om te zetten, bijvoorbeeld voor de types reclame?

De VRT haalt de streefdoelen voor culturele diversiteit. Bart Caron hoopt echter dat de openbare omroep verder gaat zodat hij de werkelijke samenstelling van de bevolking in Vlaanderen en Brussel weerspiegelt. Hij suggereert echter om de discussie over de quota niet te hernemen.

De spreker staat achter initiatieven om OTT-spelers op een gelijke manier te behandelen als de anderen. Als echter zowel de VOFTP als de SARC het voorliggende veel te mager noemen, moet dat initiatief bijgestuurd worden, anders is het een schijnmanoeuvre.

Het valt Bart Caron op dat op de DVB-T-stopzetting maar reacties blijven komen. Uit steeds andere hoeken worden steeds andere aspecten aangekaart. Zo staat op de blog van Ons Erfdeel dat DVB-T het instrument bij uitstek was om in Frans-Vlaanderen naar de VRT te kijken. VRTnu is voor die kijkers geen oplossing, want domiciliering in België is een voorwaarde. Magerder alternatieven als BVN en satelliet-tv zijn er wel.

De spreker heeft het moeilijk met de halfslachtige wijze waarop de VRT de vragen van kijkers over die stopzetting beantwoordt. Het blijft wel degelijk moeilijk om op smart-tv's VRTnu te bekijken. Als VRTnu de ambitie wil waarmaken om het alternatief te zijn, moet het even gemakkelijk bedienbaar zijn als het origineel. Het klopt dat ook de Zwitsers DVB-T schrappen, maar die verspreiden hun openbare zenders gratis via satelliet. Vlaanderen heeft daarentegen geen gratis alternatief.

Iedereen pleit terecht voor toegankelijkheid van de openbare omroep voor mensen met een beperking. Met het schrappen van DVB-T worden andere doelgroepen afgeknipt. Ook dat is een dimensie van toegankelijkheid. Bart Caron houdt niet van die dubbelhartige aanpak. Misschien is DVB-T gedoemd te verdwijnen, maar niet zo plots en zonder degelijke alternatieven.

In een addendum aan het begrotingsontwerp kan gevraagd worden dat de VRT DVB-T minstens nog een jaar behoudt tot er een evenwaardig alternatief is. Zijn de minister en de leden van de meerderheid daartoe bereid? Nu zwaaien ze met de verantwoordelijkheid van de VRT, maar als die zo omnivalent was, zou er ook geen addendum nodig zijn voor andere zaken. Als het niet in het addendum komt, is dat een politieke keuze om DVB-T te schrappen.

Kloppen de geruchten dat de Vlaamse Regering, los van de VRT-dotatie, extra middelen wil investeren in Klara? Zo ja, op wiens initiatief? Wat is de bedoeling?

Het systematisch terugdraaien van eenmalige toegevoegde budgetten kan lastige bijeffecten hebben. Mediacademie bevindt zich in die situatie.

Tot slot hoopt Bart Caron dat Girl van Lukas Dhont een Oscar krijgt.

2.8. Antwoordenronde

Minister *Sven Gatz* dankt de commissie voor de appreciatie.

De meeste kritiek van Katia Segers is te herleiden tot een pleidooi voor meer middelen. Aan de algemene budgettaire toestand kan minister Gatz echter niet veel doen. Ook vorig mediaminister Ingrid Lieten van sp.a was trouwens tot besparen genoodzaakt. Bovendien zijn meer middelen niet altijd de beste oplossing. Katia Segers hecht vanuit haar ideologie een groot geloof aan de maakbaarheid van de samenleving, minister Gatz zelf wat minder.

De minister is zijn sociaal contract met de VRT nagekomen om te besparen in een zo stabiel mogelijk kader. De openbare omroep kreeg het volledige bedrag dat

hij dacht nodig te hebben voor zijn toekomstplan, zelfs al bleek voor de sociale uitgaven iets meer dan de helft daarvan al te volstaan. Daarnaast waren er het dividend van de Var aan de VRT en de eenmalige extra middelen. Wat de volgende regering zal beslissen, kan minister Gatz niet voorspellen.

De late officiële aankondiging van de afschakeling van DVB-T is een kritiek die de VRT moet aanvaarden. Anderzijds slaagt de openbare omroep er wel in voldoende antwoorden te geven op de vraag hoe het nu verder moet. Zelf heeft minister Gatz 129 klachten gekregen over de afschakeling, naast nog een twintigtal op sociale media. Dat zijn er meer dan in andere dossiers maar blijft binnen de perken. De discussie over gratis versus niet-gratis is gevoerd. De Europese regelgeving definieert een gratis aanbod als een aanbod dat niet achter een betaalmuur zit. Over de technische terbeschikkingstelling wordt niets gezegd.

De minister gaat ervan uit dat de VRT de mensen nu op weg helpt naar de alternatieven, technisch of qua aanbieder, lees TV Vlaanderen. Hij wil wel met de VRT bekijken hoe de uitfasering aangepakt wordt, maar die staat niet in de lijst van aanpassingen aan de beheersovereenkomst. De oppositie vraagt de minister een stabiel kader maar tegelijk een retroactieve ingreep. Dat zijn twee tegengestelde verzuchtingen. Voor kijkers uit Frans-Vlaanderen wil hij, net als voor de studenten Nederlands in de hele wereld, laten onderzoeken of er oplossingen zijn.

De campagne voor DAB+ was vooral gericht naar luisteraars en liep dus vooral op de radio's, onder meer systematisch en consequent tijdens de Week van de Digitale Radio. De luisteraar werd gevraagd na te denken over de onvermijdelijke afschakeling en gewezen op de kwaliteitsverbeteringen van de digitale weg. Dat moet ook voortgezet worden. De zenders hebben daar zelf alle belang bij. De stuurgroep zal de campagne evalueren. De campagneweek was alvast een goed begin.

Het is echter nodig noch wenselijk om de autosector op dat vlak verplichtingen op te leggen. Alle auto's die vandaag in België geleverd worden, hebben een DAB+-chip. Nu wordt die er soms uitgehaald en verkocht als optie, aan toch wel pittige prijzen. Ongeveer een derde van de auto's is al uitgerust met een DAB-radio. Vanaf het omslagpunt van 50 procent zal de verkoper dat als standaard aanbieden. Dat zal allicht nog enkele jaren duren.

Het VRM-debat over DAB+ was inderdaad interessant en evenwichtig, maar ook pedagogisch omdat alle aspecten aan bod kwamen. Het heeft het draagvlak voor DAB+ verduidelijkt. De vertegenwoordiger van Norkring noemde lokale radio op DAB+ haalbaar en gaf aan dat Norkring daarover al een aanbod heeft gedaan aan de overheid. De minister heeft echter gekozen voor een gefaseerde aanpak: eerst de nationale zenders. De lokale radio's ook nog laten investeren in DAB-apparatuur zou voor hen de FM-radioronde onnodig bezwaard hebben.

Nu is het wel aan de lokale radio's. De minister heeft privébedrijf Norkring gevraagd of het zijn verklaring kan hardmaken en wacht nu op het antwoord, dat hij ook zal delen met het parlement. Hij belooft een vergelijkende nota over de situatie in Nederland en Wallonië. Met de uitrol van de nationale DAB+ loopt Wallonië hoe dan ook zes maanden tot een jaar achter. Dat verschil kan het de komende jaren nog wel dichtrijden. De aankondiging over de lokale radio moet in die context gezien worden. In de lente verwacht minister Gatz dan ook interessante debatten over de mogelijkheden en de stand van zaken van lokale radio's op DAB+.

De gesprekken over een sociaal charter voor de geschreven pers zijn begonnen, zij het dat sommigen wat meer overtuiging nodig hadden. De minister hoopt nog in deze regeerperiode tot een charter te komen. Er is een basistekst. Hij waarschuwt voor te hoge verwachtingen: een charter is soft law, veeleer een engagement. Als trouwens de sociale wetten zouden worden toegepast en gecontroleerd door de

sociale inspectie, zouden bepaalde mistoestanden wegvallen. Als jurist vindt de minister het in eerste instantie belangrijk dat de wet wordt toegepast. Een van de ziektes van dit land is net een teveel aan wetten en tekort aan handhaving.

Uiteraard vindt iedereen dat er meer in zijn sector moet worden geïnvesteerd. De mediasector is daarop geen uitzondering. Parlementsleden horen zoiets te doorzien. De minister betwist het maatschappelijke rendement, het zogenaamde multiplicatoreffect van overheidsinvesteringen, niet. Een keuze om in iets te investeren is echter een politieke keuze, hoewel een sterk positief of negatief multiplicatoreffect een rol kan spelen.

Minister Sven Gatz zal geen verdere stappen meer ondernemen in verband met het excedent. Dat behoort tot de bevoegdheid van de minister van Financiën. Mochten er negatieve markteffecten blijken indien de VRT het reclame-inkomstenplafond zou respecteren, wat overigens pas duidelijk zal worden na nieuwjaar, zal die politieke discussie misschien heropend worden. Dit jaar kan immers pas voor het eerst het effect van een verlaging van het excedent gemeten worden. Maatregelen zijn sowieso pas voor de volgende regeerperiode.

De stimuleringsverplichting van dienstenverdelers houdt sterk verband met het Mediafonds, al hoort ze daar technisch niet bij. Het geld gaat immers naar de sector en heeft een multiplicatoreffect. Critici hebben moeite met de investeringsvrijheid van de dienstenverleners. Nochtans zijn de series die zij financieren, van hetzelfde type als degene die het Mediafonds subsidieert.

Econopolis werkte een minimaal, maximaal en gemiddeld scenario uit voor overheidsinvesteringen in het Mediafonds. Vlaanderen haalt dat gemiddelde tegen 2019. In 2014 bevatte het fonds 4 miljoen euro en kwam 3,5 miljoen euro uit de stimuleringsregeling. In 2019 zal dat respectievelijk 6 en 3,5 miljoen euro zijn. Daarbij komen nog het excedent van de VRT en de middelen van de OTT-spelers, samen goed voor 11 miljoen euro in 2019. Dan rekent de minister de uitgebreidere investeringsplicht van de VRT in de productiesector nog niet mee. Dat is geen status quo. In een volgende regeerperiode zijn er andere behoeften, maar de minister kan gerust zijn spiegelbeeld verdragen voor wat betreft de investeringen in de media en specifiek in fictie.

Over de middelen van de verkoop van de 700 MHz-band kan de minister door de ESR-regels niet meer beschikken. Ze zijn immers al aangerekend op een ander begrotingsjaar. Dat is een aanmaning om niet te lang te doen over de verdelingsbesprekingen. Het is trouwens de algemene regel dat de inkomsten voor de Vlaamse overheid in de algemene pot terechtkomen. Daarop bestaan weinig uitzonderingen. Op het overlegcomité van drie weken geleden toonden de gemeenschappen zich wel eensgezind in hun eis om een groter aandeel uit de veiling, gezien hun groter aandeel in het geveilde. Het federale niveau laat een opening. Nu nemen de specialisten het even over. Het is de bedoeling de zaak te beklinken op een overlegcomité voor het einde van 2018. Als er een overeenkomst komt, is het aan de volgende regering om te beslissen hoe die middelen geïnvesteerd worden.

De oprichting van het Vlaams Journalistiek Fonds is een eerste stap, na enkele financiële verhogingen van de voorbije jaren. Terloops wijst minister Gatz erop dat eenmalige uitgaven niet kunnen worden teruggedraaid omdat de tijdelijkheid een wezenlijk kenmerk is. Dat neemt niet weg dat de minister structurele ingrepen verkiest.

Het fonds zal met zijn huidige middelen bestaande projecten kiezen en begeleiden. Die intensievere begeleiding is nieuw. Het zal ook een regulier overlegplatform zijn. De samenwerking met Nederland zal geïntensifieerd worden. Zijn Nederlandse evenknie investeert trouwens fors in de regionale media, wat minister Gatz

verwondert daar de meeste vragen hier op het nationale en internationale vlak liggen. De minister is van plan de bedoelingen en de impact daarvan van naderbij te bekijken.

Het VJF is ook een embryonaal kenniscentrum, waarvoor het zal samenwerken met de VVJ. Algemeen is het initiatief goed onthaald. De sector heeft de zaak ter harte genomen, wat nodig is gezien de hoge mate van zelfregulering. De komende jaren zal het fonds versterkt worden. Het zal meer middelen nodig hebben en krijgen.

In verband met de diversiteit op de VRT belooft de minister schriftelijk een stand van zaken te bezorgen en de plannen voor de toekomst (zie bijlage 8). Hij zal navragen welke contacten er geweest zijn tussen GRIP en de VRT, wat er besproken is en met welk gevolg.

Het belangrijkste beleidspunt dat deze regeerperiode nog vorm krijgt in de strijd tegen grensoverschrijdend gedrag, is de ombudsfunctie in zowel de cultuur- als mediasector. Daarvoor zijn middelen vrijgemaakt. De minister gaat ervan uit dat die functie begin volgend jaar geïnstalleerd wordt. De administratie onderzoekt de opties, niet alleen academisch maar ook feitelijk en organisatorisch, en gaat na hoe de verhouding zal zijn met 1712 en de preventieadviseurs in de bedrijven. De minister laat ook de deontologie van die adviseurs in kaart brengen bij zowel interne als externe melders. Hij dankt Lionel Bajart voor de tip.

Voorts zal de minister de commissie een laatste overzicht bezorgen van de afspraken en de plannen tussen de sectoren en kabinetten Media en Economie over innovatie (zie bijlage 8). Minister Gatz beaamt dat in de volgende regeerperiode een sterkere vorm van samenwerking of platform bekeken moet worden. Mediabedrijven kunnen altijd aanspraak maken op innovatiesteun, maar misschien is het nodig de sector specifieker te benaderen.

De minister is zeker bereid om stapsgewijs een bredere en technologieneutrale kijkwijzer in te voeren. Het samenwerkingsakkoord is in zijn laatste fase. De onderhandelingen zijn afgelopen, de handtekeningen gezet. Er rest enkel een administratieve fase van agendering en publicatie in het Belgisch Staatsblad. Een specifieke reden voor de vertraging is er niet, behalve dat er heel wat overheden bij betrokken zijn en dat Nederland zijn systeem licht aangepast had, waardoor nog bijkomende wijzigingen nodig waren om Benelux-conform te blijven.

Minister Gatz kent de kritiek van de onafhankelijke productiehuizen en de SARC bij de OTT-regeling. De administratie heeft daarover nog gesproken met de onafhankelijke productiehuizen. Er zullen enkele aanpassingen gebeuren met betrekking tot opmerkingen van de SARC, onder meer over de rechten. Dat de hele regeling maar een schijnmanoeuvre zou zijn of een maat voor niets, ontkent de minister met klem. ‘Le mieux est l’ennemi du bien’. Het is zaak ergens te beginnen: de ideale oplossing staat nooit van de eerste keer in een decreet. Na Frankrijk en Duitsland is Vlaanderen trouwens de eerste met een dergelijke regeling.

Dat kleinere spelers met een omzet van minder dan 500.000 euro niet hoeven bij te dragen, is gekopieerd uit de Duitse regeling. Zij zouden elk 10.000 euro moeten bijdragen, met veel planlast voor de bedrijven en de administratie tot gevolg. Er is ook bewust gekozen voor een andere techniek voor OTT-spelers dan voor dienstenverleners, maar met hetzelfde doel. Nu zal de OTT-verplichting naar schatting 0,6 tot 1 miljoen euro opbrengen, maar de minister verwacht een stijging tot bedragen vergelijkbaar met die van de dienstenverleners, namelijk 3,5 miljoen euro. Hij acht het niet wijs nieuwe spelers onmiddellijk zwaar te belasten, zelfs een Netflix. Die OTT-speler steunt door de aankoop van Vlaamse series trouwens hoe dan ook de productiesector. Een proportionele verplichting om te investeren in het ecosysteem is meer aangewezen. Minister Gatz verwacht dat de volgende regering die

stimuleringsverplichting zal herbekijken. Of dat gebeurt op basis van abonnees of omzet, is nu nog niet te bepalen.

Over het kenniscentrum Mediawijsheid is geen nulmeting gebeurd. Wel staat in de nieuwe beheersovereenkomst een meting over de bekendheid van het kenniscentrum en zijn producten.

De minister waarschuwt voor cultuurpessimisme. Het is geen goede zaak dat jonge mensen enkel via de sociale media geïnformeerd raken, maar daarmee is niet gezegd dat die groep voorheen beter of juister geïnformeerd was. Door de toenemende metingen over nieuwsgaring is hun houding beter bekend. Dat neemt niet weg dat de minister bijkomende initiatieven nodig acht.

Fake news identificeren – of althans de echtheid van bronnen controleren – is een belangrijke uitdaging op het vlak van mediawijsheid. Zoals Hannah Arendt zei, staat de volgende autoritaire staatsvorm voor de deur als mensen niet meer weten of nieuws echt of vals is. De minister denkt dat de wereld zich in dat voorgeborchte bevindt. Wie hoger opgeleid is en het nieuws volgt, kan soms nog vals van echt onderscheiden, maar lang niet altijd. Ook die mensen worden immers beïnvloed door vooroordelen. Het kenniscentrum zal zich daarover bekommeren, maar ook de federale overheid plant een en ander. Daarover lopen er trouwens gesprekken.

Als in de beheersovereenkomst met de regionale televisies staat dat die samen een voorstel van meetinstrument moeten uitwerken, moeten ze daartoe de kans en de tijd krijgen. Als het een goed instrument kan opleveren, sluit de minister overheidsinvesteringen niet uit. Komt er geen voorstel, dan zal de overheid zelf moeten optreden. Maar de minister gaat ervan uit dat elke sector beter dan de overheid weet wat nodig is om zijn ecosysteem te versterken. Kortom, de gesprekken lopen moeizaam maar de minister verwacht toch een of ander resultaat, minstens een beperkt lastenboek met vereisten voor een dergelijk meetsysteem. Het doel blijft dat de regionale televisie over een gelijkaardige meetinstrument beschikt als de grotere spelers.

Minister Gatz zal de commissie een overzicht bezorgen van het aanbod van de VRT aan de regionale televisies en de vragen van de regionale televisies aan de VRT over samenwerking op het vlak van meetinstrumenten, uitwisseling van nieuws enzovoort (zie bijlage 8). Er zijn ernstige aanbiedingen over en weer, maar helaas komt het niet tot realisaties. De vraag om naast de kwantitatieve ook de kwalitatieve aspecten van de mediaconcentratie te meten, acht de minister terecht. Het aanstaande VRM-rapport bevat al enkele elementen.

Voor de vraag over de toegankelijkheid van de set-top boxes van de dienstverleners verwijst de minister naar zijn antwoord van 8 november 2018 (*Hand*. Vl.Parl. 2018-19, nr. C33). Er zijn gesprekken geweest, er is vooruitgang geboekt, nu is het even wachten op de Europese toegankelijkheidsrichtlijn. Dan zullen de volgende stappen ten aanzien van de dienstenverdelers en eventueel ook andere spelers gezet worden.

De raadpleging over de niet-vrijgegeven frequenties, opgelegd door de Raad van State, loopt nog tot 11 december. Dan zal de Raad van State een advies geven over de verdere gang van zaken. In het voorjaar zullen die acht frequenties dan allicht in de markt gezet worden. Voor elk van de 26 niet-vrijgegeven frequenties is er een goede reden: ze zijn onderdeel van afspraken met de andere gemeenschappen of hebben militaire doeleinden. Na analyse zijn de acht resterende vrijgegeven.

De vertrouwensrelatie tussen de radiosector en de minister met zijn kabinet is inderdaad zwaar op de proef gesteld. Minister Gatz kan ermee leven dat sommige mensen in die sector hem haten. Hij heeft veel gecommuniceerd, alle informatie

is beschikbaar. Perfect is waarschijnlijk niet alles verlopen, inclusief de beoordelingsprocedures. De meeste radio's kunnen en willen daarmee verder, andere niet. Daaraan probeert de minister te remediëren.

In dit verband heeft de minister de indruk dat sommigen veel rook blazen om te camoufleren hoe klein hun vuurtje wel is. Voor elke klacht, van parlementsleden of anderen, is er trouwens één adres: de VRM. Die zal telkens gepast optreden. De regulator heeft trouwens in zijn ondernemingsplan voor 2019 de volgende fase van de opvolging van het Radiodecreet gepland. Daarnaast blijft het beleidsdoel overeind om bijkomende ruimte voor nationale en lokale radio's te creëren. Allicht zal de volgende mediaminister in een comfortabeler positie zitten omdat hij geen frequenties hoeft toe te wijzen. In DAB+ zal die verdeling waarschijnlijk via een derde partij verlopen, omdat multiplexen aan uitbaters toegewezen worden.

Kortom, de overheid kan alleen maar proberen zo rechtvaardig en transparant mogelijk te zijn. Als sommigen vinden dat dat niet het geval is, kunnen ze in eerste instantie terecht bij de Raad van State, in tweede instantie bij de VRM.

Over de technische verbeteringen aan VRTnu acht de minister een gesprek met de VRT nodig. De openbare omroep heeft er alle belang bij dat het platform door zoveel mogelijk mensen bekeken wordt. Technische updates zijn natuurlijk altijd een 'work in progress'. De minister denkt aan een tussentijds voortgangsrapport, bijvoorbeeld elke zes maanden.

In december 2018 is een tussentijdse rapportage over het actieplan van het Gamefonds gepland. Pas daarna kan de minister de vragen over het Gamefonds adequaat beantwoorden.

De verbazing van Manuela Van Werde over de besparingen bij de VRT verwondert minister Gatz, aangezien het parlement die besparingen heeft goedgekeurd. De gesprekken tussen kabinet en VRT over Klara gaan onder meer over de cultuurverdieping, maar ook over een eventueel alternatief voor de laatste personeelsbeperking. Dat er een aparte Klara-dotatie zou komen, is volledig uit de lucht gegrepen.

Klara zal in 2019 sowieso blijven inzetten op liveprojecten en digitale content. Er is wel degelijk een langetermijnstrategie. De daling van het exploitatiebudget in 2016-2017 is onder meer veroorzaakt door de overname van Jazz Middelheim door de stad Antwerpen. Vanaf 2018 is dat budget gestegen met 80.000 euro.

Minister Gatz suggereert om Chantal Pattyn nog eens uit te nodigen om het culturele aanbod van de VRT uit te leggen: zowel de verbreding als de verdieping. De minister heeft alleen maar lof voor het VRT-project voor cultuurverbreding. Over de aanpak van een cultuurverdieping is een blijvende discussie nodig.

De minister zal nogmaals vragen hoe vaak het cultureel overlegplatform samengekomen is, wat er besproken is en waartoe dat geleid heeft. Mocht het niet erg frequent zijn samengekomen, dan neemt dat nog niet weg dat er andere contacten of inspanningen kunnen geweest zijn. In dat geval is het zaak om dat duidelijker te communiceren opdat de culturele sector zich niet in de steek gelaten voelt.

De nieuwe audiovisuele richtlijn is nog niet officieel gepubliceerd, maar de administratie werkt wel al aan een tabel van wat moet worden omgezet. Dan zal het politieke debat volgen. Zes maanden om een richtlijn om te zetten is krap en allicht haalbaar noch wenselijk. Twaalf tot achttien maanden is realistischer.

III. Cultuur

1. Toelichting

1.1. Begroting Cultuur

Zie hoofdstuk II.1.1.

1.2. Beleidsbrief Cultuur 2018-2018

1.2.1. Wetgevend werk

Minister *Sven Gatz* kondigt aan dat het zogenaamde verzameldecreet, voluit het decreet houdende diverse bepalingen in het beleidsveld Cultuur, de decretale basis moet bieden voor de fusie van VIAA, PACKED vzw en Lukas, Art in Flanders. In 2019 staat echter nog meer decretaal en uitvoeringswerk op het programma.

Circus

Het ontwerp van Circusdecreet wordt geen totale make-over, maar een duidelijke hervorming in functie van de behoeften van de sector. Die krijgt daarmee kansen en groeimogelijkheden.

Het geïntegreerde circusbeleid omvat voortaan de volledige keten van circuseducatie over creatie tot presentatie. Het geldt zowel voor amateurs als voor professionals; beperkt de versnippering zoveel mogelijk; introduceert circuswerkplaatsen; verduidelijkt de opdrachten aan het circuscentrum; en werkt waar nodig een overbruggingsregeling uit.

In 2019 zal het ontwerp aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Daarna wordt het uitvoeringsbesluit uitgewerkt. Tot eind 2020 geldt een overbruggingsregeling, waarna het geheel in werking treedt op 1 januari 2021.

Kunst in overheidsgebouwen

Minister Gatz wil het decreet van 1986 over de integratie van kunstwerken in overheidsgebouwen hervormen. Dat is dertig jaar redelijk succesvol toegepast, maar zowel andere ministers als het werkveld vroegen een en ander te herbekijken. De knelpunten zijn in grote mate opgelost, namelijk:
– onduidelijkheid over een ongelijke basis in het toepassingsgebied;
– kwaliteitsborging eens het kunstwerk er staat;
– flexibiliteit voor vooral de opdrachtgever maar ook de kunstenaar.

De Vlaamse Regering heeft de wijzigingen de eerste keer principieel goedgekeurd op 20 juli 2018. Nu is het zaak ze tijdig operationeel te krijgen.

Letteren

Tot nu toe konden de Brusselse betrokkenen het decreet over de gereglementeerde boekenprijs op vrijwillige basis toepassen. Voor een grotere rechtszekerheid is echter een samenwerkingsakkoord nodig, niet alleen tussen de gemeenschappen maar ook met de federale overheid.

De uitgevers zijn nog steeds bezorgd over de regeling, maar van de boekenhandelaars hoort de minister alleen maar positieve signalen.

De verbouwingswerken aan de Antwerpse huisvesting van het nieuwe Vlaamse Huis voor de Letteren zullen al in 2019 beginnen.

Sociaal-cultureel volwassenenwerk

Het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk wordt uitgevoerd, maar de geplande round-up is pas voor 2020. De visitatiecommissies zijn volop aan het werk. De minister heeft nog geen signalen opgevangen dat die niet goed zouden verlopen. Hij gaat ervan uit dat ze de nodige diepgang aan de dag leggen om het vertrouwen van de sector te winnen. De minister verneemt graag van de commissieleden of die andere informatie hebben.

De Kunsten

Het Kunstendecreet is grondig geëvalueerd, onder meer via enquêtes. Daaruit is een nota met verbetervoorstellen voortgekomen. Het Vlaams Parlement heeft de wijzigingen goedgekeurd op 20 juni 2018. Die worden nu ingevoerd. Het doel is met schaven en passen tot een zo ideaal mogelijke beoordeling te komen. Het is nodig omzichtig met gemeenschapsgeld om te springen.

Voorts maakt de minister nog gewag van decretaal werk in verband met respectievelijk de filmkeuring en de taxshelter.

Tot slot vermeldt hij een decreet in voorbereiding voor het in betaling geven van kunstwerken.

1.2.2. Bevoegdheidsoverdracht uit de provincies

Minister Gatz begrijpt dat niet iedereen het eens was met de overdracht van provinciale taken. Hij hoopt echter dat iedereen inziet dat het op de best mogelijke manier gebeurd is, transparant en in dialoog. Ondertussen is duidelijk welke instellingen door Vlaanderen worden overgenomen en welke lokaal blijven. Inmiddels is er met medewerking van het parlement een transitiereglement voor projecten van 2018 en 2019. Vanaf 2020 zal alles in een bovenlokaal decreet worden gebundeld.

De financiële massa van de provinciale subsidies blijft behouden en wordt besteed aan de oorspronkelijke provinciale en regionale doelstellingen.

Voorts is van de gelegenheid gebruikgemaakt om enkele opschalingen door te voeren, met volgende overnames:
– Iedereen Leest door Boekstart;
– het EBS door CultuurConnect;
– de wedstrijden en koren door de koepels amateurkunsten;
– de vrijwilligersverzekering door het steunpunt vrijwilligers.

Intussen is er ook een financieel plan voor de provinciale infrastructuur en de investeringen. De ex-provinciale instellingen hebben daarmee een meerjarenperspectief gekregen.

Het Bovenlokaal Cultuurdecreet zal van start gaan in 2020 en omvat:
– een projectsubsidielijn voor bovenlokale cultuurprojecten;
– een structurele ondersteuning voor intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;
– een nieuw bovenlokaal steunpunt.

Voor dat steunpunt zijn de partijen samengebracht. Ze zullen in 2019 geleidelijk een groter deel van hun rol opnemen. De samenwerking verloopt constructief. Luc Martens is bereid gevonden het steunpunt op gang te helpen.

1.2.3. Transversale beleidskaders

Met transversale beleidskaders doelt de minister op:
– de aanvullende financiering en het ondernemerschap;
– de bovenbouwoefening;
– de digitalisering van de cultuurparticipatie.

Aanvullende financiering en ondernemerschap

Het beleid van minister Gatz met betrekking tot de aanvullende financiering en het ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector wordt geïmplementeerd vanuit vier speerpunten. Het eerste daarvan behelst cultuurkredieten, met onder meer aandacht voor het microkrediet, in samenwerking met Hefboom. Met PMV, die al risicokapitaal aan de sector verschaft, wordt onderhandeld over een financiering op maat voor alle spelers, complementair aan de subsidies.

De minister wil niemand verplichten een lening aan te gaan maar wel het systeem vergemakkelijken.

Aan de kunstkoopregeling wordt de laatste juridische en administratieve hand gelegd, in samenwerking met Hefboom en Kunst in Huis. Vanaf januari start de proeffase. De regeling biedt kunstenaars meer mogelijkheden om hun werk te verkopen en een lagere drempel voor minder kapitaalkrachtige kunstkopers. Ze zal hopelijk ook een goeie zaak zijn voor intermediaire organisaties als galerijen.

Het tweede speerpunt is een optimaal fiscaal kader. Er wordt uitgekeken welke middelen de taxshelter in dit tweede jaar kan genereren voor de podiumkunsten. Enkele aanpassingen aan de vennootschapsbelasting hebben neveneffecten op de taxshelter. Voor een bepaald type kmo is de regeling daardoor minder interessant geworden. De minister zal dat met het federale niveau bespreken, want hij wil vermijden dat zoiets de dynamiek van het systeem ondermijnt. Hij heeft wel alle begrip voor de federale ingrepen om misbruiken te voorkomen.

De verlaging van de vennootschapsbelasting heeft er wel voor gezorgd dat de zogenaamde fiscale optimalisatie vanuit bedrijfsoogpunt iets minder noodzakelijk geworden is, waardoor bedrijven die voorheen met dat doel in de taxshelter investeerden, nu even de kat uit de boom kijken. De effecten daarvan op middellange termijn worden nu in kaart gebracht. Tot nu toe blijven die inkomsten voor een groot deel van het werkveld interessant.

Voorts wordt het begeleidingstraject voortgezet voor friendraising, een financieringsvorm die opgang maakt in de cultuursector. Er nemen nu al 84 culturele organisaties aan deel. De tevredenheid over de kwaliteit van het vormingstraject is zeer groot. Vanaf 18 december zal de sector daar nog verder voor gesensibiliseerd worden.

De derde pijler is de versterking van Cultuurloket en de verbreding van zijn dienstverlening voor de hele sector. Over cross-sectorale samenwerking zal er na drie calls voor partnerprojecten een evaluatie volgen om na te gaan of er bijsturingen of een breder kader nodig zijn. Die aanpassingen zijn allicht pas in volgende regeerperiode mogelijk.

Bovenbouw

Onder de bovenbouw vallen onder meer de sectorale steunpunten Kunstenpunt, FARO en Socius. Waar nodig zal geschaafd worden aan de beheersovereenkomsten. Het bovenlokale steunpunt wordt opgericht. De minister is benieuwd naar de dynamiek die zal ontstaan met de andere bovenbouworganisaties. De belangen-

behartigers VVC, VVBAD en Forum Amateurkunsten zullen in ieder geval mee rond de tafel zitten. Minister Gatz vermeldt voorts de fusie tussen Vitamine C en Publiq, waardoor de praktijkondersteunende cultuureducatie door een groter en sterker geheel zal worden vervuld.

Digitalisering

De digitalisering blijft beleidsaandacht vragen. De minister verwijst naar de visienota die de bouwstenen legde. Ondertussen is er een actieplan. De fusie tussen VIAA, PACKED en Lukas moet leiden tot een nog sterkere speler.

Voor erfgoed zijn er middelen voor digitaliseringsprojecten vrijgemaakt. Momenteel wordt bekeken hoe de integratie van de provinciale erfgoeddatabanken te regelen valt.

1.2.4. Internationaal en interregionaal cultuurbeleid

De minister is er niet in geslaagd een algemeen concept voor het internationale cultuurbeleid uit te werken, maar wel een algemene kaderrichtlijn met beleidsdoelen. De relaties met de Franse Gemeenschap zijn gevoelig verbeterd. Ze waren voordien niet slecht maar er gebeurde weinig mee. Het nieuwe culturele akkoord van vorig cultuurminister Schauvliege heeft er een nieuw elan aan gegeven.

Na enkele rondes van taalgrensoverschrijdende projectoproepen volgt in 2019 een evaluatie en een feestelijk moment. Dan zal bepaald worden of de samenwerking gelijk blijft of nog verder hoort te gaan. De eerste voorzichtige fase was alvast een succes. De samenwerking tussen minister Gatz en zijn tegenhanger in de Franse Gemeenschap is trouwens altijd vlot en aangenaam verlopen.

De minister heeft geijverd voor een structureel kader voor de interministeriële conferentie Cultuur. Ondertussen komt die twee keer per jaar samen. Op vlak van de taxshelter, kunstenaarsstatuut en filmkeuring zijn er al resultaten geboekt. Sowieso is geregeld overleg belangrijk, niet alleen op ministerieel niveau maar ook van kabinetten en administraties.

Eindelijk zit ook het samenwerkingsakkoord over de filmkeuring in de laatste rechte lijn. De minister mikt op het einde van de regeerperiode voor de herziening van de vooroorlogse wetgeving.

De reflectieoefening over de samenwerking met Nederland is afgerond. Die ging voornamelijk over zes grote instellingen. Daaruit zijn bijkomende samenwerkingen en nieuwe rolverdelingen voortgevloeid. Het is de bedoeling een regulier overleg tussen de zes actoren tot stand te brengen, zodat de oefening niet stilvalt.

Een culturele samenwerking gaat echter verder dan de zes grote actoren. Toen DutchCulture en Kunstenpunt in kaart brachten welke Nederlandse actoren op het Vlaamse grondgebied actief zijn en omgekeerd, bleek dat heel wat organisaties een gemengd karakter hebben, wat het moeilijk maakt ze nog vanuit een bilateraal institutioneel oogpunt te benaderen.

Als kleine gemeenschap heeft Vlaanderen belang bij samenwerking. Minister Gatz heeft contacten met Noordrijn-Westfalen maar die hebben nog niet geleid tot een samenwerkingsakkoord. Met Hauts-de-France zijn er contacten. Op die manier tracht de minister het doelpubliek voor de Vlaamse kunstenaars uit te breiden van 6 miljoen tot ongeveer 40 miljoen mensen.

Pas in tweede instantie worden ook contacten gelegd met verderaf gelegen gebieden. Binnenkort wordt de samenwerking met Quebec vernieuwd. Die gaat specifiek over jeugdtheater.

Over tien dagen vertrekt minister Gatz op culturele missie naar China en Japan. Ook in Oost-Europa en Zuid-Amerika ziet de minister nog heel wat mogelijkheden voor Vlaamse kunstenaars. Dat kan in de volgende regeerperiode meer uitgediept worden.

Speciaal is de samenwerking met Marokko in het cultuurhuis Darna. De nieuwe werking is met de nodige dynamiek gestart. In samenspraak met de Marokkaanse partners zal de minister streven naar een evenwicht tussen vele kleinere projecten, met impact in Brussel en in Vlaanderen, en één groter project per jaar dat de culturele samenwerking tussen twee overheden de juiste uitstraling geeft.

1.2.5. Cultuurparticipatie

Wat de cultuurparticipatie betreft, zal de eindevaluatie van UiTPAS eind 2018 aan de Vlaamse Regering voorgelegd worden. De minister ziet heel wat positieve aspecten, maar nu is het zaak enkele sprongen vooruit te zetten. De evaluatie zal daartoe enkele aanbevelingen bevatten.

Recent is de Museumpas gelanceerd. Vanaf de start wordt gezocht naar synergie met de UiTPAS. Publiq vzw is immers een belangrijke operationele partner. Het is zaak de kennis vanaf het begin wederzijds af te stemmen.

1.2.6. Culturele infrastructuur

De huidige Vlaamse Regering heeft 174,5 miljoen euro geïnvesteerd in culturele infrastructuur. De middelen kwamen uit:
– het voormalige Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven;
– bijkomende beleidsruimte voor investeringen in het FoCI;
– het Klimaatfonds.

In hoofdlijnen gaan die investeringen naar onder andere:
– de verdere uitvoering van het masterplan KMSKA;
– het masterplan Kasteel van Gaasbeek;
– het automatiseren van de trekkenwand en het aanpassen van de Rode Zaal in deSingel;
– renovatiewerken aan het Kasteel Ter Rijst;
– renovaties van het Concertgebouw Brugge en de Roma in Antwerpen;
– de nieuwbouw van het Frans Masereelcentrum;
– de renovatie in Destelheide.

Een aantal investeringen vloeien voort uit beslissingen in de vorige regeerperiode, zoals het KMSKA, de vernieuwing van de Vooruit en de bouw van de Krook in Gent.

De minister vermeldt voorts:
– de open oproep voor het nieuwe M HKA;
– de uitbreiding van het gebouwencomplex Rosas/P.A.R.T.S./Ictus;
– de duurzame herinrichting van het STUK;
– de uitbreiding van Design Museum Gent;
– de renovatie van Muziekcentrum De Bijloke.

Onder de prioriteit theatertrekken vallen ten slotte investeringen in toegankelijkheid en energiezuinigheid van de bovenlokale projecten.

2. Bespreking

2.1. Karin Brouwers

Karin Brouwers hoopt in de volgende maanden nog van gedachten te kunnen wisselen over meer specifieke thema's, met name de evaluatie van de UiTPAS, het verzameldecreet Cultuur, het nieuwe Circusdecreet en de wijziging aan het decreet over de integratie van kunstwerken in publieke ruimtes.

De nota Cultuurspreiding moet een verbindende kracht zijn voor het cultuurbeleid. De bepaling van de beleidsprioriteiten in het kader van het nieuwe decreet betreffende bovenlokale cultuurwerking zou uiterlijk op 1 januari 2019 gebeuren. De minister wil daarin rekening houden met de inzichten uit die nota. Hoe ziet hij dat concreet?

Het buitenlandbeleid van het VFL is ronduit schitterend. Pagina 64 van het begrotingsontwerp vermeldt de financiering. Bij een extra inzet op buitenlandwerking moeten ook de middelen volgen. Auteurs vragen heel veel extra vertalingen, wat geld kost. Het VFL moet beperkingen opleggen waardoor dikke boeken niet meer vertaald raken. Is het niet zinvol om het bereik van een auteur en een vertaling mee in te calculeren?

Om de internationale component van het letterenbeleid te verzekeren zijn voldoende middelen nodig opdat auteurs niet worden opgezadeld met eigen kosten die moeilijk te recupereren zijn.

Initiatieven rond ondernemerschap en alternatieve financiering, zoals vormingstraject Het Atelier over friendraising, verdienen een pluim. Ze genereren zeer positieve reacties.

Onder de noemer investeren in duurzame culturele infrastructuur ressorteert het verhaal van de Ancienne Belgique. Die is al langer vragende partij om het iconische gebouw van het Amerikaans Theater op de Heizel te gebruiken. Minister Gatz ontving in 2017 extra budget om dat gebouw te renoveren. Er waren ook plannen om het gebouw over te nemen van de Regie der Gebouwen. Wat is de stand van zaken?

Ook bij het actieplan digitalisering, in uitvoering van de visienota over hetzelfde onderwerp, vraagt Karin Brouwers een stand van zaken. Dat plan was aangekondigd voor het najaar van 2018. Wat wordt nog geoperationaliseerd? Is er budget beschikbaar? Binnen de sector moet men blijven werken aan afspraken en afstemming rond digitale uitdagingen. Diverse organisaties dienden beleidsplannen in met digitale elementen. Ze kregen niet het volledige subsidiebedrag en moeten dus bekijken welk deel ze kunnen uitvoeren, hoe dat zich tot elkaars werking verhoudt en welke rol iedereen kan opnemen. Kan de minister dat verder toelichten?

De fusie tussen PACKED, VIAA en Lukas vindt CD&V een uitstekende beslissing. De praktische voorbereidingen zouden vlot verlopen, ondanks de korte deadline. Men dringt erop aan om de organisatie tijd te gunnen voor een geïntegreerde visie en werking. Hoe zit het met het budgettaire kader?

Cultuurconnect heeft onder begeleiding van een stuurgroep van cultuur- en gemeenschapscentra een studie laten uitvoeren naar de wenselijkheid, haalbaarheid, modellen en randvoorwaarden van een gecentraliseerde aanpak van ticketingsystemen voor cultuur- en gemeenschapscentra. Is die studie afgerond? Wat zijn de resultaten?

Wat de depotinfrastructuur voor Vlaams cultureel erfgoed betreft, streeft de minister in zijn regierol naar een optimale regionale en thematische spreiding en gezamenlijke en gedeelde oplossingen met andere collectiebeherende organisaties. In 2017 is een visienota Erfgoeddepots aangekondigd. Komt die er daadwerkelijk?

In het kader van de implementatie van het nieuwe decreet betreffende het sociaal-cultureel werk zijn bij meer dan negentig organisaties visitaties uitgevoerd. Er heerst enige ongerustheid bij ongeveer 30 procent van de organisaties, die een voorlopig negatief advies hebben gekregen. Intussen is dat al voor ongeveer de helft bijgesteld na de repliek. Had men dat niet kunnen voorkomen door de visitatiecommissie meer tijd te geven om de visitatie voor te bereiden? Organisaties krijgen de indruk dat de heel verschillende samenstelling van de jury en de diverse aanpak ten grondslag ligt aan die adviezen.

Het gesprek tijdens de visitatie wordt gunstiger beoordeeld dan de aanpak via papieren dossiers. Het blijkt een verrijkend proces voor beide partijen. De integrale procedure vergt echter op korte termijn een grondige evaluatie. Het principe van een tussentijdse evaluatie op de werking ervaart de sector als positief, mits de negatieve neveneffecten in de toepassing worden weggewerkt. Die zijn minstens deels toe te schrijven aan de transitiefase tussen het vorige en nieuwe decreet. Het lijkt nuttig in de nodige bijsturingen aan het protocol te voorzien voordat het document als leidraad kan dienen.

Men blijkt nogal te worstelen met het civiele perspectief. Sommige leden van de visitatiecommissie willen te graag eigen denkbeelden binnenbrengen in de organisaties. Aangezien ze betrokken worden bij het goedkeuren van de aanvraagdossiers in 2020, is snel handelen aangewezen. Een duidelijke omschrijving van de beoordelingscontouren kan soelaas bieden. Karin Brouwers raadt aan om op zeer korte termijn met de sector samen te zitten.

De sector van de amateurkunsten heeft een woelige periode achter de rug, met onder meer:
– overdracht van de provinciale bevoegdheid;
– het transitiereglement;
– onzekerheid over de toekomst van het forum.

Ook in die sector leeft ongerustheid. De opvolging van de provinciale subsidies voor talentontwikkeling doet nog steeds vragen rijzen. Er zou snel beslist worden over de projectaanvragen, maar de organisaties zijn in december 2018 nog altijd niet op de hoogte. Karin Brouwers vreest dat de lokale verenigingen vanaf januari 2019 bij de lokale besturen zullen aankloppen, want vanaf dan verliezen de afdelingen hun subsidies. Tegelijk communiceert het kabinet dat er extra geld naar lokale amateurkunstenorganisaties gaat.

De lokale besturen beschikken niet over de nodige middelen maar de verenigingen moeten in januari 2019 hun planning vanaf 2020 beginnen voor te bereiden. Zeker koren en fanfares blijken ongerust, terwijl juist zij zorgden voor de warme overdracht van de ondersteuning van hun lokale groepen.

De ondersteuning mocht geen kopie zijn van de provinciale inbreng. Men moest op zoek naar alternatieven voor de gekende wedstrijden, maar ook dat vergt tijd qua voorbereiding opdat het nieuwe initiatief een kwaliteitsverhogend effect zou hebben op de organisatiewerking. Volgens Karin Brouwers verloopt dat alles vrij rommelig.

Hoever staat het met de overname van de belangenbehartiging van het Forum voor Amateurkunsten door De Federatie? Worden personeelsleden al dan niet overgenomen? Gaan de middelen van het forum naar De Federatie?

In deze regeerperiode is het decreet betreffende het lokale cultuurbeleid danig afgeslankt. Wat zijn de plannen met het streekgerichte bibliotheekbeleid? Wat met de gespecialiseerde bibliotheken? Wil de regering die nog altijd overhevelen naar het Participatiedecreet? Lokale besturen die een gevangenisbibliotheek ondersteunen, zouden de extra middelen daarvoor verliezen. Klopt dat?

Op pagina 58 van zijn beleidsnota schrijft minister Gatz: "Naar aanleiding van de conclusies van de commissie decentralisatie, die onderzocht op welke terreinen de autonomie van de lokale besturen nog kan verhoogd worden, werd het project lokale monitoring opgestart. De lancering van de lokale vrijetijdsmonitor is gepland tijdens het Cultuurforum van begin 2019.". Op pagina 60 staat: "Op 15 januari wil ik op het Cultuurforum nieuw aangetreden schepenen en gemeenteraadsleden enerzijds en functionarissen van culturele en jeugddiensten en lokale en bovenlokale spelers in het culturele veld en het jeugdwerk anderzijds op een interactieve manier de realisaties van deze legislatuur presenteren en aantonen wat dat op het terrein betekent of kan betekenen. Deelnemers worden uitgenodigd om in dialoog te gaan over praktijk- en beleidsvragen.". Karin Brouwers is blij met de net binnengelopen uitnodiging.

De minister heeft de operationalisering van het steunpunt bovenlokaal cultuurbeleid tegen 1 januari 2019 beloofd. Zes weken voor die datum is er alleen nog maar een raad van bestuur. Nochtans beloofde de minister ook een goede oplossing voor alle personeelsleden binnen die brede bovenbouw. Wat is de stand van zaken met betrekking tot personeel en directeur? Het gaat onder andere over de overdracht uit het Forum voor Amateurkunsten naar het nieuwe steunpunt. Waar vinden de anderen een onderkomen? De overname zou gebeuren onder de voorwaarden van cao 32bis en dus met alle rechten en plichten van dien.

Er is ook onzekerheid over de financiering van het steunpunt vanaf januari 2019. Het nieuwe decreet treedt pas in werking in 2020. Het steunpunt moet bijgevolg 2019 door zonder decretale basis en allicht met een ad-nominatimdotatie. Per 1 januari 2019 beschikt het dan niet over de nodige middelen voor financiering van werking en personeel. Hoe lost men dat op?

In het kader van de hervorming van Kunstenpunt en Poppunt is naar verluidt een afsprakenkader met begroting en taakverdeling opgesteld. De minister zou echter hebben beslist dat de dotatie van Kunstenpunt niet met de eerder begrote 177.000 euro – 100.000 euro op werkingsmiddelen en 77.000 euro op personeel – omlaag moet, maar met liefst 250.000 euro. De onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst zijn nog steeds niet afgelopen voor Kunstenpunt. Dus heerst er grote onduidelijkheid over hoe het dat verlies moeten opvangen en welke reguliere taken het dan niet langer uit te voeren heeft. Poppunt is dan weer ongerust dat Kunstenpunt het afsprakenkader niet kan naleven vanwege die zware afslanking.

Die afslanking komt nog eens bovenop de besparing aan het begin van de regeerperiode en de kosten van de fusieoperatie van de drie steunpunten. Kunstenpunt zal zo weer geen werking kunnen realiseren voor de sociaal-artistieke en kunsteducatieve organisaties. Misschien moet er ook gesnoeid worden in de internationale ondersteuning van de beeldende kunsten, podiumkunsten en klassieke muziek. Karin Brouwers noemt het geen voorbeeld van goed bestuur.

Kunstenpunt mist al vier jaar een nieuwe beheersovereenkomst. Waarom duurt dat zo lang en wat is de stand van zaken? Wat met de drie personeelsleden die volgens het afsprakenkader naar Poppunt zouden gaan? Kunstenpunt begroot vanaf januari 2019 geen middelen meer om ze te betalen. Poppunt heeft geen zekerheid over middelen om ze over te nemen.

Wie betaalt de organisatie van de MIA's op 7 februari 2019? Dat is vanaf januari 2019 geen taak van Kunstenpunt meer. Poppunt vraagt 600.000 euro extra subsidies vanaf 2019. Waar moet dat geld vandaan komen?

De cijfers in het ontwerp van begroting worden voor CD&V jaarlijks minder transparant. In welke indexering is voorzien voor de decreten Sociaal-cultureel volwassenenwerk en Amateurkunsten? Is er zicht op de projectmiddelen voor laboprojecten in 2019 in het kader van het decreet Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk? Wat is er beslist over de toekenning van de laboprojecten? Die beslissing was voor november 2018 aangekondigd.

Op pagina 41 van de toelichting bij de begroting CJSM staat dat 100.000 euro van de overgedragen provinciale middelen wordt gecompenseerd naar een project ten bate van Kortrijk. Waarover gaat het?

Op pagina 49 staat dat 500.000 euro van het FoCI wordt gecompenseerd voor de financiering van de World Choir Games. Waarom wordt dat project met FoCI-middelen betaald? Welke gevolgen heeft dat voor de werking?

Dat Vlaanderen de World Choir Games binnenhaalt, juicht Karin Brouwers toe. Die vinden plaats in juli 2020. Er is sprake van verbroedering met Vlaamse koren in Antwerpen en Gent. Het commissielid hoopt dat de intenties niet beperkt blijven tot de steden, daar Vlaanderen ook elders fantastische koren heeft. Welke uitstraling zal het evenement meekrijgen? Zelf hoopt de spreker dat de weerklank tot in de kleinste dorpen reikt.

2.2. Marius Meremans

Marius Meremans kan uit de begroting afleiden dat het cultuurlandschap in Vlaanderen wel degelijk leeft. Ondanks besparingen is een en ander gerealiseerd, met beschikbaarheid van de nodige middelen. Uiteraard kan alles altijd nog beter.

De inhaalbeweging voor erfgoed stemt tevreden. N-VA hoopt die te kunnen voortzetten.

Voor 2018 stond heel wat op de agenda: het decreet betreffende bovenlokale cultuur, een nieuw steunpunt, de gereglementeerde boekenprijs en het nieuwe Circusdecreet. Van sommige zaken moet nog werk worden gemaakt. Hopelijk gebeurt dat met gestage spoed.

Marius Meremans gaat eerst in op het duurzame geïntegreerde kunstenbeleid op lange termijn, met de strategische visienota Kunsten. Op 1 april 2020 zou deze nota een feit moeten zijn en voorgelegd worden. Kunstenpunt moet daarvoor een landschapstekening maken met een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de kunstensector. Hoe verloopt de coördinatie voor die landschapstekening? Wanneer wordt ze verwacht?

Met het extra budget voor de projectenpot komt er dan ook een hoger percentage voor aanvragen. Kan dat gehonoreerd worden?

Volstaat het budget voor buitenlandse presentatiemomenten? Loopt de beoordelingsprocedure goed?

Op pagina 13 van de beleidsbrief komt de dynamische invulling van het nieuwe Kunstendecreet aan bod, met onder meer een aanpak van de versnippering. Er zullen diverse operationele aspecten worden uitgewerkt, zoals de hervorming van de digitale aanvraag en de beoordelingstool KIOSK, hernieuwing van de pool beoordelaars, benoeming van de vaste beoordelaars en aanpassing van het draai-

boek Kwaliteitsbeoordeling van adviescommissie. Hoe verloopt dat traject en wie wordt erbij betrokken?

Marius Meremans gaat ervan uit dat de verbouwingswerken voor het Vlaams Huis voor de Letteren kunnen starten.

Hoever staat het met het actieplan leesbevordering en met het nieuwe reglement voor de tijdschriften?

Pagina 36 van de beleidsbrief vermeldt een uitbouw van een digitaal loket voor cultuurbeleid als bijdrage tot e-inclusie, een vernieuwd samenspel tussen Vlaanderen en het lokale niveau. Cultuurconnect liet een studie uitvoeren naar de wenselijkheid, haalbaarheid, modellen en randvoorwaarden van een gecentraliseerde aanpak van ticketingsystemen voor cultuur- en gemeenschapscentra. Wat waren de belangrijkste conclusies? Worden er acties aan gekoppeld?

Blijft de timing voor de uitrol van een bibliotheekwebsiteplatform gehandhaafd? Wanneer verwacht men de afronding?

Vervolgens gaat het lid in op het civiele perspectief met betrekking tot het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Als 30 procent van de organisaties een negatief advies heeft gekregen, impliceert dat ook dat het advies voor de overige 70 procent positief was. Marius Meremans raadt aan de visitatie zijn werk te laten doen en kijkt uit naar het verslag. In 2019 worden de nodige voorbereidingen getroffen voor beoordeling van de werking van de regio-organisaties Vormingplus.

Sociaal-cultureel volwassenenwerk is een heel ruim begrip. Dat in dat verband 184.000 euro naar journalistieke projecten gaat, roept bij Marius Meremans vragen op. Gaat het om steun aan een opiniërende site, terwijl andere dergelijke initiatieven geen ondersteuning krijgen, dan moet ook voor die anderen steun worden overwogen, eventueel van buiten die subsidiepot.

Binnen de marges van de subsidies voor bovenlokale sociaal-culturele projecten maakt het nieuwe decreet mogelijk dat organisaties vanaf 2018 jaarlijks een subsidie aanvragen. De Vlaamse Regering wil daarmee de laboratoriumrollen met betrekking tot sociaal-cultureel volwassenenwerk stimuleren en inzetten op maatschappelijk innoverende praktijken. Voor 2018 heeft de minister op die manier 824.000 euro ter beschikking. Kan hij een overzicht geven van de desbetreffende projecten en toegekende subsidies?

Marius Meremans hoopt dat het ontwerp van Circusdecreet snel naar het parlement komt.

Wat betreft de amateurkunsten polst het lid naar het startmoment voor de ontwikkeling van een evaluatiekader voor de volgende visitaties. Wordt dat nog afgerond in de lopende legislatuur?

Het stemt de N-VA tevreden dat de regering werk maakt van een gecoördineerd vrijwilligersbeleid en dat ze de gratis verzekering voortzet. Ook de uitbouw van een Vlaams kennis- en expertisecentrum rond vrijwilligerswerk is positief. Op basis van een detailanalyse zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen over de verdere stappen in de richting van een digitaal verenigingsloket. Zijn de resultaten van die analyse, en eventueel ook de conclusies, al gekend? Zullen de verschillende vrijwilligerssectoren deel uitmaken van dat kennis- en expertisecentrum, zonder overwicht van de socialewelzijnssector?

Wanneer verwacht minister Gatz uitsluitsel over de samenwerking tussen en de verduurzaming van de vrijwilligersacademies?

OD 10.2 behelst de rol van de bovenbouw, het herdefiniëren van de koepels en het wegwerken van overlappingen. N-VA wil een efficiënte en effectieve bovenbouw met duidelijkheid over taken en verantwoordelijkheden en zo weinig mogelijk overlapping. De structuren moeten voor de partij nog meer dan vandaag een meerwaarde kunnen opleveren op het terrein en meer effect genereren voor de organisaties die eraan gelinkt zijn.

Ondersteuning van de amateurkunstensector zou voortaan gebeuren vanuit het steunpunt voor lokaal en bovenlokaal cultuurwerk. Dat moet van start gaan op 1 januari 2019. Hoe verlopen de voorbereidingen? Zitten die op schema? Zijn er nog pijnpunten? De spreker refereert aan de opmerkingen van Karin Brouwers bij de afspraken rond de overnames. Hij sluit zich ook aan bij de bekommernissen over Poppunt.

2.3. Tine Soens

Tine Soens maakt een balans op van het beleid van de regeerperiode. In 2014 vloog minister Gatz er stevig in, met zware besparingen in de cultuursector. Cultuur en kunstenorganisaties moesten drastisch snoeien in hun personeelsbestand en verloren heel wat zuurstof. Ambities en doelen leken nog moeilijk bereikbaar.

In deze regeerperiode zijn echter ook mooie dingen gerealiseerd, waaronder:
– de wijzigingen aan het Kunstendecreet;
– de gereglementeerde boekenprijs;
– de broodnodige inhaalbeweging voor cultureel erfgoed.

De structuur van de sector onderging heel wat verandering, met als voorbeelden:
– de afslanking van de provincies;
– het niet langer oormerken van subsidies die in het Gemeentefonds zijn terechtgekomen;
– het verdwijnen van Locus;
– de onduidelijke en volgens sp.a niet zo nodige hervorming van de bovenbouw, het decreet Bovenlokaal Cultuurbeleid en het bovenlokale steunpunt.

Er is stevig gesleuteld aan structuren, wat bij de fragiele cultuursector soms zwaar aankwam.

Net als bij Media en Jeugd ziet het commissielid weer veel goede intenties waarvoor te weinig middelen beschikbaar zijn. De voor 2019 netto beschikbare beleidsruimte van 678 miljoen euro is een toename met slechts 10 miljoen euro. Buiten het paradepaard, de inhaalbeweging voor de erfgoedsector, groeit het budget niet of nauwelijks. Er wordt vooral veel geschoven binnen de begroting. De minister laat ook zaken liggen voor zijn opvolger. Zo is er te weinig werk gemaakt van participatie en het toekomstbestendig maken van de infrastructuur. De sector hoopt intussen dat de hervorming van de bovenbouw niet wordt overgedragen naar de volgende regering. Hij kan decretale rust gebruiken.

De wijzigingen aan het Kunstendecreet zijn een voorbeeld van goede politieke samenwerking over de partijgrenzen heen. Ook de sector werd nauw betrokken. Het decreet is een onmisbaar instrument geworden in de kunstensector. De wijzigingen kwamen maximaal tegemoet aan de noden:
– er ontbrak een landschapstekening;
– er was behoefte aan een betere kennisopbouw bij de beoordelaars;
– de werklast lag te hoog.

Recent maakte sp.a opmerkingen bij de percentages die plots werden opgelegd met betrekking tot de eigen inkomsten van organisaties. Ook de sector vindt het

vreemd dat zoiets plots in het decreet opduikt. Het doet deels afbreuk aan het opgebouwde vertrouwen.

Sinds begin 2018 zijn de provincies niet langer bevoegd voor persoonsgebonden materies, waaronder dus Cultuur. Het Bovenlokalecultuurdecreet moet die situatie opvangen. Het voorziet in een steunpunt in de bovenbouw. Het moet op 1 januari 2019 van start gaan. De minister voorziet volgens pagina 64 van zijn beleidsbrief in 1 miljoen euro, maar in de begroting vindt Tine Soens die niet terug.

Dat de middelen voor Cultuur niet langer geoormerkt worden, blijft sp.a een gemis vinden. De fractie blijft vrezen dat een aantal gemeentes in de volgende legislatuur voorrang zullen geven aan andere aspecten dan investeringen in cultuur.

De hervormingen aan de bovenbouw stonden in het voorlaatste beleidsjaar prominent bovenaan de agenda. Maar de beleidsbrief blijft daarover vrij summier. Sp.a vindt het net als de sector onduidelijk wat er te gebeuren staat. Men weet dat er jobs op de helling staan bij onder meer VVC en De Federatie. Hoe wil minister Gatz zekerheid bieden aan personeelsleden die vandaag niet weten wat hen te wachten staat? Welke concrete stappen zet hij om het verhaal correct af te ronden? Waarom verloopt de praktische uitrol zo stroef?

De 9,6 miljoen euro vormt een verdiende en sterke injectie voor de erfgoedsector. De minister wees op bepaalde strubbelingen, die hij gezien de forse inspanningen voor de sector niet goed begrijpt. Tine Soens vindt het maar normaal dat organisaties die jarenlang met veel te weinig middelen hebben moeten werken, op hun strepen staan.

Het nieuwe Cultureelerfgoeddecreet omvat ook een groot deel over immaterieel erfgoed. De Werkplaats Immaterieel Erfgoed diende een aanvraag in en kreeg een positief advies voor de gevraagde som. De commissie beoordeelde het budget als realistisch in het licht van de doelstellingen en taken. Tot grote verbazing van de werkplaats werd echter een werkingssubsidie toegekend van maar 428.000 euro, minder dan de helft van het oorspronkelijk gevraagde bedrag waarop een positief advies rustte. De werkplaats noemt de subsidie volstrekt ontoereikend om de decretale taken en de ambities waar te maken. Waarom is het zo gelopen? Is de minister nog van plan om doelstellingen en budget op elkaar af te stemmen?

Grensoverschrijdend gedrag kreeg in 2017 plots enorme aandacht toen de 'Me Too'-bom ontplofte. Er kwamen getuigenissen en het parlement heeft er een aparte commissie aan gewijd. De minister wil in 2019 het actieplan voort uitvoeren en onderzoeken welk bijkomend decretaal initiatief eventueel nodig en wenselijk is. Sp.a vindt daarvoor in de begroting Cultuur niet meteen een budget terug. Is dat er en zo ja, hoe groot? Hoe wil minister Gatz ervoor zorgen dat de problematiek ook in de volgende regeerperiode wordt opgevolgd?

De uitrol van de gereglementeerde boekenprijs wil de minister realiseren met een samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de Franse en de Vlaamse Gemeenschap. Dat akkoord zou al ondertekend zijn. Welke timing is voor de uitrol voorzien? Wat is de stand van zaken?

Ook bij de digitalisering van het departement vraagt Tine Soens een stand van zaken.

2.4. Manuela Van Werde

Manuela Van Werde wijst op de fusie van een aantal belangrijke spelers in de kinder- en jeugdfilm in de loop van 2017. Het gaat om distributeur Jekino, de educatieve werking van de vzw Lessen in het Donker en het kinder- en jeugdfilm-

festival. Samen zijn ze nu JEF: het centrum voor kinder- en jeugdfilm. Is er nood aan verdere ondersteuning van het initiatief? Zo ja, logistiek of financieel? Kan het nog groeien? Komt er een evaluatie?

In het kader van het wegvallen van de provinciale werkingssubsidies voor de amateurverenigingen vanaf 2020, vangt het lid op dat er een aparte regeling zou zijn voor amateurs met filminteresse. Zij kunnen voortaan terecht bij het VAF. Dat krijgt daarvoor extra budget vanuit de overgehevelde provinciale middelen. Klopt dat en om hoeveel geld gaat het dan? Is al duidelijk hoe het VAF die middelen zal verdelen?

Voor het operagebouw in Gent zou een ontwerpteam aangesteld worden met het oog op een multidisciplinaire herbestemming. Naast opera en ballet zouden ook andere cultuuractoren er van de infrastructuur en faciliteiten gebruik kunnen maken. Was er overleg met de andere lokale spelers? Beantwoordt dat aan de nood aan podia in Gent?

De fusie van VIAA, PACKED en Lukas, Art In Flanders, die operationeel moet worden vanaf 2019, vindt N-VA positief. Het is een signaal van vertrouwen ten aanzien van het VIAA. De fusie vergt de nodige tijd en zorg omdat elke speler weer zijn eigen rol zal moeten vinden. Is daarvoor in nog extra middelen voorzien? Of zal er op korte termijn een bijstelling nodig zijn?

In 2019 wil de minister ook het traject rond de beheersovereenkomst met de kunstinstellingen blijven opvolgen, in het bijzonder die rond corporate governance voor het jeugdorkestenplan. Waarop doelt de minister precies?

De verzelfstandiging van het KMSKA moet in 2019 worden voortgezet. Datzelfde geldt voor zijn transitie van DAB naar EVA. Zo kan de volledige werking van het museum verlopen via de nieuwe structuur. Er wordt een eerste samenwerkingsakkoord afgesloten met vzw KMSKA.

Met het M HKA wil de minister een beheersovereenkomst afsluiten die de lat voldoende hoog legt als cultureelerfgoedinstelling, met de nadruk op samenwerking en een dienstverlenende rol op landelijk niveau. Wat is de timing voor het samenwerkingsakkoord? Wat worden de krijtlijnen daarvan? Hoe is de planning voor de beheersovereenkomst? Hoe wil de minister de lat voor de cultureelerfgoedinstelling hoog leggen?

Ook Manuela Van Werde wil graag een stand van zaken over het dossier van het Amerikaans Theater.

2.5. Cathy Coudyser

Cathy Coudyser gaat eerst in op de positie van de kunstenaar. Daarvoor zijn heel wat inspanningen geleverd op het Vlaamse niveau: projectsubsidies, beurzen, het doorbraaktraject en de kunstkoopregeling. Dat alles vergt een nauwgezette opvolging en evaluatie.

Onder de kunstkoopregeling ressorteert ook Kunst in Huis, dat aan testfase begint. Er worden vijftien locaties geselecteerd. Hoe gebeurt die selectie?

Er is intussen ook een tweede bank voor de renteloze lening: de cvba Hefboom werd daarvoor aangesteld, maar die maatregel treedt pas in voege in september 2019. Waarom?

Het kunstenaarsstatuut is van wezenlijk belang maar bevindt zich op federaal niveau. Toch dankt het lid de minister voor de geleverde inspanningen. Met de

Franse Gemeenschap zijn gezamenlijke standpunten vooropgezet en is een knelpuntenlijst opgesteld. Bovendien zijn er aanbevelingen aan het federale niveau doorgegeven. De federale ministers van Werk, Sociale Zaken en Financiën moeten daarmee aan de slag. Heeft de minister zicht op de vorderingen? Kunnen er nog in de huidige regeerperiode stappen worden gezet? Zijn er nog mogelijkheden voor vooruitgang? Wat kan de voortgang remmen?

Cultuurloket neemt een belangrijke rol op in het ondernemerschap in de sector, met name in het informeren, het opvolgen van wetgeving en het aanbieden van eerstelijnsadvies of doorverwijzing naar de tweede lijn. Er is een nieuwe beheersovereenkomst. De overname van taken van Kunstenloket is een hele opgave. Tegelijk moet het loket ook samenwerken in een netwerk met diverse andere actoren. Hoe verteert Cultuurloket de omvorming? Hoe ver staat de transitie? Hoe wordt die zichtbaar in de bovenbouw? Daar ontbreekt immers duidelijkheid. Op die manier is het moeilijk om synergie te vinden. In hoeverre lukt dat al?

Cathy Coudyser kaart graag het succes aan van Het Atelier, dat van start ging met een kleine groep, maar intussen een tachtigtal organisaties verenigt. De reacties zijn positief over begeleiding op het terrein. Men beaamt dat de sector zoiets nodig had en dat er potentieel is inzake geefbeleid, mecenaat en sponsoring. Cathy Coudyser acht de tijd rijp voor een evaluatie bij het afsluiten van de eerste editie.

Ook aan LinC hecht het lid cruciaal belang. Het startschot is gegeven. Hoe gaat dit verder?

Event Flanders is een stimulans voor ondernemerschap. Het biedt een kans op professionalisering om zo een echt topevenementenbeleid uit te werken voor Vlaanderen. Terecht zit de coördinatie op het Vlaamse niveau. Zo kan Vlaanderen mee bepalen welke topevenementen belangrijk zijn en hoe het merk Vlaanderen in de verf en op de kaart wordt gezet. Tegelijk geeft het ook een bepaalde dynamiek en stimuleert het zaken zoals de World Choir Games, die de Vlaming doen stilstaan bij zijn rijke koorlandschap.

Na een moeizame start moeten de twee aangekondigde events een mooi traject inzetten. Hoe ziet men de toekomst van het vehikel? De samenwerking tussen de drie departementen lijkt zowel administratief als politiek op één lijn te zitten. Het vehikel zelf moet voldoende autonomie krijgen om kort op de bal te kunnen spelen en geen tijd te verliezen aan administratieve rompslomp.

Cathy Coudyser vindt het goed dat de minister aandacht heeft voor cultural governance in alle dossiers, voor zowel erfgoed als de kunsten. Het behelst weliswaar een lang proces, maar met het potentieel om einde volgende regeerperiode de cultuursector compatibel te maken met de principes van good governance.

Ook op het vlak van alternatieve financiering zijn mooie inspanningen geleverd, met onder meer de kunstkoopregeling, Cultuurloket en de cross-sectorale samenwerking. Samen met PMV zal het beleid nog in de huidige regeerperiode de KPI's onder de loep nemen, veronderstelt de spreker. Hoe zal de verdere samenwerking met PMV verlopen? Hoe zullen de KPI's geïmplementeerd worden?

Wat betreft de taxshelter, heeft Vlaanderen zijn werk gedaan: de knooppunten zijn benoemd en de aanbevelingen opgesteld. Er is ook nauwe opvolging in samenwerking met het federale niveau. Het lid herinnert aan de stelling dat de taxshelter pas een geslaagd instrument kan worden genoemd als grote en kleine organisaties ze benutten, vzw's en andere ondernemingsvormen, commerciële en minder commerciële cultuurorganisaties. Wat is de stand van zaken? Kan het instrument verder uitgerold worden voor de gamessector? Ook de erfgoedsector is vragende partij. Het concept heeft voorts ook potentieel voor grotere organisaties in het

kader van tijdelijke tentoonstellingen. Deelt de minister die mening? Ziet hij nog andere instrumenten van alternatieve financiering voor hun werking?

Wat betreft kunst in de publieke ruimte is er vooruitgang met betrekking tot het Percentagedecreet. Het ontwerp komt naar het parlement. Cathy Coudyser wijst op het cruciale belang van een verdere afstemming met de sectoren. Die wil de minister verwezenlijken door de opbouw van een kennisnetwerk. Er zou een belangrijke rol weggelegd zijn voor het departement. Is er een plan van aanpak?

Ook het proces van totstandkoming van kunst in de publieke ruimte verdient aandacht. De beleidsbrief heeft het over een verkennend onderzoek met deskundigen. Kan de minister dat toelichten? Loopt het onderzoek al en is er een timing vooropgesteld?

Sinds vijf jaar is er een cultureel samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap. Dat is positief voor het uitwisselen van kennis en ervaring op ambtelijk en politiek vlak. Die samenwerking heeft ook geleid tot gezamenlijke standpuntvorming rond bijvoorbeeld de taxshelter. Voorts was er een projectoproep voor culturele organisaties uit de twee gemeenschappen die met elkaar samenwerken. Er is een feest gepland rond het lustrum. Wanneer, en hoe zal het eruitzien? Dat moment biedt een uitgelezen moment om de projecten te evalueren op hun duurzaamheid. Hoe duurzaam zijn de samenwerkingen van de projectoproep gebleken? Gingen ze sectorbreed of waren het voornamelijk kunstenorganisaties? Een evaluatie kan uitwijzen of er bijsturing nodig is, bijvoorbeeld om bredere betrokkenheid van organisaties te bewerkstelligen.

In het Vlaams-Nederlandse project BesteBuren is gebleken welke mooie bottomupsamenwerkingen tussen cultuurorganisaties mogelijk zijn. Vlaamse kunstenaars krijgen presentatieplekken in Nederland en omgekeerd. Dat project is geëvalueerd en de reacties waren zeer positief. Kan men voor de toekomst denken aan meer dergelijke impulsen voor Vlaams-Nederlandse samenwerking?

De letterenfondsen hebben elkaar gevonden via onder meer de Frankfurter Buchmesse. Dat juicht N-VA toe. Voorts zijn er stappen gezet in de reflectieoefening over de vele instellingen voor Vlaams-Nederlandse samenwerking. Daar zijn absoluut nog efficiëntiewinsten mogelijk door meer afstemming. Bepaalde aspecten zijn verankerd in de nieuwe beheersovereenkomsten. In dat geval is opvolging essentieel.

In het kader van het algemene internationale cultuurbeleid wijst Cathy Coudyser op het principe 'follow the actor'. Als bepaalde landen specifiek interessant zijn voor bepaalde deelsectoren, komt het erop aan om daarop in te spelen, uiteraard zonder de duurzame culturele uitwisseling uit het oog te verliezen.

Kunstenaars, cultuurorganisaties en erfgoedorganisaties, vooral die met internationale ambities, moeten beseffen dat ze ambassadeurs van Vlaanderen zijn. Ze dragen dat merk en zijn troeven uit. Hoe kan men daarop sterker inzetten?

De samenwerking met Quebec betreft vooral jeugdtheater. Er is synergie.

Binnenkort trekt minister Gatz naar China en Japan. Welke cultuurorganisaties neemt hij mee? Welke culturele samenwerkingsverbanden zijn er al of wil hij daar in de steigers zetten? Hoe kunnen die duurzaam verankerd worden?

Creative Europe Desk en zijn Vlaamse bureau zijn prima instrumenten om meer Europese subsidies naar Vlaanderen te halen. Er worden op korte termijn onderhandelingen afgesloten. Hoe zal Vlaanderen zijn prioritaire accenten aan de EU meegeven? Hoe kan men ervoor zorgen dat juist die accenten ook uitgerold

worden? Wanneer worden binnen de EU de definitieve middelen bepaald en de nieuwe accenten vastgelegd? Hoe kan men daar in Vlaanderen mee aan de slag?

Cathy Coudyser uit haar dankbaarheid over de inhaalbeweging voor de erfgoedsector. Voor immaterieel erfgoed leverde Vlaanderen een grote inspanning. Het verwachtingspatroon stemde daarmee niet volledig overeen, maar zoiets kan uitgeklaard worden. Samenwerking is mogelijk met alle organisaties die een dienstverlenende rol opnemen en de cultureelerfgoedorganisaties die het immateriële cultureel erfgoed helpen dragen.

Voor de uitbouw van de Collectie Vlaanderen is verwerving van topstukken en sleutelwerken essentieel. Er is sprake van een beperkt onderzoek om eventueel een stichting op te richten. Er zou voldoende interesse zijn, maar verder onderzoek blijkt nodig. Laat de minister dat bijkomende onderzoek van start gaan? Wie moet het trekken? Wat houdt het in en wat wil men specifiek verder onderzoeken? Wordt het onderzoek nog opgeleverd in de lopende regeerperiode?

Ook de bewaaromstandigheden van topstukken en sleutelwerken blijven cruciaal en moeten voldoende aandacht krijgen. Terecht beogen de ministers van respectievelijk Cultuur en Financiën en Begroting nog in deze regeerperiode een regeling voor het in betaling geven van kunstwerken. Hoe wil de minister de privésector en -verzamelaars meer betrekken bij het erfgoed- en het hedendaagsekunstenbeleid?

Voor wat de hiaten in de collectie Vlaanderen betreft, lijkt het zinvol om de opmerkingen van het Rekenhof mee te nemen. Het departement neemt daarin zijn verantwoordelijkheid op. Wat is het actieplan?

Een goed collectiebeleid vergt een goed aankoop- en afstandbeleid. In die zin is nog onderzoek nodig, zowel wat aanpak als knelpunten betreft. Een gecoördineerd plan van aanpak kan ertoe leiden dat collecties ook versterkt worden. Voorziet de minister nog in stappen?

Nog met betrekking tot immaterieel erfgoed zijn de aandacht voor vakmanschap en de progressie op dat vlak een goede zaak. De 107 aanvragen in het kader van het reglement meester-leerling – om vakmanschap naar een volgende generatie door te geven – bewijzen dat er wel degelijk interesse is in de sector. Is de beoordeling van die aanvragen al rond? Wat zijn de resultaten? Wanneer zou de inspiratiedag meester-leerling doorgaan? Op welk concept is die gestoeld? Een goede afstemming met het Departement Economie en Innovatie lijkt aangewezen, en begeleiding noodzakelijk.

Cathy Coudyser ziet geleidelijk ook de toenadering tot en samenwerking met Onroerend Erfgoed groeien, vooral dan op het gebied van de publiekswerking. FARO en Herita vzw werken nauwer samen qua kennisdeling en uitwisseling van goede praktijken. Zelfs op het vlak van archeologie wordt samengewerkt. In dat verband loopt een onderzoek. Wat is de timing? Verwacht men daar aanbevelingen uit te halen? Waarom wordt in dat verband naar Denemarken gekeken?

2.6. Bart Caron

In het algemeen constateert *Bart Caron* een stijging van ongeveer 5 procent van het budget Cultuur van minister Gatz, of zo'n 17 miljoen euro. Die stijging beoordeelt hij zeer positief. De middelen worden vooral voor cultureel erfgoed aangewend.

De voorliggende begroting is er een van verschuivingen en compensaties. Dat maakt de leesbaarheid niet beter. Bovendien zijn heel wat eenmalige bijstellingen

in mindering gebracht. Voor de betrokken organisaties is dat een traject van hoop op voortzetting.

Enerzijds wordt het KMSKA verzelfstandigd terwijl anderzijds nog altijd detailbegrotingen van het cultuurcentrum van Voeren een plaats krijgen in de begroting. Kan er een eenvormige aanpak overwogen worden? De keuze voor verzelfstandiging van een aantal semi- of volledige overheidsinstellingen is legitiem maar moet dan liefst consequent worden doorgetrokken.

Onder het artikel 'tewerkstelling' bij 'beleidswerking en internationaal beleid' zijn een twaalftal compensaties te noteren. Het lid heeft ook de indruk dat de overdracht van de tewerkstellingsmiddelen van de begroting van twee jaar een pot geworden is waarmee andere dingen gebeuren dan tewerkstelling. Het gaat dan onder meer over multifunctioneel gebruik van schoolspeelplaatsen, het project Musica in Alden Biesen, de filmkeuring enzovoort. Op zich is dat niet zo erg, maar vanwaar komt die ruimte? Samen met de compensaties getuigt die werkwijze van een niet zo duurzaam beleid. Het is veeleer een zoektocht naar middelen om een aantal beleidsdoelstellingen toch te halen.

Er wordt 30.000 euro VAK en VEK gecompenseerd voor de kosten van een audit door een onafhankelijke auditeur, zoals vereist door de Europese verordening met betrekking tot het Europees Solidariteitskorps. Waarover gaat dat?

In het kader van het Kunstendecreet is er een budgetverhoging van 1,089 miljoen euro, afkomstig uit diverse bronnen. Waarvoor worden die extra middelen ingezet?

In verband met Cultureel Erfgoed neemt het lid aan dat er 8,950 miljoen euro extra komt uit de algemene middelen. In de tekst is ook sprake van 9,6 miljoen euro. Dat verschil zit ook in compensaties. Kan de minister dat duiden? Wat is nieuw en wat niet?

Onder sociaal-cultureel werk ressorteren het decreet betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk, het Circusdecreet en het decreet betreffende de amateurkunsten. Hoe wordt de indexering daar toegepast? De groepering zorgt voor grote overzichten, maar verhindert het zicht op de details. Worden voor die decreten de werkingsmiddelen, projectmiddelen en personeelsmiddelen volledig geïndexeerd of niet? Zo ja, met hoeveel is dat dan?

In verband met Poppunt leest Bart Caron een ander bedrag dan eerder was vermeld, namelijk 265.000 euro. Kan de minister dat duiden?

Voor het nieuwe steunpunt bovenlokaal cultuurbeleid wordt 188.000 euro gecompenseerd. Op het eind van de regeerperiode heerst enige onrust over de overdracht naar en selectie van medewerkers voor het nieuwe steunpunt, al dan niet vanuit voormalige belangenbehartigers. Zowel het Forum als de VVBAD verliezen hun subsidie. Sommige medewerkers van die organisaties komen mogelijk in aanmerking voor de overdracht. Wie geen beslissing heeft over een nieuwe werkgever terwijl zijn oude werkgever zijn bestaansmiddelen al kwijt is, bevindt zich in een heikele situatie, net als de betrokken organisaties zelf. Bart Caron roept op tot een nette overdracht en duidelijkheid. Wat met de raad van bestuur, waarvan sprake was in het kader van het steunpunt bovenlokaal cultuurbeleid? Wie zetelt daarin? Zijn het mensen uit regio's en steden?

Ironisch genoeg kost de bovenbouw na de herstructurering meer dan ervoor. Op zich is Bart Caron niet tegen een dergelijke verhoging, die zonder indexering al neerkomt op 424.000 euro extra.

De begrotingspost Alden Biesen – daar is een nieuwe directeur van start gegaan – vermeldt een verhoging met 992.000 euro, deels afkomstig uit compensaties. Gaat het om nieuwe en/of duurzame middelen? Is er sprake van een overheveling? Is deze maatregel eenmalig of structureel?

De beslissingen over DAB's als het Masereelfonds en het M HKA kan Bart Caron alleen maar toejuichen.

Met betrekking tot de projecten voor het sociaal-cultureel werk vraagt Bart Caron de verdeling tussen de drie decreten.

Voorts wil het lid toelichting bij het geïntegreerde letterenbeleid en de integratie van jeugd en poëzie, creatief schrijven enzovoort. Hoever staat het daarmee?

Ook Bart Caron vraagt naar de timing in verband met de filmkeuring.

Hoe zit het met de uitbreiding van de taxshelter naar gaming? Zijn er al contacten om die ambitie in 2019 waar te maken? Is er een strategie? Maakt dit streven een kans?

Het FoCI krijgt nogal wat extra middelen voor duurzame infrastructuur. Zijn nieuwe doelstellingen hebben in hoge mate met energiebesparing en duurzaamheid te maken. De eigen infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap vertegenwoordigt nog altijd het grootste deel. De uitvoering van de doelstellingen verloopt gunstig. Groen staat vol achter die keuzes en achter het experiment in de Singel met een energieprestatiecontract. Het is een boeiend streven om de simpele aankoop van stroom, lampen, radiatoren, gas enzovoort te laten plaats ruimen voor pakketten gebaseerd op energiebesparing, -doelen en -meting.

Ook voor het internationale en interregionale project Vlaanderen – Hauts-de-France in Kortrijk brengt Bart Caron waardering op. Het project lokte heel wat mensen. Er blijkt een grote bereidheid om over de grenzen samen te werken rond cultuur.

Wat Cultuurconnect betreft, polst Bart Caron naar de uitleen van digitale boeken. Een eerste project mislukte. Wordt het tweede nog voortgezet?

De spreker steunt dat er een stockverzekering komt, maar betreurt het uitblijven van een indemniteitsregeling. Zal de verzekering ook worden benut?

In verband met de topstukken is het de vraag of de keuze voor een stichting de juiste was. Heeft die keuze te maken met de meerjarige inzet van middelen en overdracht van middelen of met private fondsen?

Welke toekomst is er voor de provinciale erfgoedconsulenten?

Op pagina 54 van de beleidsbrief Cultuur gaat het over dko en amateurkunsten. In de bespreking van het decreet betreffende het deeltijds kunstonderwijs hebben leden van de meerderheid en de oppositie geijverd om de inzet van sterk presterende mensen uit de amateurkunsten, bijvoorbeeld dirigenten, regisseurs en begeleiders, volwaardig te laten meetellen in het keuzevakkenpakket in het dko. Dat staat ook zo in het decreet en wordt uitgewerkt door Onderwijs. Bart Caron is blij dat de samenwerking tussen dko en amateurkunsten versterkt wordt.

Tot slot vraagt het lid aandacht voor de brief van de verenigde belangenbehartigers over digitalisering. Die moet niet worden gelezen als kritiek, maar als uiting van hun bezorgdheid over leesbaarheid, begrijpbaarheid, juiste data en de ontsluiting daarvan, toegang tot de eigen data enzovoort. De eigen administratie wil ook sterk inzetten op dataverzameling om inhoudelijke conclusies te trekken. Bart Caron

dringt aan dat die bezorgdheid ernstig worden genomen en refereert aan de praktische ellende die KIOSK veroorzaakt. Behalve van digitalisering op zich moet ook werk worden gemaakt van de toegankelijkheid, bruikbaarheid en efficiëntie van het digitale materiaal, dat bovendien beleidsrelevante gegevens moet afleveren.

2.7. Antwoordenronde

Als eerste antwoord op de vele vragen meldt minister Sven Gatz dat de nota over de cultuurspreiding te verwachten is in december 2018.

Voor de transitie naar het bovenlokale steunpunt is er een rechtsgeldige vzw onder voorzitterschap van Luc Martens. De namen van de leden van de raad van bestuur worden bezorgd (zie bijlage 9). Initieel is een bevraging naar interesse verricht, gecombineerd met de definitie van nodige en gewenste competentie en expertise. Op korte termijn is een en ander nodig. Het gaat hier om de overstap van een juridisch bestaan als vzw naar een operationeel bestaan. Dat komt pas op kruissnelheid vanaf januari 2019. Er is voorzien in overbruggingsfinanciering, naast de 1 miljoen euro budget die snel voorhanden moet zijn. Men zoekt nog naar een uitvalsbasis.

De volgende weken beginnen tevens de gesprekken over de manier van aanwerven en/of overnemen van mensen. In die overnames laat de minister de autonomie haar rol spelen, maar hebben gesprekken ook uitgewezen dat overgangen van het ene naar het andere steunpunt het behoud van het sociale rugzakje van de betrokkenen zouden impliceren. Daarover leeft ongerustheid als gevolg van mogelijke verschillende inschattingen, die blijk geven van legitiem of politiek voluntarisme. Hoewel dit wordt bekeken, kan de minister nu nog geen volledig uitsluitsel geven. Er moet een praktische en pragmatische oplossing komen voor de gevatte personeelsleden, op zo kort mogelijke termijn. De minister wenst zich daartoe te engageren. Het moet de bedoeling zijn om met de verworven rechten zo goed mogelijk op de nieuwe werkplek terecht te kunnen. Veel heeft inderdaad te maken met cao 32bis. De minister bezorgt de nota die meer duiding kan bieden (zie bijlage 9).

Over het buitenlands beleid en de vertalingen van het VFL krijgt ook de minister de vermelde signalen, maar heeft hij geen zicht op volume, soort werken en dergelijke. Hij is bereid dat met de betrokkenen bekijken, ook in een breder perspectief. Na de besparingsronde kreeg het fonds een mooie uitvalsbasis – ook financieel ondersteund – voor de Frankfurter Buchmesse en het uitloopjaar erna. Er is tevens een inspanning geleverd met betrekking tot de non-fictiebeurzen. Het VFL heeft zeker nog legitieme claims te maken ter versterking, erkent de minister. Hij stelde dat vast naar aanleiding van de top in Middelburg. De verhouding tussen de letterenfondsen van Nederland en Vlaanderen is financieel correct, maar Nederland geeft veel meer uit aan buitenlandse presentaties. Om tot een duurzame verhouding te komen, moeten er conclusies getrokken worden. De vertalingen wil hij in dat kader betrekken. Eerst bestudeert hij die problematiek.

Het dossier Amerikaans Theater neemt enige tijd in beslag omdat alle bestuursmatige en politieke plooien moeten worden gladgestreken. De federale minister van Binnenlandse Zaken is voogdijminister van de Regie der Gebouwen. Hij uit nog altijd de wens om het gebouw ter beschikking te stellen voor een culturele bestemming. Er zijn inhoudelijke voorstudies met de Ancienne Belgique als spil. Tegelijk zijn er ook gesprekken aan de gang met stad Brussel. Het gaat om een belangrijk gebouw op Brussels grondgebied.

Voorts heeft de stad Brussel vriendelijk meegedeeld dat een overheid niet zomaar een instelling kan overdragen zonder voorafgaande marktbevraging. De minister wijst op de ervaringen van de stad Brussel met het Koninklijk Circus. Toen had de stad nagelaten om de verplichte aanbesteding met marktbevraging te doen voor

ze het contract met de Botanique verbrak en een nieuwe uitbater aanduidde, met alle juridische gevolgen van dien. Diezelfde procedures gelden voor het Amerikaans Theater. De minister is in contact met beide overheden om in een inhoudelijk project risico's op juridische procedures te vermijden.

Er zijn hoge kosten aan het gebouw. In tegenstelling tot wat sommigen denken, zijn die middelen er nog niet, maar de Vlaamse Regering heeft duidelijk gemaakt dat ze wil investeren. De stad wil dat ook. Het Amerikaans Theater beschikt potentieel over een groot auditorium voor ongeveer 1000 mensen en daarnaast een kleinere ruimte voor onder meer clubconcerten. Voorts zijn er min of meer bruikbare administratieve gebouwen, cascogebouwen voor bijvoorbeeld kunstenaarsateliers, repetitieplekken en dergelijke. De binnentuin zou men al dan niet kunnen overdekken. In die context valt al eens de naam 'circus'. Het gaat in elk geval om een grote ruimte om in te vullen. Daarom moet het mogelijk zijn om de wensen en beschikbaarheden te verzoenen en er een gezamenlijk project van te maken. De minister verwacht en hoopt op een doorbraak binnen drie maanden.

Digitalisering gaat over de relatie van departement en administratie als dienst- en kennisdeler via digitale processen. Dat is het niveau waarop dit dossier wordt behandeld, al heeft de minister begrip voor de bezorgdheid van het werkveld. Over de inhoudelijke digitalisering van het cultuurbeleid is er een visienota en er worden stappen gezet naar een actieplan. VIAA, PACKED, Cultuurconnect en Publiq geven daar vorm aan. Het is een explicitering van de visienota met actielijnen om op in te zetten. De lancering is voor het voorjaar van 2019. Het debat is nog mogelijk in de huidige regeerperiode maar de operationalisering wordt een opdracht voor de volgende regering.

Voor de fusie tussen VIAA, PACKED en Lukas, Art in Flanders wordt de decretale basis gelegd in het verzameldecreet dat eraan komt. De transitie is opgestart, met een eenmalig transitiebudget van 50.000 euro. Bovendien is in een permanente fusiebonus voorzien van 100.000 euro. Dat scheelt ten opzichte van de budgetten uit de laatste erfgoedronde voor de aparte vzw's. Ook daar zullen efficiëntiewinsten te boeken zijn. Het is de bedoeling om het nieuwe vehikel meer slagkracht te geven. Men gaat er omzichtig mee om, maar de laatste vergaderingen verliepen naar verluidt voorspoedig. De inzet is om alles zo vlot mogelijk te laten verlopen en zo de motivatie hoog te houden.

De ticketingstudie over Cultuurconnect moet de minister zelf opvragen. Hij is bereid ze dan ook te bespreken.

Met betrekking tot de depotinfrastructuur en de visie daarop heeft zich een zekere evolutie voorgedaan. Eerst was er alleen Ieper, toen kwamen Mechelen en Kortrijk erbij. Voor Leuven zijn de middelen voorhanden en lopen er gesprekken. De ambitie is er groot. Vlaanderen voorziet in 0,5 miljoen euro ondersteuning voor de depots, al is dat nergens decretaal bepaald. Er staat ook een bedrag op de lijst voor Limburg, waar eveneens plannen zijn om er uiteindelijk een depotinfrastructuur te realiseren. De plaats is nog te bepalen. De volgende Vlaamse Regering moet dan een meer geïntegreerd depotbeleid kunnen uitwerken en kan de depots meer op elkaar afstemmen.

Over de bezorgdheden naar aanleiding van de eerste visitaties bij het sociaal-cultureel werk houdt de minister de vraagstellers op de hoogte. Het civiel perspectief is een belangrijke sleutel in het sociaal-cultureel werk en het decreet. De minister wil gestaag voortwerken en iedereen de nodige perspectieven bieden. De weg naar 2020 is nog lang.

Voor de amateurkunsten zou de verdeelsleutel tussen de verschillende koepels de komende weken moeten worden vastgelegd. De rest gebeurt in uitvoering van de

transitie van 2019. Meer kan de minister niet toevoegen. Zolang de beslissing er niet is, blijft er enige ongerustheid hangen. Naast het vrijwaren van de talentontwikkeling in de koepels, wil men waar dat past, ook voldoende rekening houden met het wedstrijdelement en zo die provinciale aanpak voortzetten. Concreter kan de minister vooralsnog niet zijn, maar dat kan relatief snel veranderen.

Het departement bereidt het streekgerichte bibliotheekbeleid nog voor. Op 3 december 2018 vindt daarover een studiedag plaats.

Over de gevangenisbibliotheken is het nieuwe convenant pas in 2020 voorzien. Zelf heeft de minister geen indicaties dat er subsidies zouden wegvallen.

Wat betreft de lokale monitoring verwijst de minister naar zijn uiteenzetting en antwoorden in het kader van het jeugdbeleid (zie hoofdstuk IV). Driekwart van de Vlaamse gemeenten is bereid in te stappen in het lokale monitoringproject en dus bereid te blijven monitoren. Met hen zullen verdere tools en resultaten bekeken en beoordeeld worden. Op 15 januari tijdens het Cultuurforum volgt zeker ook een publiek debat.

Over Kunstenpunt en Poppunt zal de minister een tabel bezorgen van wat beide organisaties hadden en wat ze krijgen op basis van wat de minister uit het provinciale niveau heeft kunnen vrijmaken (zie bijlage 9). Na de algemene bovenbouwoefening zijn er meer middelen in de pot. Het was de bedoeling de middelen gelijk te houden en er geen weg te nemen. Door de toevoeging van ex-provinciale middelen is het resultaat een lichte stijging.

De minister wil duidelijk maken waarom een bepaald bedrag van Kunstenpunt naar Poppunt wordt overgeheveld. Dat gebeurde louter op grond van de opdracht die Kunstenpunt rond niet-klassieke muziek had. Het gaat niet om nattevingerwerk. Qua structuur en menselijke omkadering zal het anders moeten. Dat is al met stakeholders besproken. De minister wil Kunstenpunt alvast laten voortdoen met wat het nodig acht. Er is onduidelijkheid bij Kunstenpunt, maar ook interne animositeit in de raad van bestuur en op de werkvloer. Op een of andere manier moeten ze daaruit raken. De minister bezorgt nog nodige informatie aan de commissie (zie bijlage 9).

Hoe werkt de spilindex in de sector van cultuurdecreten en sociaal cultureel werk? Ook dat zal de minister indicatief meegeven (zie bijlage 11).

Voor de projecten sociaal-cultureel werk is de verdeling van de 824.000 euro in een vergevorderd stadium. Er zijn 61 aanvragen ingediend. Daarvan worden er zeven toegekend. De gevraagde bedragen waren vrij hoog. Uiteindelijk moest men zelfs temperen. Het kon niet de bedoeling zijn dat één project bijna de hele pot zou opsouperen. Inhoudelijk blijft men zo dicht mogelijk bij de advisering. Van de zeven projecten gaat het in vier gevallen om nieuwe organisaties die niet structureel gesubsidieerd worden. De andere drie zijn dat wel. Zoals decretaal voorgeschreven, buigt de Inspectie van Financiën zich nog over die verdeling. Dan pas kan ze worden bekendgemaakt.

De verhouding van het budget voor de World Choir Games tot de FoCI-middelen maakt de minister schriftelijk over (zie bijlage 11). De volgende regering zal het extra budget voor de World Choir Games moeten vrijmaken. Dat wordt een nieuwe eenmalige uitgave. Dat engagement is Event Flanders aangegaan.

Het project in Kortrijk waarnaar Karin Brouwers polste, behelst de nasleep van de verdeling van de kosten tussen Kortrijk en Waregem voor Be-Part. Dat staat in het programmadecreet maar is niet eerder toegelicht. Het geld is overgeheveld naar het Gemeentefonds. Voor het bestaande budget van Be-Part moest een verdeel-

sleutel gevonden worden. Kortrijk wilde meer investeren. Dus vroeg minister Gatz of Waregem dat pro rata eveneens kon doen. Het was niet evident om het evenwicht te vinden. De minister heeft uiteindelijk nog een bedrag toegevoegd, ten belope van wat de beide gemeenten inbrachten. Zo kunnen ze verder met meer middelen. De minister hoopt dat ze een modus vivendi vinden om voldoende gezamenlijke ondersteuning te bieden. Hij was aangenaam verrast door het PLAY Festival, waarbij Be-Part nauw betrokken was.

Voor buitenlandse presentaties is het de voorbije jaren gelukt om geregeld wat bij te spekken via eenmalige uitgaven. Het ondersteuningsbedrag voor het buitenlandse presentatiebeleid is al meer dan redelijk, maar voor uitvoering van de krachtlijnen van de nota zal dat bedrag in de volgende regeerperiode nog enigszins moeten stijgen. Er is voorlopig een matching fund met de Franse Gemeenschap en met Hauts-de-France. Voorts is er samenwerking met Nederland. Met Noordrijn-Westfalen lopen er gesprekken, maar vooralsnog niet in het stadium van concrete resultaten. De culturele ruimte vergroten kan niet zonder middelen. Onze artiesten zijn de facto in vele andere delen van de wereld actief.

Wat betreft de benoeming van beoordelaars en voorzitters in het kader van het Kunstendecreet, bespreekt de Vlaamse Regering op 14 december 2018 de volgende stap.

Over het actieplan leesbevordering bezorgt de minister schriftelijk de details (zie bijlage 9).

Het geïntegreerde tijdschriftenbeleid is nog niet zo ver gevorderd als de minister had gehoopt. Op 8 mei 2017 hebben de Vlaamse Gemeenschap, het VFL en koepelorganisatie Folio de overeenkomst getekend die een eerste stap moest zijn naar een geïntegreerde en structurele aanpak van het gesubsidieerde tijdschriftenveld. In uitvoerige gesprekken tussen het VFL, het kabinet en het departement rees echter de vraag of dat wel de meest aangewezen aanpak is. Er waren bezwaren tegen het voorstel om de opdracht aan het VFL toe te vertrouwen. Dan is er voor een overgangsregeling gekozen, in het bijzonder voor de erfgoedtijdschriften in 2019. De regeling wordt voortgezet in het verzameldecreet. De minister wil graag weten waar de knelpunten zaten voor het VFL maar op korte termijn valt dit niet meer te regelen.

Voor vrijwilligerswerk wordt wel degelijk aan het digitale loket gewerkt. Detailinformatie wordt bezorgd (zie bijlage 10).

Over de juiste verhouding tussen het steunpunt vrijwilligerswerk en de diverse subsectoren van het culturele veld zal de minister een schriftelijke toelichting bezorgen (zie bijlage 10). Het gaat dan om het steunpunt met betrekking tot de Verenigde Verenigingen, waarin die sectoren vertegenwoordigd zijn. Die zaak is in beweging met de nodige progressie.

Met de werkplaats immaterieel erfgoed zijn gesprekken gepland. De minister refereert aan wat hij zei bij de bespreking van de erfgoedronde.

Voor de aanpak van grensoverschrijdend gedrag worden middelen vrijgemaakt, met name 100.000 euro voor onder meer de ombudsfunctie. Inhoudelijk is de aanpak vanuit Cultuur en Media drieledig. Op microniveau gaat het om vorming voor zoveel mogelijk organisaties, en de oprichting van aanspreekpunten binnen die organisaties. Eigenlijk verplicht de sociale wetgeving de organisaties daar al toe, opdat ze voldoende gewapend zijn en de detectie vlot kan gebeuren. Op mesoniveau betreft het de installatie van een ombudsfunctie voor de sector. Die wordt voorbereid door het departement en zou begin 2019 operationeel moeten zijn. De middelen zijn vrijgemaakt. Op macroniveau lopen er gesprekken met vooral

Welzijn om het nummer 1712 aantrekkelijker en toegankelijker te maken. De grote uitdaging bestaat erin om de schakeling tussen die drie niveaus te realiseren. Een klacht op eender welk van die niveaus moet tot opvolging leiden. Ook daarvoor is in middelen ter ondersteuning voorzien.

Het samenwerkingsakkoord over de gereglementeerde boekenprijs zit in een laatste fase van juridische en administratieve afwikkeling. Dan zal er ook een waterdichte regeling zijn voor Brussel. Er is veel gepraat met de gemeenschappen en de federale overheid. Uiteindelijk stelde de Raad van State dat er alsnog een federale wet zou moeten komen. Er is echter geopteerd om in de plaats daarvan met het samenwerkingsakkoord voort te gaan, waardoor zowel het grondgebied als de problematiek afgedekt zijn.

De minister vraagt om de organisatie JEF voldoende tijd te geven met betrekking tot filmeducatie. Het vergt tijd om te achterhalen of verdere ondersteuning nodig is en om een en ander te evalueren. Binnen de publiekswerking van het Filmfonds is 605.000 euro structureel voorbehouden voor JEF, naast de 240.000 euro die ter beschikking was gesteld voor het initiatief van de Filmclub. De organisatie kon dus een mooie start nemen.

Voor onder andere de filmgerelateerde amateurkunsten zijn de middelen vanuit de provincie overgedragen naar het Filmfonds. Het gaat in totaal om 450.000 euro provinciale middelen voor film, waaronder zowel structurele als projectsteun. Ook daarvan kan detail bezorgd worden (zie bijlage 9).

Over het jeugdorkestenplan is inderdaad nog weinig gecommuniceerd, geeft de minister toe. Hij geeft graag een stand van zaken. De audities voor het Youth Orchestra Flanders zijn in september gehouden, gecoördineerd door Brussels Philharmonic en Antwerp Symphony Orchestra. De betreffende musici zullen deelnemen aan de projectweken van het preprofessionele orkest in februari onder leiding van Brussels Philharmonic. In augustus doen ze dat bij de Antwerpse tegenhanger. De eerste concerten beginnen vanaf half februari. De zichtbare resultaten komen er dus aan.

Wat zijn de realisaties van de provinciale jeugdorkestwerkingen? Antwerp Symphony Orchestra werkt met de bestaande jeugdorkestwerking AMAJ. Het vroegere Jeugd- en Muziekorkest van Antwerpen maakt onder die vleugels een doorstart als Jong Symfonisch Antwerpen. Op 4 november had dit orkest voor het eerst een volledige bezetting. In het voorjaar van 2019 zetten ze een nieuw project in de steigers.

Symfonieorkest Vlaanderen gaat met een thematisch projectorkest voor Oost- en West Vlaanderen van start voor drie of vier jaar, en altijd gefocust op het werk van één componist. Voor de volgende jaren is dat Beethoven.

Brussels Philharmonic neemt BOENK! onder zijn vleugels, het symfonisch jeugdorkest van Brussel.

Men zoekt nog naar een Limburgse oplossing. Het is zaak een gebiedsdekkende ondersteuning te verzekeren. Er zijn al gesprekken geweest met voorzitter Willy Claes.

De nieuwe samenwerking voor het M HKA in functie van de nieuwe subsidies wordt op zeer korte termijn bekeken. Voor het KMSKA liggen eerst nog een aantal administratieve etappes voor de boeg. De statuten van het uit te kantelen KMSKA zijn opgesteld, net als de aanpassing van de besluiten. In een volgende fase moeten voor die aparte juridische entiteit bestuurders worden aangeduid. Dat kan nog een zekere tijd duren.

Wat betreft de kunstkoopregeling en haar pilootfase bezorgt de minister alle details (zie bijlage 9). De pilootfase zal op het terrein alvast voelbaar zijn doordat het niet gaat om een of twee projectjes, maar een fase is die al op halve kracht vaart.

Hefboom zal pas in de tweede helft van 2019 kunnen worden ingeschakeld voor de kunstkoopregeling. Dat heeft te maken met de FSMA-licentie.

Ook over de federale aanpassingen aan het statuut van de kunstenaar kan de minister schriftelijk informatie bezorgen (zie bijlage 9). De Vlaamse en Franse Gemeenschap hebben samen een heel traject afgelegd om een gemeenschappelijke invalshoek en actiepunten voor te leggen aan het federale niveau. Dat initiatief is positief onthaald door federaal minister Kris Peeters. Er moeten nog gesprekken volgen met onder meer de sociale partners, en vervolgens is het financiële plaatje aan de orde. Dat ligt federaal ter discussie. Vraag is of dat op korte termijn nog kan.

Voor Cultuurloket zijn de middelen gevoelig toegenomen. Na een inloopjaar verwacht men nu ook resultaten op het terrein. Er zijn intussen collectieve opleidingen met Scwitch, Flanders DC en het steunpunt. Om de dienstverlening beter in de verf te zetten, is men van plan een nieuwe website online te brengen. De beschikbare middelen maken een regiowerking mogelijk. Er is sprake van verder onderzoek in samenwerking met Universiteit Antwerpen en IDEA Consult naar een ondernemende cultuursector. Het is de bedoeling een nulmeting te doen van het ondernemerschap in de Vlaamse cultuursector. Resultaten verwacht de minister eind maart 2019.

Over de cultuurkredieten zouden opleidingen georganiseerd worden en wordt er communicatie vooropgesteld. Dat gaat over de aansluiting van de hefboomkredieten, microkredieten tot 100.000 euro, en PMV. Met PMV is men in gesprek. Het idee achter de opleidingen luidt ‘geen lening zonder training’. Sommige mensen, vooral starters, beseffen onvoldoende dat een lening ook echt moet worden terugbetaald.

In de zomer van 2018 is de beheersovereenkomst met Hefboom afgesloten. Cultuurkredieten zijn rentevrij tot 50.000 euro en rentearm tot 100.000 euro. De kunstkoopregeling maakt daarvan deel uit, als specifiek product. Het Gevolg kreeg als eerste cultuurorganisatie een cultuurkrediet toegekend. Er zijn al verscheidene dossiers in behandeling. De kredietpolitiek is goedgekeurd door de raad van bestuur en de stuurgroep. Cultuurkredieten en kunstkoopleningen zijn vooralsnog niet mogelijk voor natuurlijke personen omwille van de FSMA-licentie. Die mogelijkheid wordt voorbereid.

Op 1 januari 2019 treedt de nieuwe beheersovereenkomst met PMV in voege. Ze loopt tot 2023. De laatste gesprekken zijn aan de gang.

Het Atelier met zijn friendraising noemt de minister een succes. 84 organisaties volgden de opleiding, meer dan verhoopt. In 2019 start het tweede jaar van het vormingstraject. Dat gaat verder en zal een versterking betekenen qua kennisverwerving.

LinC is uit de startblokken geschoten. Het gaat om LinC Lage Landen, een cultureel leiderschapsprogramma van drie jaar, met elk jaar tien Vlamingen en tien Nederlanders. Er was een eenmalige subsidie van 375.000 euro. Het programma loopt in een samenwerking tussen Antwerp Management School en Universiteit Utrecht. Men gaat ervan uit dat een vervolgeditie mogelijk is. Minister Gatz is in elk geval in gesprek met de Nederlandse minister van Cultuur en Onderwijs met het oog op een mogelijke Nederlandse financiële input. Een evaluatie van het eerste jaar moet inzicht brengen.

Over Event Flanders kan de minister alleen meegeven dat het op gang komt. Toerisme profiteert mee, maar de organisatie brengt ook geld in het laatje voor de lokale economie. Bovendien zet ze de zichtbare troeven in de kijker. Het is te vroeg voor conclusies.

In het kader van de taxshelter lopen er nog gesprekken over diverse zaken. Begin 2019 wil de minister alvast de evaluatie van twee jaar taxshelter maken met de commissie. Naast het puur financiële aspect gaat het ook om de vraag of genoeg kleinere organisaties de weg vinden en er baat bij hebben. Over uitbreiding naar de gamessector kan alvast intern gepraat worden. De minister heeft geen zicht op eventuele initiatieven ter zake van de huidige federale regering. Daar zijn nog andere katten te geselen. Door de verlaging van de vennootschapsbelasting vermindert de nood aan fiscale optimalisatie bij bedrijven, terwijl juist daarin de aantrek van de taxshelter zat.

Daarnaast is er een technisch-juridisch probleem met betrekking tot de kmo's. Er lopen gesprekken met de federale overheid om dat moeilijke euvel te verhelpen. Daarop kan de minister geen timing zetten. Er is ook een samenwerkingsakkoord in de maak over meer lopende zaken. Zolang de taxshelterkoek nog toeneemt, kan aan uitbreiding gedacht worden. Indien dat niet langer het geval is, moet de zaak opnieuw bekeken worden. Minister Gatz hoopt dat het plafond nog niet is bereikt.

Kunst in de publieke ruimte kende een grote doorbraak. Het mee-investeren was gekend bij onder meer Welzijn. Intussen is voor nieuwbouwprojecten ook een deal met Onderwijs gesloten. Minister Crevits vreesde voor het draagvlak in kleinere projecten. Er zijn adviezen van de SARC en de SAR WGG. Na de tweede principiële goedkeuring gaat de tekst naar de Raad van State. Daarna wordt de inwerkingtreding van het decreet voorbereid. De minister hoopt dat vanaf 2019 de eerste projecten zichtbaar worden.

Op 15 februari 2019 vieren de Vlaamse en Franse gemeenschappen samen feest en wordt tegelijk een evaluatie voorgelegd. Dan moet blijken of het matchingfund in de diepte heeft doorgewerkt. De dynamiek is groot. Nog in het kader van het internationale cultuurbeleid is voor de Vlaams-Nederlandse samenwerking een herijking gebeurd van de werking van de zes grotere Vlaams-Nederlandse instellingen. Er wordt op geregelde tijdstippen in overlegmomenten voorzien om de dynamiek vlot te houden. Of er ook opnieuw met matching funds moet worden gewerkt, laat de minister in het midden.

Minister Gatz hoopt in China en Japan vooral veel te leren en contacten te leggen voor de sector. Hij reist in een heel nieuw concept van culturele handelsmissie via een open call, waarbij is nagegaan welke organisaties kunnen meegaan. Voor de tien uitgekozen organisaties is er een vergoeding in de reiskosten. De delegatie is nog licht uitgebreid met mensen die bereid waren de reis zelf te betalen. Er zijn twee aparte delegaties in Beijing en Tokio. Er staan heel wat werksessies op het programma met de ontvangende delegaties. De minister bezorgt de lijst van deelnemers en de planning (zie bijlage 9). Doel is blijvende samenwerking te realiseren, of het nu gaat over beeldende kunst in Japan of een film over Jommeke in China.

De stand van zaken rond Creative Desk Europe wordt schriftelijk bezorgd (zie bijlage 9).

De topstukkenkwestie en de erfgoedstichting bevinden zich nog altijd in de verkenningsfase. PMV en op de achtergrond enkele partners uit het bankwezen tonen belangstelling om mee te werken. Doel van de stichting is dat mensen, zelfs collectief, investeren in kunstwerken. Iets gelijklopend is bij Brussels Philarmonic op kleine schaal vast te stellen: mensen investeren er in instrumenten. Van zodra

bepaalde mensen enig kapitaal bezitten, ontstaat die bereidheid. Uit een peiling bij bancaire partners bleek relatief veel interesse om gezamenlijk topstukken en sleutelwerken te kopen. Er loopt bijkomend onderzoek over de randvoorwaarden. Een advocatenkantoor buigt zich over de kwestie en levert zijn bevindingen eind december 2018 af. Een gesprek met betrokkenen is mogelijk. De minister ziet er wel mogelijkheden in.

De procedure voor een stockverzekering leverde niet het verhoopte resultaat. Er is geen enkele partner bereid gevonden om in te tekenen op de aanbesteding. Men wil geen risico nemen als slechts een deel van de museumwereld instapt. Er zijn vooralsnog geen hefbomen om de verplichting te veralgemenen voor de hele sector.

Met betrekking tot de inbetalinggeving van kunstwerken voert minister Gatz intensieve gesprekken met de minister van Financiën en Begroting. Een aantal elementen moeten in rekening worden gebracht, zoals wat er te toen staat als de ingebrachte kunstwerken veel meer waard zijn dan de verschuldigde erfenisrechten. Het kan ook weer niet de bedoeling zijn dat de overheid moet betalen aan de erfgenaam. Dus is er beslist een cap in te voeren.

120 procent aftrekbaarheid ligt moeilijk, maar werkt in Groot-Brittannië en Nederland als stimulans om een deel van de erfenis af te betalen met kunstwerken. Daarover lopen gesprekken.

Er is ook onderzocht om hoeveel gevallen per jaar het gaat. Extrapolaties uit Nederland leren dat het vrij beperkt blijft, met minder dan tien gevallen per jaar. De minister houdt de commissie op de hoogte.

De ambachten en het vakmanschap zijn een onverhoopt succes, met 107 aanvragen. Het gaat vaak om heel diverse ambachten. Men wacht op het verslag van de Inspectie Financiën. Men kon hoe dan ook relatief veel projecten accepteren. In 2019 komt er een tweede oproep.

De samenwerking met Onroerend Erfgoed zal de minister schriftelijk toelichten (zie bijlage 9).

De inkanteling van gesco's en DAC's was een opportuniteitskeuze. Men heeft die werktrajecten voortgezet omdat ze integraal aan een structureel ondersteunde organisatie en een decreet te koppelen waren. Ook de verhoudingen kloppen. Sommige organisaties hadden wel heel veel medewerkers met een dergelijk statuut. Niet alles wordt dan weggenomen, maar het aantal wordt wel in verhouding tot andere spelers gebracht. Op enkele zogenaamde pitadossiers na – waarvoor ad-hocoplossingen zijn gevonden – wist men dat met de afbouwprocessen extra middelen zouden vrijkomen. Zo zijn enkele miljoenen euro vrijgekomen waarmee onder meer de projecten voor erfgoed zijn vrijgegeven. Ook in dat verband kan een detail bezorgd worden. Die instroom is zowat afgelopen.

De bespreking van de VAK-VEK-kredieten en het EU-solidariteitskorps bezorgt de minister nog, net als de bestemming van de verhoging met 1,089 miljoen euro voor de kunsten (zie bijlage 11).

Het verschil tussen de 8,9 miljoen euro binnen cultureel erfgoed en de 9,6 miljoen euro waarvan sprake, zit bij het krediet van M HKA. Het is degelijk 9,6 miljoen euro aan vers geld.

De bestaande kredieten voor Alden Biesen zijn voortgezet, met her en der een lichte verhoging van de dotatie voor een samenwerking met Musica. Het perso-

neel is financieel overgeheveld. Er wordt een fiche over Alden Biesen bezorgd (zie bijlage 11).

De minister zal ook enige toelichting laten afleveren bij de stand van zaken van het proefproject met de vijf bibliotheken en de digitale uitlening. Ook hij wil weten of dat proefproject klaar is voor opschaling. Een bibliotheek die niet betrokken was, liet weten dat er meer vraag kwam.

Ten slotte zal de minister ook de provinciale erfgoedconsulenten schriftelijk toelichten.

Bart Caron peilt nog naar het personeel dat bij belangenbehartigers en steunpunten wegvalt. Wordt iedereen daarvan op een of andere manier opgevangen?

Minister *Sven Gatz* zit wat gewrongen met de inhoud van cao 32bis, maar het is wel de bedoeling die vraag positief te beantwoorden. Ze ligt ter bespreking voor bij Luc Martens en het departement. Samen zoeken ze naar de beste oplossing, zonder onduidelijkheden te laten bestaan.

IV. Jeugd

1. Toelichting

1.1. Begroting Jeugd

Zie hoofdstuk II.1.1.

1.2. Beleidsbrief Jeugd 2018-2019

Minister *Sven Gatz* vermeldt zes clusters van zijn beleidsbrief Jeugd (*Parl.St.* Vl.Parl. 2018-19, nr. 1723/1):
– diversiteit in het jeugdwerk;
– het brede jeugdbeleid in Vlaanderen;
– gecoördineerd vrijwilligersbeleid;
– investeren in het brede jeugdwerk;
– overheveling van provinciale taken;
– kindvriendelijke gemeenten.

1.2.1. Diversiteit

Er wordt volop gewerkt aan de diversiteit in en van het jeugdwerk. Na een goede voorbereiding met eigen initiatieven en initiatieven van de sector, wordt nu het masterplan Diversiteit uitgevoerd, waartoe de sector zich zelf verbonden heeft. Dat masterplan:
– bevat ondersteunende maatregelen;
– maakt werk van sociale integratie;
– detecteert onderzoeksbehoeften;
– verbreedt het thema tot de volledige sector en het internationale niveau.

Zestien projecten krijgen 1 miljoen euro om bijkomende stappen in de diversiteit te zetten. Dat betekent niet dat de diversiteitsoefening tot die projectoproep beperkt blijft. De sector heeft zich tot doel gesteld dat ook in de reguliere werking diversiteit te integreren. Doel is dat het jeugdwerk zich blijft richten tot de jeugd in het algemeen, dus ook jongeren met beperkingen, van welke herkomst of sociale laag ook.

Nuttig is ook het Jeugdwerk voor Allen en het Vlaams netwerk dat daarrond gecreëerd is. Vlaanderen heeft dat goed werkende onderdeel van de provinciale werking

met plezier overgenomen. Het bekijkt nu hoe het die werking, in relatie tot het bovenlokale jeugdwerk, regionaal en lokaal kan versterken.

Met het project Bruggenbouwers is gewerkt aan de kennisversterking van de sector. Het diversiteitsbudget is daarvan eigenlijk de voortzetting. De begeleidingsopdracht om de kennis in de sector te verspreiden zal begin 2019 afgerond zijn door de Artesis Plantijn Hogeschool. Het is noodzakelijk die kennis te blijven verspreiden. De masterclass #krachtvandediversiteit, een andere interne vorming van de sector, vindt plaats op 17 januari 2019. Voorts is er opnieuw een Dag van de Diversiteit.

1.2.2. Breed jeugdbeleid

Met het brede jeugdbeleid in Vlaanderen bedoelt de minister het Vlaams Jeugd- en Kinderrechtenbeleidsplan. In de commissie is de optie besproken om het aantal prioriteiten kleiner te maken en ze zo dieper te kunnen uitwerken. Dat betekent niet dat er geen andere actiepunten mogelijk zijn. Zo zal de minister bij zijn collega's waar nodig blijven aandringen dat ze het jeugdbeleid ondersteunen.

De voorbereidingen lopen en zullen uitmonden in het grote prioriteitendebat in april 2019. De volgende minister van Jeugd zal met de conclusies daarvan aan de slag gaan. Minister Gatz hoopt dat de tevredenheid van sector en parlement over de bijgestuurde aanpak groter zal zijn dan de twijfels bij het lopende plan.

1.2.3. Gecoördineerd vrijwilligersbeleid

Het gecoördineerde vrijwilligersbeleid is niet alleen belangrijk voor Jeugd maar voor de hele culturele sector. De voorbije jaren zijn op dat vlak belangrijke stappen gezet, maar het is zaak voort te werken aan een beter wetgevend kader en statuut en aan betere informatie en ondersteuning over de Vlaamse, federale en lokale regels.

De vrijwilligersverzekering, die is overgenomen van het provinciale niveau, zal een bijkomende service zijn. Daarnaast is het Vlaams steunpunt voor vrijwilligerswerk versterkt. Voorheen was er voor de coördinatie van het vrijwilligerswerk ongeveer 170.000 euro beschikbaar. Nu is dat ongeveer 420.000 euro. Daaraan wordt nog eenmalig 121.000 euro toegevoegd voor het onderzoek of een digitaal instrument de plan- en de regellast voor vrijwilligers zou kunnen beperken.

Voor de opstart van het digitale platform dat de procedure voor aanvraag en afhandeling van de gratis vrijwilligersverzekering automatisch afhandelt, wordt eenmalig 250.000 euro vrijgemaakt.

Samengevat zijn er meer coördinatie, gerichtere doelstellingen, meer middelen en een sterkere digitale dienstverlening. Het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk is geëvolueerd naar een expertisecentrum met als opdracht:
– de transversale ondersteuning van vrijwilligers, verenigingen en overheden;
– de promotie van en sensibilisering voor vrijwilligerswerk in de verschillende sectoren;
– het bijhouden en promoten van een vrijwilligersvacaturedatabank;
– het eerste aanspreekpunt zijn voor vragen en klachten.

1.2.4. Investeren in het brede jeugdwerk

De voorbije jaren kon de minister 43 procent meer middelen vrijmaken voor de jeugdhuizen. In 2015 werden met 2,42 miljoen euro 56 bovenlokale jeugdhuiswerkprojecten over ondernemerschap en artistieke expressie gesteund. Nu bedraagt de

subsidie 3,47 miljoen euro voor 83 projecten. Vanaf 2019 wordt dat beleidskader in het decreet betreffende het bovenlokale jeugdwerk geïntegreerd.

Voorts vermeldt de minister:
– de projectoproep sociale integratie, met als resultaat zestien projecten ten belope van 1 miljoen euro;
– de net gelanceerde projectoproep van de bewegingsvriendelijke en gedeelde schoolspeelplaatsen onder begeleiding van de Ambrassade en MOEV.

In uitvoering van het masterplan bivakplaatsen wordt er geïnvesteerd in tenten. Vlaanderen beschikt nu over het grootste aantal tenten sinds tien jaar. Op vraag van de jeugdsector wordt er geopteerd voor meer seniortenten in plaats van patrouilletenten. Die tenten zijn multifunctioneler en groter. Er wordt gekeken hoe de digitale procedure voor de uitleendiensten voor de jeugdverenigingen te verbeteren.

Het kampcharter is een engagementsverklaring van gemeenten, jeugdkoepels en verhuurders. Er wordt nu gewerkt aan het stroomlijnen van de intenties van alle partijen.

Waar mogelijk en nodig blijft de minister investeren in bovenlokale infrastructuur, recent in de Kalei in Dilsen-Stokkem.

Er zijn nog pijnpunten. Om de afvalomhaling op kamp te verbeteren, wordt een proefproject overwogen. De toeristentaks is nog niet overal afgeschaft. De minister gaat na hoe die gemeenten te overtuigen. Ook voor een betere informatie aan de landbouwers tracht de minister de nodige informatiekanalen op te zetten. Voorts zal de minister de aanpassing van het Veldwetboek inzake kampvuren nauwgezet opvolgen.

1.2.5. Overheveling van provinciale taken

Vlaanderen zal Jeugdwerk voor Allen en de subsidies aan jeugdhuizen integreren in het decreet betreffende het bovenlokale jeugdwerk. Voor de jeugdhuizen is dat een voortzetting van de bestaande situatie, zij het met meer middelen.

De minister verwacht heel wat van een nieuwe oriëntatie van Jeugdwerk voor Allen met onder meer jeugdwerkinitiatieven voor kinderen en jongeren met een beperking of een maatschappelijke kwetsbaarheid. Als het beleid dat mocht nalaten, zou de sector hem daar wel aan herinneren. Daarnaast zal de minister extra ruimte maken voor vernieuwende bovenlokale jeugdwerkinitiatieven.

Voor de verankering van het lokale jeugdwerkbeleid na de overheveling van provinciale middelen maakt de minister gewag van enkele interessante verwezenlijkingen op het vlak van monitoring.

1.2.6. Kindvriendelijke gemeenten

De verdere uitbouw van het label kindvriendelijke stad of gemeente staat nog op de agenda, waarbij het de bedoeling is dat meer gemeenten deelnemen. De Ambrassade en de VVJ hebben met het project Debattle een interessante rol gespeeld bij de voorbereiding van de recente gemeenteraadsverkiezingen.

De minister juicht tot slot toe dat naast de relevant blijvende jeugdraden nieuwe, complementaire vormen van participatie ingang vinden. Die evolutie zal deel uitmaken van de discussies over de éénmeting van het lokale jeugdwerk en de volgende meting, de zogenaamde tweemeting, waarvoor de opdracht nu uitgeschreven wordt. Die meting zal gaan over de periode 2019-2020.

2. Bespreking

2.1. Tine Soens

Tine Soens is blij dat jeugdmaps.be, waarvoor ook haar fractie gepleit heeft, er eindelijk is. Ze vraagt de minister erin te investeren zodat de resterende mankementen weggewerkt worden en geen mensen afschrikken.

Wanneer valt het onderzoek van de Ambrassade over jeugdwerk en de publieke ruimte te verwachten?

Hoe ver is het vervolgtraject gevorderd van de knelpuntennota over de subsidiëring van hostels, jeugdverblijven en dergelijke, dat zou moeten leiden tot een nieuw decreet?

Voor het masterplan Bivakplaatsen, uitgevoerd door de taskforce Bivakplaatsen, komt er een monitoringtool. Wat precies zal gemonitord worden? Tine Soens vroeg de minister al een lijst van gemeenten met een kampcharter en de inhoud daarvan. Ze vraagt nu om dit gemeentelijke beleid te monitoren.

De minister zal de voorraad aan tenten op peil te houden, maar het commissielid ziet dat er geen extra middelen vrijgemaakt worden terwijl er nog steeds een tekort is. Het reservatieprogramma voor kampeermateriaal werd dit jaar geëvalueerd en aangepast. Wat waren de knelpunten? Zijn alle problemen opgelost?

Het proefproject kampvervoer, dat onder het Masterplan Bivakplaatsen valt, zou duurzaam verankerd moeten worden. Tine Soens heeft al schriftelijk gevraagd hoe dat proefproject geëvalueerd is en hoe het verder zal aangepakt worden (*Schriftelijke vragen* Vl.Parl. 2017-18, nr. 1147, aan minister Ben Weyts). Graag wil ze ook wat meer informatie over de train-de-trainer jeugdlokalen voor jeugdwerkers.

De minister beloofde eerder de procedure om jeugdlokalen energiezuiniger te maken te evalueren. Wat is de uitkomst?

Vorige maand was er een projectoproep in het kader van het Europees Solidariteitskorps. Wat is de stand van zaken?

Minister Gatz vermeldt een stabiel budget voor de jeugdverenigingen, maar vindt tegelijk dat er meer jeugdwerk nodig is en dat de samenleving meer moet investeren in kinderen, jongeren en jeugdwerk. In de begroting dalen die middelen zelfs. Een publicatie van de Ambrassade subsidiëren zal niet volstaan.

De minister steunt het Vlaams netwerk van kindvriendelijke steden en gemeenten. Wat is de bedoeling van dat netwerk?

De resultaten van de eenmeting waren niet schitterend, zeker niet de participatie van kinderen en jongeren in het lokale beleid. Tine Soens hoopt dat de tweemeting in 2019-2020 betere resultaten zal opleveren. Zo niet pleit ze om in te grijpen en die participatie een boost te geven.

Wat is de rol van de Vlaamse Jeugdraad in het participatief traject voor jongeren in Brussel?

Het lid komt tot het onderwerp regulitis. Ze wijst op het pleidooi om de btw op renovatie van jeugdlokalen van 21 naar 6 procent te brengen. De minister beloofde dat volgend jaar te onderzoeken, maar vermeldt het niet in zijn beleidsbrief. Is hij dat nog van plan? Waarom staat het niet in de beleidsbrief?

Met welke maatregelen voor ogen laat de minister onderzoeken hoe JoKER te versterken valt?

Jeugdorganisaties weten nog niet welk integriteitsbeleid van hen verwacht wordt. Hoe zal de minister dat oplossen?

Tine Soens vraagt inzage in de vragenlijst voor de Participatiesurvey 2019.

Ze kijkt voorts uit naar de studiedag over het onderzoek 'vrije tijd van jongeren in migratie'.

Wanneer wordt het proefproject jongerenwelzijn en jeugdwerk afgerond en wanneer zijn de resultaten te verwachten?

In de doelgerichte samenwerking is het vernieuwde JKP van groot belang, vandaar de vraag naar een stand van zaken. Komt er een apart budget voor het JKP? Wat zijn de prioriteiten? Hoe wordt het aangepakt?

Tine Soens besluit haar opmerkingen over de beleidsbrief met enkele zaken die ze erin niet terugvond.

Over de digitalisering van het beleidsdomein heeft de Vlaamse Jeugdraad een open brief gepubliceerd. Wat is de reactie van de minister?

De minister antwoordde eerder dat het KeKi en de Ambrassade op basis van de resultaten van het Jeugdwerkcongres in het najaar de behoefte aan expliciete reflectietools of methodieken of vormingen over kinderrechteneducatie zouden bekijken. Wat is de stand van zaken?

In verband met de begroting vraagt Tine Soens welke invloed de compensaties en bijstellingen onder 'beleidswerkingen internationaal beleid ondersteunen, beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie' op het Jeugdonderzoeksplatform hebben.

Ze vraagt ook meer informatie over de 30.000 euro compensatie voor het Europees Solidariteitskorps, ter financiering van de auditopdracht door een onafhankelijke auditbody, zoals vereist in de Europese verordening.

Het lid wil de precieze gevolgen kennen van de compensaties op het FoCI. De indexering levert het landelijk jeugdwerk 309.000 euro op, maar de compensaties bedragen 422.000 euro zodat de structurele ondersteuning van de jeugdorganisaties uiteindelijk zelfs kleiner wordt. Dat betreurt Tine Soens, die de minister dan ook een reactie vraagt.

Ook naar aanleiding van de begroting vraagt Tine Soens ten slotte extra budget voor de aankoop van tenten.

2.2. Lionel Bajart

In het begin van de regeerperiode klonken er doemberichten over op zwart zaad gezet jeugdwerk, maar daarvan is niets in huis gekomen, constateert *Lionel Bajart*. Integendeel werd steeds meer geld in het jeugdbeleid geïnvesteerd.

Voor Open Vld legt de minister de juiste accenten door zijn aandacht te focussen op een diverser jeugdwerk en beter ruimtegebruik. Het jeugdwerk bereikt sommige groepen in de samenleving moeilijk: kinderen en jongeren met een migratieachtergrond, met een handicap, met financiële beperkingen. Het is uiteraard geen sinecure om bepaalde drempels te overwinnen, maar het gesubsidieerde jeugdwerk moet de principes van de redelijke aanpassingen toepassen. Het streefdoel blijft

een inclusief jeugdwerk zonder uitsluiting of segregatie. De samenleving wordt diverser en het jeugdwerk hoort dat te weerspiegelen.

Ook de aandacht voor ruimte die kinderen en jongeren kunnen benutten, is een goede zaak. In het efficiënte gebruik van de beperkte ruimte is gedeeld ruimtegebruik van groot belang. De publicatie van de Ambrassade over ruimte delen is een goede leidraad, met goede praktijken die zeker verspreid moeten worden onder de lokale besturen. Ook het plan om schoolinfrastructuur beter te gebruiken is een stap in de goede richting. Bij het verbeteren van de jeugdinfrastructuur moet veel aandacht besteed worden aan toegankelijkheid en energiezuinigheid maar ook aan multifunctionaliteit.

De participatie van kinderen en jongeren kan beter, in de eerste plaats in het lokale jeugdbeleid. De jeugdmonitor is een stap, maar lokale besturen moeten ook aangemoedigd worden om vanaf het begin van de volgende beleidsperiode naar kinderen en jongeren te luisteren. De subsidies voor jeugd-, cultuur- en sportbeleid werden net overgeheveld naar het Gemeentefonds om de lokale besturen meer slagkracht en duidelijkheid te geven.

Een goede monitoring van de evoluties in het lokale jeugdbeleid is echter nodig. De aanpassing van het JKP met de vijf prioritaire doelstellingen per regeerperiode komt de duidelijkheid alvast ten goede. Kan de minister iets kwijt over de eindrapport van het huidige JKP? Zal hij de aandacht van de andere ministers vestigen op eventuele verbeterpunten?

Brusselaar Lionel Bajart leest graag dat er specifieke aandacht komt voor de prioriteiten en problemen van de Brusselse jongeren. Het participatieve traject is ook een uitstekende zaak.

Op het einde van het vorige zittingsjaar rondde de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag haar werkzaamheden af met aanbevelingen, ook voor de jeugdsector. Zo is er de verplichte opvraging van het uittreksel uit het strafregister. Minister Philippe Muyters zou werken aan een algemene regeling voor alle beleidsdomeinen. Is minister Sven Gatz daarover al gecontacteerd?

In het decreet betreffende het jeugd- en kinderrechtenbeleid staat de verplichting dat structureel gesubsidieerde organisaties een integriteitsbeleid moeten voeren en een API moeten hebben. Zal de minister nog deze regeerperiode een dergelijk uitvoeringsbesluit uitvaardigen? Wat gebeurde met de suggestie van Open Vld om de integriteit van minderjarigen een rol te laten spelen bij het Label Kindvriendelijke Steden en Gemeenten?

2.3. Imade Annouri

Imade Annouri geeft toe dat, mede dankzij het beleid van de minister, de jeugdsector een positief gevoel overhoudt aan deze regeerperiode. De sector is zelfzeker en kijkt uit naar de toekomst. Zijn kritiek is constructief.

Er zijn heel wat uitdagingen. De grootste is dat het lokale niveau dezelfde aandacht blijft houden voor de jeugd, nu de middelen niet langer geoormerkt zijn. De metingen die er tot nog toe waren, doen Imade Annouri vermoeden dat dit een groot werkpunt is. Hij kijkt uit naar de resultaten van de tweemeting en de eventuele bijsturingen.

De spreker sluit zich graag aan bij de vele vragen van Tine Soens. Daarvan wil hij er twee extra onder de aandacht brengen. Over de aanspreekpunten API's zijn er nogal wat onduidelijkheden, onder meer:
– of een bestuurder een API mag zijn;
– of verschillende organisaties samen één API mogen aanduiden;
– hoe de evaluatie zal gebeuren.

Hoe en wanneer zal de minister die duidelijkheid brengen? Zal hij daarvoor samenwerken met de sector?

Als de minister de sector zo belangrijk vindt als hij beweert, is het nodig dat de organisaties aparte middelen krijgen voor hun functioneren, onder meer voor lonen. Vandaag moeten ze schuiven met budgetten om de lonen te kunnen betalen. Wil de minister zich ertoe engageren dat de middelen altijd geïndexeerd worden? Zo ja, hoe hoog acht hij zijn slaagkansen?

2.4. Tinne Rombouts

De laatste beleidsbrief van de regeerperiode geeft terecht een overzicht van de realisaties, aldus *Tinne Rombouts*. Zelf wil het lid zich nog niet wagen aan een evaluatie van de hele regeerperiode. De komende maanden kan en zal er nog heel wat werk verricht worden, hoopt ze.

In het algemeen is CD&V geen grote fan van de projectoproepen van de minister. Projecten zijn weliswaar nodig om de aandacht te vestigen op nieuwe beleidsprioriteiten, vernieuwing te stimuleren, tijdelijke acties mogelijk te maken enzovoort. Maar de doelstelling moet toch vooral zijn om de meest relevante projecten te verduurzamen en dus een structurele inbedding te geven. Dat vergt meer dan een studiedag na een beperkte evaluatie. CD&V heeft dan ook begrip voor de frustraties van de jeugdsector. De sector steekt veel tijd in de ontwikkeling van de project en krijgt dan goede beoordelingen, maar uiteindelijk geen subsidies voor de voortzetting ervan. Soms vallen indieners ook naast de prijzen omdat de usual suspects met de projecten gaan lopen.

Sommige jeugdorganisaties krijgen dan weer te horen dat ze geen projectsubsidie ontvangen omdat het project al tot hun basiswerking behoort, terwijl ze bij hun beleidsplan de suggestie krijgen nieuwe thema's via projectsubsidies aan te pakken. Ze worden van het kastje naar de muur gestuurd en vallen uiteindelijk tussen de twee stoelen. Dat is niet alleen erg frustrerend, maar kost ook erg veel tijd en geld, dat niet besteed wordt aan de basiswerking. En bovendien: als er geen geld komt voor de projecten, worden die gewoon niet uitgevoerd wegens te weinig mensen en middelen. Projectoproepen zouden de basiswerking inclusiever moeten maken maar gelden alleen voor acties die daar ver van afstaan. Dat is dus een inherente tegenstrijdigheid.

CD&V wil de volgende regeerperiode samen met de jeugdsector bekijken hoe een duidelijker onderscheid mogelijk is tussen enerzijds structurele subsidies met aandacht voor vernieuwende accenten, en anderzijds tijdelijke en innovatieve projectsubsidies, een soort zaaigeld. Voor die projectsubsidies moeten er duidelijke doelstellingen worden geformuleerd en in voldoende budget worden voorzien. De resultaten moeten na afloop grondig geëvalueerd worden zodat de goede praktijken nadien duurzaam verankerd kunnen worden in de basiswerking. Bij de beoordeling van de projectaanvragen moet dan ook het duurzame effect van het project meer doorslag geven. Interessante projecten mogen de basiswerking van een organisatie niet in het gedrang brengen maar moeten er een waardevolle aanvulling op zijn. Kortom, CD&V pleit voor een andere methodiek.

In zijn advies vraagt de VJR de minister niet alleen te investeren in jeugdmaps.be, maar de gebruikstool ook over te nemen van de Ambrassade en Mediaraven en er relevante gegevens uit andere instrumenten en tools in te integreren. Wat is het antwoord van de minister op dat advies? Wanneer zal het voorontwerp van decreet betreffende de jeugdwerkverblijfcentra af zijn?

CD&V is bijzonder tevreden over de aanzienlijke investeringen van de voorbije legislatuur in de aankoop van kampeermateriaal voor de uitleendienst daarvan. De fractie is ook blij met de voor 2019 geplande investering in een elektronisch scansysteem, waardoor de automatisering van de afhaal- en inleverprocedure erop vooruitgaat, net als de monitoring van de levensduurte van de tenten.

In het kader van het gecoördineerde Vlaams vrijwilligersbeleid werd een onderzoek gedaan 'naar de behoeften aan en de randvoorwaarden voor een digitaal verenigingsloket'. Wat is hiervan het resultaat en welke conclusie trekt de minister? Welke consequenties hebben de Europese regels voor het Europees solidariteitskorps voor het beleid in Vlaanderen? Is inderdaad halfweg oktober 2018 de eerste lichting jongeren op basis van deze verordening naar hun opdracht gestuurd? Zo ja, waarheen? Zijn er ook Vlaamse jongeren vertrokken?

Het departement zal in het volgende beleidsjaar blijven inzetten op samenwerking met jeugdwerk en De Ambrassade om gegevens te verzamelen voor rapportering, evaluatie, erkenning en gegevensbeheer. CD&V vraagt in dat verband aandacht voor het advies van de VJR. Die vraagt onder andere om de werking van KIOSK te evalueren en één nieuwe cijfertool te ontwikkelen in een participatief traject met alle betrokken sectoren, met duidelijke definities en voor het jeugdwerk herkenbare terminologie die alle relevante gegevens koppelt. In deze tool wil hij zowel erkenning, rapportering als gegevensregistratie verenigd zien. De raad vraagt vooral om naast de initiële kwantitatieve gegevensverzameling het belang van contacten tussen organisatie en dossierbeheerder niet uit het oog te verliezen. Maar vooral vraagt de raad om enkel relevante en geïntegreerde gegevens over jeugdbeleid en jeugdwerk te verzamelen, en die tijdig te ontsluiten om de slagkracht van het jeugdbeleid en het jeugdwerk te vergroten.

De CD&V-fractie is zeer tevreden over het traject voor diversiteit dat de jeugdsector heeft gelopen. Dat heeft geleid tot de boeiende visienota Diversiteit in/en het jeugdwerk en het masterplan 2018-2020. Daarin werden de strategische doelstellingen en ambitieuze concrete acties op een duurzame manier gebundeld, onder meer ter inspiratie van de volgende Vlaamse Regering. Ook de extra financiële middelen voor de uitvoering van dit plan zijn een goede zaak. De bewindvoerders horen zich samen met de jeugdsector te bezinnen over de duurzame en structurele integratie van het belangrijke thema diversiteit in het transversale jeugdbeleid na afloop van dit masterplan. Heeft de minister daar al ideeën over?

In zijn beleidsbrief heeft minister Gatz het enkel over de aanpak van regulitis bij kampen en fuiven, maar de brochure van De Ambrassade meldt meer knelpunten. Welke van die aandachtspunten werden deze legislatuur nog niet aangepakt? Wat is de reden? Plant de minister in de komende maanden nog acties?

De CD&V-fractie is tevreden dat de minister is ingegaan op haar vraag om het secretariaat van de jury kindvriendelijke steden en gemeenten over te dragen van de VVJ naar de afdeling Jeugd. De tijd die hierdoor vrijkwam, vulde de VVJ met het innoveren en optimaliseren van de toolkit kindvriendelijke steden en gemeenten en met de begeleiding van steden en gemeenten die het label willen behalen. Binnenkort wordt een denkdag met de jury georganiseerd over de verankering van het label kindvriendelijke steden en gemeenten en de beoordeling van de dossiers.

Als schepen van Jeugd en burgemeester van een stad die het label heeft behaald, wil Tinne Rombouts echter ook enkele zorgen uiten. Er is duidelijk nood aan een 2.0-fase.

Het lid schetst kort de ontstaansgeschiedenis en evolutie van het label. De Vlaamse overheid heeft het label altijd een warm hart toegedragen maar er slechts beperkt in geïnvesteerd. Het werd als een zelfbedruipend project van de VVJ beschouwd. Sinds het departement in 2017 het secretariaat heeft overgenomen, werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten. Daarbij faciliteert Vlaanderen de jurywerking en is de VVJ de inhoudelijke expert.

Voor CD&V hoort het eigenaarschap zonder meer bij de lokale besturen zelf, de VVJ en de juryleden. Uiteraard kan de Vlaamse overheid een rol spelen maar dan wel gebaseerd op gelijkwaardigheid. In het departement leeft een andere visie. Daarom doet het in een discussienota het voorstel om het label integraal onder de eindverantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap te brengen. Dat vindt CD&V geen goed plan. Tinne Rombouts roept de minister op om te zoeken naar een model van co-eigenaarschap, waar lokale besturen, de VVJ, de Vlaamse overheid – in een coachende, faciliterende en samenwerkende rol – en partners zoals VVSG, KRC, onderzoekinstellingen enzovoort samen het label dragen. Uiteraard moeten er dan afspraken komen over de taak- en rolverdeling, de verdere professionalisering, procedures voor betwisting van een jurybeslissing, nieuwe doelen en opdrachten voor herindieningen van gemeenten die het label al hebben. Dergelijke procedures moeten co-creatief tot stand komen, met input van de steden en gemeenten zelf als voorlopers en mede-eigenaars.

Volgens de beleidsbrief investeert de minister vanaf 2018 in het netwerk Kind- en jeugdvriendelijke Steden en Gemeenten, een intervisie-initiatief van bestaande labelsteden en -gemeenten onder leiding van Gent, Kortrijk en Turnhout en in samenwerking met onder andere de VVSG, Kind & Samenleving en de VVJ. Bedoeling is dat dit netwerk naast het label en de halfjaarlijkse intervisie voor labelsteden zou komen. Het is goed dat Vlaanderen extra wil investeren in kindvriendelijk lokaal beleid. Hoeveel wordt in 2018 in het netwerk geïnvesteerd? Wanneer wordt dat bedrag uitbetaald? Voor 2019 zou men graag voldoende budget hebben om ook personeel te kunnen aanwerven.

De motor van kindvriendelijk lokaal beleid moet echt bij de lokale besturen blijven omdat kracht die van onderuit komt, veel sterker is. CD&V waarschuwt voor het instrumentaliseren van het label door Vlaanderen. Als diversiteit een onderdeel wordt van dat label, geldt die opmerking des te meer.

Tinne Rombouts ontwaart de eerste signalen van die instrumentalisering in de beleidsbrief, als de minister stelt dat de thema's 'ruimte voor kinderen en jongeren' en 'ruimte voor jeugdwerk' meegenomen worden in het traject 2019-2020 voor het label KVSG. Waar komt deze beleidsoptie plots vandaan? Moeten dit dan criteria worden voor het label? Wie bepaalt die in dat geval? Zoiets komt volgens CD&V niet aan de Vlaamse overheid toe maar aan de steden en gemeenten zelf. Kindvriendelijk lokaal beleid vertrekt immers van de prioriteiten die een stad of gemeente zelf vastlegt na de eerste fase van dataverzameling en omgevingsanalyse en kan niet van bovenaf opgelegd worden. Dat gaat in tegen het participatieve karakter dat de minister een warm hart beweert toe te dragen. CD&V wil niet dat het label KVSG een nieuw soort lokaal jeugdbeleidsplan wordt met de Vlaamse prioriteiten als beoordelingsbasis. De motor van kindvriendelijke beleid hoort lokaal te blijven. Tinne Rombouts hoopt dan ook dat ze dit verkeerd leest en vraagt de minister duidelijkheid.

CD&V kijkt uit naar de resultaten van de tweemeting in 2019-2020. De resultaten van de éénmeting waren niet geruststellend, zeker wat betreft de participatie-

kansen van kinderen en jongeren op lokaal niveau. Het is goed dat de minister de VVJ versterkt heeft om rond lokale beleidsparticipatie te werken, met nadruk op de lokale jeugdraden. Die versterking weegt jammer genoeg niet op tegen het verlies aan basisondersteuning door het wegnemen van de provinciale jeugddiensten en jeugdraden. De VVJ doet met haar vernieuwde werking Bataljong al wat ze kan om kiemen te leggen voor een koepel van jeugdraden met regionale uitwisseling, basisvorming, aparte infokanalen, campagnes rond identiteit enzovoort, opdat ze voldoende autonoom kunnen werken, en niet alleen afhankelijk zijn van een ondersteuning door de gemeente.

Sinds een gemeentelijke cultuur- en sportraad niet langer verplicht is maar een jeugdraad nog steeds, geeft het decreet Lokaal Bestuur de opdracht aan gemeenteraden om een reglement aan te nemen dat de participatie regelt. Sommige gemeenten denken eraan een vrijetijdsraad op te richten als adviesorgaan. Misschien kan dergelijk ontkokerd model werken, maar een aparte jeugdraad blijft nodig, en niet alleen omdat hij nu eenmaal verplicht is. Zijn nut omvat ook de advisering over de belangen van kinderen en jongeren buiten de vrije tijd, en de functie van netwerkplaats voor jongeren en hun verenigingen.

De 150 Debattles van de voorbije gemeenteraadscampagne, meestal getrokken door jeugdraden, tonen aan dat het model niet dood is en met de juiste ondersteuning werkt. Is de minister bereid om de gemeentebesturen ook nu te wijzen op de decretale verplichtingen en de noodzaak aan een aparte jeugdraad?

CD&V is blij dat minister Sven Gatz het voorbeeld van minister Joke Schauvliege volgt en na het culturele samenwerkingsakkoord van vorige legislatuur werk maakt van een samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap over jeugdzaken. Kan de minister meer toelichting geven over de inhoud en de timing van dit samenwerkingsakkoord?

Minister Gatz maakt in zijn beleidsbrief Jeugd gewag van een masterplan voor de eigen infrastructuur en een langetermijnvisie voor de brede culturele en jeugdinfrastructuur. In de beleidsbrief Cultuur staat dat niet, dus is het zijn doel om het belang van jeugdinfrastructuur voor de jeugdsector te valideren. Hoe zal hij de minister dit concreet aanpakken? Zal er een bevraging via de gemeentebesturen of het jeugdwerk zijn?

CD&V is ook heel blij met de gezamenlijke projectoproep van de ministers Gatz, Crevits en Muyters voor bewegingsvriendelijke en gedeelde schoolspeelplaatsen. De fractie hoopt dat veel scholen intekenen.

Op een groteprioriteitendebat in april 2019 wordt een selectie gemaakt van prioritaire complexe thema's die het brede jeugd- en kinderrechtenveld wil opgenomen zien in het volgende JKP. CD&V kijkt met belangstelling uit naar die keuzes. Het vernieuwde JKP-concept zal zo een eerste test ondergaan. Hopelijk levert het boeiende transversale kruispuntthema's op, waarin de volgende Vlaamse Regering haar tanden kan zetten. CD&V roept de minister op ook jeugdwerkers op te nemen in de reflectiegroep die het traject voorbereidt.

De fractie is zeer tevreden dat er in opvolging van haar conceptnota en de resolutie van maart 2018 een duidelijke stap wordt gezet naar een meer doeltreffend jeugdinformatiebeleid. WAT WAT is inmiddels gelanceerd. Tinne Rombouts betreurt wel dat de resolutie niet werd opgenomen in Bijlage 2 van de beleidsbrief, met het overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende regeerperiode.

De spreker schetst de wetgevende resultaten van de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag. Daardoor moeten alle organisaties, gesubsidieerd via het decreet

vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid bijvoorbeeld een API hebben. De implementatie verloopt moeizaam om meerdere redenen. Ten eerste hadden bepaalde organisaties al een beleid inzake integriteit. Daardoor is er soms overlapping met de nieuwe vereisten. Het is hen niet duidelijk of hun huidige maatregelen volstaan.

De strategische doelstelling en de indicatoren in de beheersovereenkomst zijn vaag geformuleerd. Is de minister op de hoogte van de moeizame implementatie? Is hij bereid de onduidelijkheden snel weg te werken en concrete vragen van de jeugdsector in overleg met de Ambrassade te beantwoorden, bijvoorbeeld over de verplichte opleiding en intervisie van de API's, de samenwerkingsovereenkomsten voor gedeelde API's en het onderscheid tussen een vertrouwenspersoon en een API?

Tegen eind maart 2019 moet de jeugdsector immers een voortgangsrapport aan het departement bezorgen. Is de minister bereid om samen met de jeugdsector te bekijken welke plaats het integriteitsbeleid moet krijgen in de uitvoering van het Vlaamse jeugdbeleid, bijvoorbeeld in de leidraden voor de beleidsnota's van de jeugdorganisaties, de beheersovereenkomsten enzovoort? Is de minister bereid extra middelen voor het integriteitsbeleid vrij te maken, bijvoorbeeld voor vorming en opleiding?

Wat de begroting betreft, toont de CD&V-fractie zich bijzonder tevreden over de extra middelen die de regering in deze legislatuur heeft toegekend aan de jeugdsector. Toch vraagt Tinne Rombouts blijvende waakzaamheid over voldoende structurele middelen voor het jeugdwerk. De enveloppefinanciering kent geen indexverhoging terwijl loon- en werkingskosten elk jaar stijgen. De 6 procent structurele verhoging die in 2018 werd toegekend, dreigt zo op te gaan in recurrente uitgaven en geen bijkomende beleidsmarge te creëren. Vorig jaar toonde de minister zich daarover bezorgd. Kan hij nu nieuwe informatie geven over de indexering van de subsidie-enveloppe? Niet-indexering betekent de facto een besparing.

Iedereen is trots op het bloeiende jeugdwerk, maar die appreciatie mag niet stoppen bij een eenmalige budgetverhoging. De overheid moet erkennen en waarderen dat het jeugdwerk ook buiten de basiswerking waardevol werk aflevert voor kinderen en jongeren. Veel extra middelen werden ook toegekend via projectoproepen. Zijn die budgetten verworven voor de jeugdsector na afloop van de projecten?

2.5. Miranda Van Eetvelde

Miranda Van Eetvelde dankt de minister voor zijn duidelijke en overzichtelijke beleidsbrief, de laatste van deze regeerperiode, die de afspraken in het regeerakkoord en de beleidsnota honoreert. Het is belangrijk het goede te versterken waar nodig, zoals minister Gatz ook doet.

De bijkomende investeringen in het jeugdwerk hebben de verwachte resultaten opgeleverd. Miranda Van Eetvelde denkt onder meer aan de investeringen in de uitleendienst.

De minister heeft deze regeerperiode een mooi traject afgelegd met de overgang van een sturende naar een coachende Vlaamse overheid. Voor Vlaanderen blijft echter een belangrijke rol weggelegd. Een Vlaamse minister van Jeugd kan het beleid transversaal bekijken en de belangen van de jeugd in de andere beleidsdomeinen verdedigen en coördineren. Het nieuwe JKP moet daarin nog meer dan vroeger een stok achter de deur zijn.

Kan de minister meer kwijt over de verankering van jeugdmaps.be door het departement CJM?

Dat departement zorgt voor de coördinatie van de selectie en ondersteuning van de projecten voor bewegingsvriendelijke en gedeelde schoolspeelplaatsen, een prachtig initiatief van drie ministers. N-VA is benieuwd naar de geselecteerde projecten, welke scholen erop zullen intekenen, welke kosten er voor subsidie in aanmerking komen enzovoort.

In het traject 2019-2020 van het label KVSG worden de thema's 'ruimte voor kinderen en jongeren' en 'ruimte voor jeugdwerk' toegevoegd. Wat is er terechtgekomen van het voornemen van minister Gatz om via de Vlaamse Gemeenschapscommissie de Brusselse gemeenten bij dat label te betrekken?

In 2019 publiceert de Ambrassade een onderzoek naar jeugdwerk en publieke ruimte. Wat wordt onderzocht en wie werkt eraan mee? Wie wordt er bevraagd?

Hoe staat de landbouwsector tegenover het initiatief om tijdelijk landbouwgronden als bivakplaats ter beschikking te stellen, zoals in het Masterplan Bivakplaatsen staat? Met wie wordt daarover overleg gepleegd?

De verdere digitalisering van het departement CJM kan de planlasten verlagen. In een open brief kaarten organisaties uit de jeugd- en cultuursector aan dat die digitalisering vooralsnog meer problemen dan voordelen meebrengt. Wat staat er nog op de planning? Wordt er overleg gepleegd met de organisaties over hoe een en ander beter en efficiënter kan?

Door de investeringen in eigentijds kampeermaterieel kunnen meer jeugdbewegingen tenten ontlenen. Hopelijk kunnen hiermee de tekorten tot een minimum beperkt worden. Overstock moet zeker vermeden worden. Het is zaak dat goed te blijven monitoren.

De minister wil het gecoördineerde Vlaams vrijwilligerswerk voort ontwikkelen en oneigenlijke praktijken met generieke beleidslijnen aanpakken. Hoe ziet hij dat concreet?

Met alle verenigingen die naast een basissubsidie ook een variabele subsidie krijgen, werd voor 1 april een subsidieovereenkomst 2018-2021 afgesloten met een passage over integriteit. Daarover bestaat nog heel wat onduidelijkheid, onder meer of een lid van een raad van bestuur een API kan zijn. Het commissielid vraagt dan ook een algemeen informatiekader.

Op welke manier wordt de publicatie in het kader van prioriteit voor het jeugdverenigingsleven verspreid? Aan wie wordt ze bezorgd?

De digitale tool jeugdmonitor in het kader van KVSG wordt verder gepromoot. Wat is de laatste stand van zaken? Werken al meer gemeenten met die jeugdmonitor? Worden de nieuwe schepenen van Jeugd geïnformeerd over de mogelijkheden?

De beleidsbrief kondigt een intervisiemoment met de jury aan en een schriftelijk feedbackmoment met de steden en gemeenten die in 2016 het label haalden. Komt er ook een evaluatie van Debattle? Hoeveel gemeenten namen daaraan deel en hoeveel jongeren daagden op?

Welke timing geldt voor de evaluatie van het decreet op de jeugdverblijven.

Hoe staat het met de verankering van het lokale jeugdbeleid, rekening houdende met de resultaten van de nul- en eenmetingen? Op welke wijze worden die, samen met de geplande tweemeting, gemonitord?

Uit de evaluatie bleek dat een JoKER al te vaak pro forma wordt opgesteld. Ook wordt het rapport vaak te laat in het decreetgevingsproces op gang getrokken en is lang niet altijd duidelijk of en hoe er rekening mee gehouden wordt. Hoe kan dat rapport meer worden dan een formaliteit? Minister-president Bourgeois bereidt de hervorming van de reguleringsimpactanalyse voor. Daarin komt de rol van het JoKER ook aan bod. Miranda Van Eetvelde hoopt dat het tot een sterk instrument wordt omgevormd met de nodige aandacht voor een duidelijke structuur, opdat de huidige verwarring over het toepassingsgebied wegvalt.

Heel wat acties onder de strategische doelstelling 2 'In Vlaanderen zetten we in op jeugdwerk dat alle jongeren bereikt', zijn nog voor 2019. Daar de politieke wereld in pre-electorale en electorale modus gaat, zal heel wat werk moeten komen van het werkveld zelf. Wat kan er praktisch nog bereikt worden?

Eind maart 2019 volgt een nieuwe Dag van de Diversiteit, waarop de voortgang van het masterplan Diversiteit wordt gepresenteerd, en allicht ook de resultaten van het project Bruggenbouwers. Hoe kan de kennis in dat project behouden blijven?

Op een groteprioriteitendebat in april 2019 wordt een selectie gemaakt van prioritaire complexe thema's die het brede jeugd- en kinderrechtenveld wil opgenomen zien in het volgende JKP. N-VA vindt de downsizing en het focussen op de concrete output van het JKP een uitstekende zaak. Op die manier kan er werk gemaakt worden van een sterk en transversaal beleid voor kinderen en jongeren.

Hoe en wanneer wordt WAT WAT geëvalueerd?

De Vlaamse Jeugdraad schreef onlangs in een advies dat er weinig tot geen cijfers zijn over het jeugdwerk en het jeugdbeleid, ondanks de bestaande onderzoeken, monitoring- en registratiesystemen. Die geven elk slechts een klein deel van de puzzel weer. De raad heeft daarover acht beleidssuggesties klaar. Hoe staat de minister tegenover dat advies, de diagnose en de oplossingen?

2.6. Antwoordenronde

De verankering en de bijkomende ondersteuning van jeugdmaps.be is bezig, antwoordt minister *Sven Gatz*. Het is de bedoeling 30.000 euro extra vrij te maken om het initiatief structureel te blijven opvolgen. Of dat genoeg zal zijn voor een kwalitatieve verankering en voor gebruiksvriendelijkheid, zal nadien bekeken worden. Het is in ieder geval een eerste stap.

Er wordt gewerkt aan een knelpuntennota over de jeugdverblijfscentra, gebaseerd op het onderzoeksrapport. Dat rapport is in de zomer besproken en ongetwijfeld ook in het bezit van de parlementsleden. De verdere evaluatie in functie van bijsturing wordt gestaag maar niet overhaast afgehandeld.

Eerst zal de administratie een voorstel tot vernieuwde subsidievoorwaarden afleveren, op basis van het onderzoeksrapport maar ook van input van de sector. Mogelijk komt er een bijkomend onderzoek naar de capaciteitsbehoeften in de sector en eventueel de behoeften van de bijzondere gebruikersdoelgroepen. Voorts wordt er gewerkt aan de verfijning van een monitoringstool en een eenvormige registratie van overnachtingscijfers. Die moeten een beleidsevaluatie gemakkelijker maken, net als de vergelijking tussen verschillende jeugdverblijfscentra. In de loop van 2019, maar na de verkiezingen, zal dat leiden tot enkele voorstellen, allicht ook voor een decreetswijziging waarover aanbieders, gebruikers en experts zich nog kunnen buigen.

De taskforce Bivakplaatsen komt om de vijf of zes maanden samen. Minister Gatz bekijkt de verschillende acties van het masterplan Bivakplaatsen en stuurt bij waar

nodig. Zo nodig wordt hij zelf ingeschakeld, maar doorgaans verlopen de aanpassingen via de administratie en de actoren. Op termijn kan een grotere evaluatie nodig zijn, maar nu boekt de taskforce zelf nog voldoende vooruitgang. Ze streeft er bijvoorbeeld naar om het gewenste model van charter ingang te laten vinden bij de lokale besturen.

De landbouwsector wordt bij de kampcharters betrokken via het kabinet van minister Schauvliege.

Wat tenten betreft, wordt na de inhaalbewegingen de normale structurele subsidiëring voortgezet in 2019. Het digitale reservatiesysteem bij de uitleendienst Jeugd wordt bijgestuurd. De minister zal nagaan of daarover een technische nota aan de commissie kan worden bezorgd (zie bijlage 10). Zo er zich bijkomende mogelijkheden aandienen, zal de minister die zeker onderzoeken. De experimenten voor kampvervoer, waaronder de samenwerking tussen Jeugd en Mobiliteit, worden geëvalueerd. Alles wijst erop dat het experiment structureel zal worden.

De minister zal de commissie een schriftelijk overzicht bezorgen van de eerste ronde voor jeugdinfrastructuur en van welk type jeugdorganisatie waarvoor welke subsidie kreeg (zie bijlage 10). Op basis daarvan wordt nagegaan of het laagdrempeliger kan en of het zinvol is verder te gaan dan de bovenlokale infrastructuur. Zoiets hangt af van de middelen. In ieder geval worden de middelen van het Klimaatplan besteed op de best mogelijke manier. Hoe het verder gaat met de jeugdinfrastructuur, wat er gepland is, binnen welke timing en met welke partners, zal de minister schriftelijk antwoorden (zie bijlage 10).

De cijfers over het Europees solidariteitskorps dateren van september 2018. Meer dan 76.000 jongeren uit de Europese Unie hebben zich aangemeld voor activiteiten van dat korps, waaronder 3000 Belgische jongeren. Indien hij aan de informatie raakt, zal de minister de commissie meedelen in welk soort projecten de jongeren zich geëngageerd hebben. Dat is ook relevant voor geïnteresseerde jongeren. Het is een nieuw project. Allicht betaalt ook de Europese Commissie leergeld. Het doel is persoonlijke, educatieve, sociale, burgerschaps-, culturele en professionele competenties en ontwikkeling te bevorderen door maatschappelijk engagement. De minister heeft het gevoel dat de start veelbelovend is, maar zal het parlement concrete informatie bezorgen (zie bijlage 10).

Extra investeringen in het jeugdwerk en de jeugdverenigingen zijn wenselijk, maar voor deze regeerperiode zitten die erop. Minister Gatz is best tevreden over de extra middelen voor jeugdhuisprojecten, tenten en diversiteit, en met de structurele verhoging.

In het begin van de volgende regeerperiode moet inderdaad gezocht worden naar een nieuw scharnierpunt tussen de projecten en de structurele werking. De minister heeft de indruk dat voor de jeugdhuisprojecten geen andere financieringswijze gevraagd wordt dan zoals die nu is uitgewerkt, maar staat open voor discussie mocht dat wel zo zijn.

Voor diversiteitsprojecten als de Bruggenbouwers en het masterplan Diversiteit is de aanpak stapsgewijs. Dat er extra middelen zijn, is op zich een goede zaak. De minister begrijpt dat de sector structurele boven projectmiddelen verkiest, maar een ideaal evenwicht is moeilijk te vinden.

24 steden en gemeenten waren laureaat van het label KVSG. Het blijft een wedstrijd, wat het frustrerend maakt voor verliezers, maar de lat moet voldoende hoog liggen. De labelhouders geven het goede voorbeeld. Momenteel wordt nagegaan hoe de volgende stap te zetten.

Precies om die volgende sprong te maken wordt het netwerk opgericht en komt dit jaar 30.000 en volgend jaar 40.000 euro extra vrij. Wat de commissieleden ook afleiden uit de beleidsbrief of andere uitlatingen, er is nog niets definitief beslist. De minister wil de dynamiek van onderuit alle kansen geven. Co-eigenaarschap is ook volgens hem de beste invalshoek. De doelstelling blijft echter gemeenten kindvriendelijk maken. Het label is daarvan maar een veruitwendiging. De gesprekken hierover met de VGC zijn nog niet afgelopen, maar verlopen positief.

De discussie over de nul- en eenmeting acht minister Gatz voldoende bekend. Of het glas halfvol is of halfleeg, hangt af van de invalshoek. De tweemeting wordt nu voorbereid. Die resultaten zullen allicht opnieuw stof doen opwaaien.

Het debat over de lokale monitoring zal deels in deze maar zeker ook in de volgende regeerperiode gevoerd worden, politiek maar ook vanuit jeugdbeleidsperspectief. Dat zal duidelijk maken hoeveel lokale besturen echt betrokken zijn bij het jeugdwerkbeleid en wat kan gedaan worden om een en ander te verbeteren. De minister is zeker bereid de gemeenten en steden nogmaals aan te schrijven indien noodzakelijk, maar zal die noodzaak eerst met de VVJ bespreken. Niemand is erop tegen dat gemeenten participatiemogelijkheden als een vrijetijdsraad onderzoeken, maar op bepaalde aspecten moet een lokale jeugdraad autonoom impact hebben.

De lokale besturen hebben zelf gegevens ingebracht in de registratietool van de vrijetijdsmonitor. Die input is afgerond in oktober. Het verheugt minister Gatz dat 75 procent of 232 Vlaamse gemeenten willen meedoen, goed voor 85 procent van de inwoners van het Vlaams Gewest. Hij zal de commissie de lijst bezorgen (zie bijlage 10).

Via digitale aanmelding zitten nog elf extra gemeenten in het vagevuur. Hopelijk trekken ook zij de hemel binnen.

De resultaten die tot nog toe in de registratietool zijn opgenomen, zullen in december online staan. Uiteraard zal de primeur gaan naar de leden van de werkgroep en de stuurgroep, waarna het parlement erover kan debatteren.

Midden januari 2019 volgt een interactief rapporteringsplatform met cijfers en grafieken over subthema's. Elke gemeente zal zich dan op verschillende manieren kunnen vergelijken met de andere. Op het Cultuurforum van 15 januari 2019 zal dat pakket besproken worden. Het departement zal in 2019 doorlopend de kennisdeling van de resultaten organiseren, maar er komen ook thematische rapporten en infografics en informatie voor bepaalde events.

Dat de discussie over de overheveling van de middelen voor lokaal jeugdbeleid aan de gemeenten daarmee niet is beslecht, beseft de minister al te goed. Met driekwart van de gemeenten aan boord is echter wel een significante kennis- en gegevensdeling mogelijk.

Het participatieve traject in Brussel heeft de minister om redenen van volledigheid ook in de beleidsbrief Jeugd vermeld, want het past meer in het Brusselbeleid. Brussel-19 is de jongste stad van het land. Het is onvoldoende bekend of het culturele en onderwijsaanbod volstaat. Dat zal in kaart gebracht worden en aan een participatief traject met jongeren zelf gekoppeld worden. Minister Gatz weet niet of en in hoeverre de Vlaamse Jeugdraad er al bij betrokken is, maar dat moet zeker gebeuren.

Wat regulitis betreft, voert minister Gatz nog steeds overleg met de federale regering over de btw-tarieven voor de renovatie van jeugdlokalen. Daar is nog geen verder nieuws te melden. Hoewel hij er al een aantal heeft bedwongen, ziet minister Gatz steeds nieuwe – vaak goedbedoelde – regulitismonstertjes opduiken.

Naast het goede bestaande overzicht acht de minister het nuttig om samen met Jeugdraad en Ambrassade te bepalen welke eerst aangepakt worden.

Voor de versterking van het JoKER wacht de minister op de hervorming van de RIA. Het is goed dat die analyse ingeburgerd is in de Vlaamse bestuurscultuur, maar het mag geen papieren tijger zijn.

De minister is zich bewust van de ongerustheid over het integriteitsbeleid. Op vraag van de Commissie Grensoverschrijdend Gedrag heeft de overheid een tandje bijgestoken en een integriteitsbeleid gevraagd van de jeugdkoepels. Daarbij is ingebroken in lopende afspraken, beheers- of subsidieovereenkomsten, wat zeker geen precedent mag zijn. Die handelwijze heeft een zekere onrust veroorzaakt. Het kabinet en de administratie hebben tijd nodig gehad om de informatie te stroomlijnen, de taakverdeling tussen administratie en jeugdwerk af te bakenen en vast te leggen wie wat mag doen in de jeugdwerkorganisatie. Ondertussen staat dat alles op punt. De informatie wordt binnenkort verspreid.

Zo zal bijvoorbeeld duidelijk worden dat een lid van de raad van bestuur geen API mag zijn. De eerste vorming van API's in samenwerking met Pimento en Tumult gaat volgende week van start en is volzet. Er komt vier keer per jaar een dergelijke vorming. Het is niet de bedoeling de jeugdorganisaties nu al af te rekenen op hun integriteitsbeleid, wel om samen met hen de beste methoden te vinden.

Over het uittreksel uit het strafregister lopen IKW's. In januari zal duidelijk zijn wat in dit verband verwacht wordt.

De minister zal de vragenlijst van de participatiesurvey aan de commissieleden bezorgen (zie bijlage 10).

Ook de stand van zaken van de proefprojecten vrije tijd en jongerenwelzijn zal de minister schriftelijk bezorgen (zie bijlage 10).

Volgens het decreet en het uitvoeringsbesluit moeten voor het JKP binnen het half jaar na het begin van de regeerperiode en op basis van de omgevingsanalyse maximaal vijf prioritaire transversale doelstellingen voor kinderen en jongeren bepaald worden. Hoewel die al in de steigers gezet worden in april 2019, zal het aan de volgende Vlaamse Regering zijn om ze te bepalen. Dat zal gebeuren in overleg met de jeugdsector. Bedoeling is voor elke doelstelling een projectplan op te stellen met:
– de aanleiding;
– het doel;
– de thema-afbakening;
– een plan van aanpak met acties, mijlpalen en resultaatsindicatoren;
– de betrokken ministers, administraties en stakeholders;
– de budgetten.

Per prioritaire doelstelling zal een stuurgroep met de betrokken ministers en administraties de zaak opvolgen. De omgevingsanalyse is in de maak. Nog in deze regeerperiode is een debat over die prioriteiten mogelijk. De minister laat de detailtiming bij het verslag voegen (zie bijlage 10).

Hij is bereid de onrust over de digitalisering van de relatie werkveldadministratie, in het bijzonder over KIOSK, te onderzoeken, hoewel dat in eerste instantie aan de administratie is. Nog dit najaar zijn extra stappen gepland. Misschien moet het hele KIOSK-systeem herbekeken worden, ook financieel, want ook de cultuursector meldt problemen. Ook dat is iets voor de volgende regeerperiode.

Over de kinderrechteneducatie zal de minister schriftelijk een stand van zaken bezorgen. Hetzelfde doet hij over de vijf begrotingsvragen van Tine Soens (zie bijlage 11). Vooralsnog ontsnapt enkel het basisonderwijs aan de niet-indexering van de werkingsmiddelen, die in de meerjarenbegroting tot 2020 vastligt. Dat betekent dat er jaarlijks moet bekeken worden of indexering mogelijk is. Het blijft de bedoeling van minister Gatz om de verhoging van de middelen niet in het gedrang te laten komen door niet-indexering, maar vooralsnog is dit niet tot volledige tevredenheid van eenieder gelukt.

De minister kondigt een Dag van de Diversiteit in en van het jeugdwerk aan op 29 en/of 30 maart 2019. Daar zal een stand van zaken gegeven worden van de lopende diversiteitsprojecten, maar ook van het bruggenbouwproject dat tegen dan grotendeels afgelopen zal zijn. De Artesis Plantijnhogeschool begeleidt dat laatste project.

Er zijn al intervisieprojecten geweest met de initiatiefnemers, coaching en ook stuurgroepvergaderingen. De evaluatie van die projecten is aan de gang. Criteria zijn: participatie van jongeren, gelijkwaardigheid tussen de deelnemende actoren, verbindingen, uit de comfortzone komen, vindplaatsgericht werken, betekenis ten aanzien van beleid en middenveld, invloed op de eigen tussenpositie van de bruggenbouwer. Die elementen komen trouwens aan bod op de Dag van de Diversiteit. Daarnaast organiseert De Ambrassade al in januari 2019 een masterclass Diversiteit. Ook de projecten voor sociale integratie zijn in dit verband te zien. Gezien het enthousiasme van de sector heeft de minister er alle vertrouwen in dat er op die dag zinvolle lessen getrokken worden voor het volgende regeerakkoord.

Het versterkte Vlaams Steunpunt voor Vrijwilligerswerk werkt aan het digitale vrijwilligersloket. Het onderzoek loopt. Het is de bedoeling de komende maanden stappen te zetten.

Over het digitale platform voor het vrijwilligerswerk zal de minister een aparte nota met de stand van zaken bezorgen, specifiek voor jeugd maar ook algemeen (zie bijlage 10).

De VVJ zoekt naar een vorm van regionale koepels om de ex-provinciale jeugdraden te vervangen. De minister zal in het oog houden of de vereniging dat kan ondervangen met haar beperkte financiële verhoging. Als er een lacune zou zijn, wil de minister daar zeker over praten.

Dat een samenwerkingsakkoord over jeugd met de Franse Gemeenschap in onderhandeling is, stemt ook de minister tevreden. De twee administraties maken daarvoor nu een soort lastenboek. Dat ze elkaar na vele jaren verwijdering leren kennen, is eveneens een goede zaak.

Wat het jeugdinformatiebeleid betreft, kende het communicatieplatform WAT WAT een goede start. Het aantal bezoekers – maandelijks ongeveer 30.000 op de klassieke websites – is nu haast verdrievoudigd, tot 85.000. Het is zaak die belangstelling vast te houden.

Het communicatieplatform wordt vermeld in zeven andere beleidsbrieven. Dat zorgt voor een grotere bekendheid en verwevenheid. Enkel vertrekken van wat de jongere wil weten, houdt het risico in dat het platform uitmondt in een klassieke vraagbaak. Precies daarvoor hebben de ontwerpers het behoed. De minister illustreert de brede optiek met het voorbeeld van een WAT WAT-bevraging via Instagram over de kolonisatie. Soms maakt het stellen van dergelijke vraag heel wat los bij de jongeren.

Over het onderzoek Jeugd en de publieke ruimte zal de minister schriftelijk informatie bezorgen (zie bijlage 10).

Aan Debattle hebben meer dan 150 gemeenten deelgenomen. Ook hierover bezorgt de minister de commissie schriftelijke informatie (zie bijlage 10). Op het eerste gezicht evalueert de minister het project positief.

Tinne Rombouts is het met de minister eens dat co-eigenaarschap van het label KVSG de beste optie is. Ze kreeg echter geen antwoord op haar vraag over het risico van de instrumentalisering van het label. Een passus in de beleidsbrief berokkent haar de vrees dat de overheid er prioriteiten aan wil opleggen.

Als de vragen van de jeugdsector over de API's bekend zijn bij de minister en de parlementsleden, maakt dat de onzekerheid van de sector op dat vlak duidelijk. Wanneer mogen de verenigingen concrete antwoorden verwachten?

Dat de verenigingen nog niet op hun integriteitsbeleid zullen worden afgerekend, is alvast een belangrijke mededeling. Krijgen de verenigingen voor dat integriteitsbeleid extra middelen? Het is per slot van rekening een bijkomende eis.

Omdat het jeugdwerk met een enveloppefinanciering werkt, is er geen L-code voor personeelskosten. Het zou niet meer dan terecht zijn die kosten te indexeren. Tinne Rombouts vraagt de minister om een duurzame oplossing te zoeken.

Minister *Sven Gatz* denkt dat het co-eigenaarschap belangrijke dammen, in elk geval principieel, opwerpt tegen instrumentalisering. Hij zal nog een verklarende nota bezorgen over de passage in de beleidsbrief, om de onduidelijkheid weg te nemen (zie bijlage 10). Het doel is de gemeenten en steden kindvriendelijk maken, de manier waarop is minder belangrijk.

Voor het einde van het jaar, dus binnen de maand, zullen alle vragen van de verenigingen over de API's worden beantwoord. Minister Gatz heeft geprobeerd zo snel mogelijk in te gaan op de aanbevelingen van de parlementaire commissie, maar dat is niet op alle vlakken ideaal gebleken. Voor vorming en opleiding zijn er dus extra middelen. Hij denkt dat het voorts zal volstaan de vragen van de sector te beantwoorden.

V. Indicatieve stemming

Het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2019 wordt indicatief aangenomen met de volgende stemuitslag:
- voor de bevoegdheden Media, Cultuur en Jeugd van minister Sven Gatz met 8 stemmen bij 2 onthoudingen;
- voor de bevoegdheid Sport van minister Philippe Muyters met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Bart CARON,
voorzitter

Herman WYNANTS
Bert MOYAERS
Karin BROUWERS
Cathy COUDYSER
Miranda VAN EETVELDE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AMAJ	Jong en Symfonisch
API	aanspreekpersoon integriteit
ASPIRE	Activity, Sport and Play for the Inclusion of Refugees in Europe
ATV	Antwerpse televisie
AVMD	audiovisuele mediadiensten
AVS	Audio Video Studio (Oost-Vlaamse Televisie)
BELSPO	Belgian Federal Science Policy Office
Benelux	België, Nederland, Luxemburg
BMX	bicycle motocross
BOENK!	Brussels Young Philharmonic
btw	belasting over de toegevoegde waarde
BVN	Het Beste van Vlaanderen en Nederland
CANO	Centra voor Actieve Netwerkontwikkeling en Omgevingsondersteuning
cao	collectieve arbeidsovereenkomst
CIM	Centrum voor Informatie over de Media
CJM	Cultuur, Jeugd en Media
CJSM	Cultuur, Jeugd, Sport en Media (beleidsdomein van de Vlaamse overheid)
cvba	coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
DAB	digital audio broadcasting
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DAC	derde arbeidscircuit
DC	District of Creativity
dko	deeltijds kunstonderwijs
DVB-T	digital video broadcasting – terrestrial
EBS	eengemaakt bibliotheeksysteem
EK	Europees kampioenschap
ESR	Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
EVA	extern verzelfstandigd agentschap (van de Vlaamse overheid)
EVC	elders verworven competentie/eerder verworven competentie/erkenning van verworven competenties
FARO	Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed
FM	frequentiemodulatie
FoCI	Fonds Culturele Infrastructuur
FSMA	Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten
GES	gezond en ethisch sporten
gesco	gesubsidieerde contractueel
GRIP	Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een Handicap
hrm	humanresourcesmanagement
ICES	Internationaal Centrum Ethiek in de Sport
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IKW	interkabinettenwerkgroep
imec	Interuniversitair Micro-Elektronica Centrum
ISB	Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid
JKP	jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan
JoKER	jongeren- en kindeffectrapportage, jongeren- en kindeffectrapport
KBVB	Koninklijke Belgische Voetbalbond
KeKi	Kenniscentrum Kinderrechten
KIOSK	Integraal Opvolgsysteem Kunsten
kmo	kleine of middelgrote onderneming (meervoud = kmo's: kleine en middelgrote ondernemingen)
KMSKA	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
KPI	key performance indicator
KRC	Kinderrechtencommissariaat

KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
KVSG	kindvriendelijke steden en gemeenten
LinC	leiderschap in cultuur
M HKA	Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen
MHz	megahertz
MIA's	Music Industry Awards
MiX	Media Innovatie Centrum
MOEV	Motivatie, Ondersteuning, Expertise, Vernieuwing
MUX	multiplex
NADO	Nationale Antidopingorganisatie Vlaanderen
NiK	Nieuws in de Klas
OD	operationele doelstelling
OTT	over the top
PACKED	= Expertisecentrum Digitaal erfgoed
P.A.R.T.S.	Performing Arts Research and Training Studios
PMV	ParticipatieMaatschappij Vlaanderen
RIA	reguleringsimpactanalyse
ROB	Regionale Omroep Brabant
RTV	regionale televisie voor de Kempen en Mechelen
SAR	strategische adviesraad
SARC	Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (= Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media)
SAR WGG	Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid
SPAKKI	sportinfrastructuurdatabank
STUK	Kunstencentrum (in Leuven)
TVL	TV Limburg
VAF	Vlaams Audiovisueel Fonds
VAK	vastleggingskrediet
VAL	Vlaamse Atletiekliga
Var	Vlaamse Audiovisuele Regie
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VEK	vereffeningskrediet
VFL	Vlaams Fonds voor de Letteren
VGC	Vlaamse Gemeenschapscommissie (van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest)
VIAA	Vlaams Instituut voor Archivering (oorspronkelijke naam = Vlaams Instituut voor het Audiovisueel Archief)
VJF	Vlaams Journalistiek Fonds
VJR	Vlaamse Jeugdraad
VOFTP	Vlaamse Onafhankelijke Film & Televisie Producenten
VOICE	Voices for truth and dignity
VRM	Vlaamse Regulator voor de Media
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie
VSF	Vlaamse Sportfederatie
VTS	Vlaamse Trainersschool
VVBAD	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek-, Archief- en Documentatiewezen
VVC	Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra vzw
VVJ	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten
VVJ	Vlaamse Vereniging van Journalisten
VVS	Vlaamse Vereniging voor Sportgeneeskunde
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk
WADA	World Anti-Doping Agency
WK	wereldkampioenschap